Dep. van Ned.
- 9 AUG. 1993

Limburgs Dagblad

Wisseltruc

Maandag 2 augustus 1993

75e jaargang nr. 179.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

Belgische regering wijst prins Albert (59) aan tot nieuwe koning

● *Prins Albert zal zijn overleden broer opvolgen als Albert de Tweede.*

● *Koning Boudewijn overleed zaterdag aan een hartaanval. Hij regeerde 42 jaar.*

Belgen rouwen om Boudewijn

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – De plotselinge dood van koning Boudewijn heeft België in rouw gedompeld. In het gehele land hingen vlaggen halfstok, op vele plaatsen werden spontane rouwmanifestaties gehouden, een aantal kranten kwam gisteren met extra edities en duizenden mensen verzamelden zich voor het koninklijk paleis in Brussel waar ter nagedachtenis aan de overleden vorst vele bossen bloemen werden neergelegd. De radio en televisie pasten hun programma's aan.

Koning Boudewijn stierf zaterdagavond op 62-jarige leeftijd tijdens zijn vakantie in zijn buitenverblijf in het Spaanse dorp Motril aan een hartstilstand. Boudewijn is 42 jaar lang de vijfde Koning der Belgen geweest, en was na Prins Rainier van Monaco het langst regerende staatshoofd ter wereld.

De Belgische regering heeft gisteravond de 59-jarige Prins Albert aangewezen als 'grondwettelijk opvolger'. Hij legt volgende week maandag of dinsdag de eed af. Met de keus voor de broer van de overleden vorst ziet de Belgische regering er voorlopig vanaf de vaak onzeker ogende Prins Filip, tweede in de lijn van opvolging en voorbestemd voor het koningschap, op de troon te zetten.

De zaterdagavond overleden Boudewijn kampte al enige tijd met gezondheidsproblemen. Premier Dehaene en minister van Justitie Wathelet zijn gisteren naar Spanje gevlogen om namens de Belgische regering koningin Fabiola te condoleren. Ook de Spaanse koning Juan Carlos reisde naar Motril. Het stoffelijk overschot van het overleden staatshoofd is afgelopen nacht per vliegtuig teruggebracht naar Brussel. Boudewijn zal vanaf woensdag in Brussel opgebaard liggen, en zaterdag in de St-Michielskathedraal worden begraven.

Het Paleis van Laeken is gisteren overstroomd met condoleanties uit de hele wereld. In de voormalige kolonie Zaïre is een periode van nationale rouw afgekondigd. Paus Johannes Paulus roemde Boudewijn als „een voorbeeldig koning en een oprecht christen". Het Belgische parlement komt waarschijnlijk vanmiddag voor een rouwplechtigheid bijeen.

Populair

Ook op straat in Brussel leidde de dood van Boudewijn tot verslagenheid en emotionele reacties. Bij de paleishekken werden talloze bloemen neergelegd, en overal werden vlaggen halfstok gehangen. Boudewijn was enorm populair onder de bevolking, en gold als één van de weinige mensen die erin zijn geslaagd de Waals-Vlaamse tegenstellingen te overbruggen.

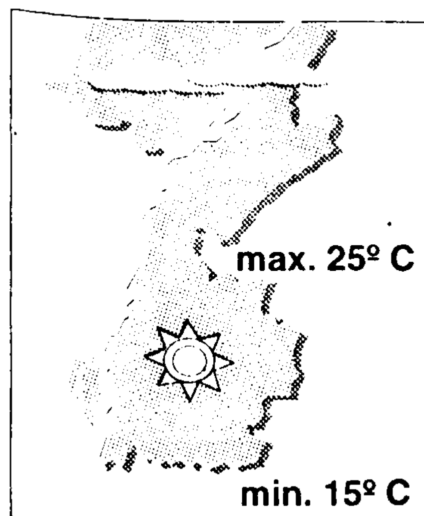
Politici uit vrijwel alle politieke partijen prezen de overleden koning gisteren als symbool van nationale eenheid. Een jaarlijkse plechtigheid in Nieuwpoort bij het standbeeld van Boudewijns grootvader koning Albert groeide uit tot een rouwmanifestatie van 7.000 mensen.

Zie ook pagina 5
● **Keuze Albert als opvolger Boudewijn niet verrassend**

● *Bij de hekken van het koninklijk paleis in Laeken, een voorstad van Brussel, herdachten duizenden Belgen, van jong tot oud, hun overleden koning. Boudewijn genoot als 'vorst van de gewone man' enorme populariteit.*

Foto: AP

WARMER
Vandaag en ook de komende dagen is het, met middagtemperaturen rond de 25 graden, zomers warm.
Flinke zonnige perioden hebben de overhand op enkele wolkenvelden. Het blijft vrijwel overal droog. De wind is zwak tot matig uit zuidoost tot zuid. De minimumtemperatuur vannacht is ca 15 graden.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:		
zon op:	**06.01**	**onder: 21.26**
maan op:	**20.57**	**onder: 06.06**
MORGEN:		
zon op:	**06.03**	**onder: 21.24**
maan op:	**21.18**	**onder: 07.16**

Massatoerisme funest voor grotten

Hofrouw op Soestdijk

DEN HAAG – Koningin Beatrix heeft gisteren haar deelneming betuigd aan koningin Fabiola en de familie van de overleden koning Boudewijn van België. Ook is de hofrouw afgekondigd, zo heeft een woordvoerster van de Rijksvoorlichtingsdienst bekendgemaakt. Hofrouw houdt in dat tot en met de dag van de begrafenis de koninklijke familie en de hofleden niet zullen deelnemen aan feestelijkheden of concerten, en alleen zakelijke activiteiten ondernemen. De hofleden dragen donkere kleding, de mannelijke leden zwarte dassen en de koninklijke wachten dragen een zwarte band. Naar alle waarschijnlijkheid zal koningin Beatrix zelf de begrafenis van de Belgische vorst bijwonen.

Geen gewonden bij brand in ammoniakfabriek

Zware ontploffing bij DSM-divisie Hoogovens

IJMUIDEN – Op het terrein van Hoogovens IJmuiden heeft gistermiddag een zware ontploffing plaatsgevonden, waarna een korte brand heeft gewoed. Er zijn geen gewonden. De materiële schade, die nog moet worden vastgesteld, is mogelijk omvangrijk.

De explosie deed zich rond 12.15 uur voor in een produktiehal van de ammoniakfabriek van DSM-Meststoffen. Daar ontstond door nog onbekende oorzaak een lek in een vat met licht ontvlambare waterstof. De uitstromende waterstof ontbrandde spontaan. De explosie was tot in de wijde omtrek van Hoogovens te horen. Het brandende waterstof kon door de bedrijfsbrandweer van Hoogovens snel worden geblust.

Een deel van de ammoniak-installatie heeft explosie- en brandschade, maar de omvang en ernst daarvan is nog onduidelijk. Een groot aantal ruiten in de fabriek en omliggende panden sneuvelde. Omdat de DSM-vestiging centraal op het terrein van Hoogovens ligt, bleef de schade beperkt.

Er waren op het moment van de explosie geen medewerkers in de buurt van de waterstofvoorraad, zodat niemand gewond raakte. Volgens de woordvoerder is er geen gevaar geweest voor omringende woonwijken of de volksgezondheid en is ook geen sprake van uitstoot van gevaarlijke stoffen. De IJmondgemeenten en de provincie Noord-Holland zijn op de hoogte gebracht van de ontploffing, maar DSM of Hoogovens heeft daar geen verdere ruchtbaarheid aan gegeven.

De ammoniakfabriek is onmiddellijk stilgelegd en een noodplan voor de ontruiming van de directe omgeving is in werking gesteld. Deze omgeving valt geheel binnen het complex van Hoogovens.

In de fabriek wordt langs chemische weg uit ondermeer waterstof en zuurstof ammoniak vervaardigd. DSM gebruikt dat voor de vervaardiging van kunstmest. Volgens de woordvoerder beschikt het bedrijf over voldoende voorraad ammoniak om de produktie van kunstmest enige tijd veilig te stellen. DSM, brandweer en arbeidsinspectie stellen een onderzoek in naar de oorzaak van de lekkage.

Verongelukt in gestolen auto

MAASTRICHT – Bij een achtervolging door de politie is een 18-jarige inwoner van Maastricht op Belgisch grondgebied zaterdagmorgen rond zeven uur verongelukt.

De man reed met hoge snelheden door een buitenwijk van Maastricht. Toen de politie hem tot stoppen wilde dwingen ging hij ervan door richting België.

Op een kruispunt te Veldwezelt reed hij door de rode stoplichten, reed daarna met zijn auto tegen een huis te pletter en overleed op weg naar het ziekenhuis in het Belgisch-Limburgse Bilzen.

Nader onderzoek wees uit dat de Maastrichtenaar de auto waarin hij reed gestolen had en dat hij op diverse plaatsen had ingebroken. In de vernielde wagen trof de politie van diefstal afkomstige goederen aan.

EMS blijft overeind

BRUSSEL – De kogel is door de kerk: het EMS is voorlopig gered. De gulden en de mark behouden hun spilkoersen en de daarbij behorende marges van 2,25 procent.

Na langdurige onderhandelingen hebben de ministers van Financiën en de centrale-bankdirecteuren van de bij het Europese Monetaire Stelsel (EMS) aangesloten landen om kwart voor twee in de nacht van zondag op maandag besloten dat de marges waarmee de koersen van de EMS-valuta's van hun spilkoers mogen afwijken, vijftien procent bedraagt. Alleen voor de gulden en de mark blijft alles bij het oude. Voorheen waren voor de sterke geldeenheden afwijkingen van 2,25 procent naar boven en naar beneden toegestaan en voor de peseta en de escudo marges van zes procent.

Het pond sterling en de lire, die vorig jaar aan speculatie ten slachtoffer vielen en het EMS verlieten, blijven daar voorlopig buiten.

Dode man gevonden in Maastricht

MAASTRICHT – Een wandelaar heeft gisteravond rond zeven uur het levenloze lichaam van een man ontdekt nabij de Maaspuntweg in het Maastrichtse stadsdeel Wyck. De identiteit van de dode is nog niet bekend. Over de doodsoorzaak wilde de politie in verband met het onderzoek nog geen mededelingen doen, maar ze houdt wel rekening met een misdrijf. De Maaspuntweg is een fiets- en voetpad tussen de Maas en het Ceramiqueterrein, doorlopend tot onder de Kennedybrug.

Stichting dit jaar vooral op operagebied actief

'Raamwerk' presenteert buitenlandse produkties

DOOR MARTIN HERMENS

ARNHEM – Gezamenlijk buitenlandse theatervoorstellingen inkopen, zodat de presentatie ervan in Nederlandse schouwburgen betaalbaar wordt. Dat is, kort weergegeven, de taak van de Stichting Raamwerk. De elf voorstellingen die voor het seizoen 1993/94 naar ons land worden gehaald, zijn te zien in 28 theaters verspreid over het hele land. In Limburg doen Maastricht en Venlo mee. Stuk voor stuk voorstellingen die kwaliteit en originaliteit hoog in het vaandel hebben staan, zegt Raamwerk.

De stichting zag in 1989 het levenslicht. Tot dan toe werden buitenlandse theaterprodukties door zelfstandig operende schouwburgdirecteuren naar ons land gehaald. Daar waren echter enorme kosten mee gemoeid. Binnen de Vereniging van Schouwburg en Concertgebouw Directies (VSCD) ontstond het plan om die inkoop voortaan gezamenlijk te doen.

„Er is behoefte aan een aanvullend aanbod", stelt VSCD-directeur Jan Knopper. „Bepaalde Nederlandse produkties zijn vrijwel overal te zien. Voor de rest is het programma-aanbod afhankelijk van de grootte van de schouwburg en de interesse van de betreffende directeur. Zag hij een interessante voorstelling in Parijs, dan haalde hij die naar zijn theater. Door nu gezamenlijk buitenlandse produkties af te nemen, maak je het voor die gezelschappen ook veel aantrekkelijker om hier naar toe te komen."

Het is zeker niet zo dat Raamwerk is opgericht omdat het Nederlandse theateraanbod niet voldoende of niet bevredigend zou zijn. „Bij de VSCD zijn ruim honderd grote schouwburgen aangesloten. Die nemen jaarlijks zo'n 25.000 Nederlandse voorstellingen af. Het Raamwerk-aanbod is zo gering, dat het nooit het Nederlandse aanbod kan verdringen."

Aanvullend

De afgelopen jaren tonen aan dat Nederlandse gezelschappen profiteren van het extra aanbod uit het buitenland. „Omdat je een groter publiek aanboort", legt Jacques van Veen, voorzitter van Raamwerk, uit. Vooral op operagebied is Raamwerk dit jaar actief. „Daar is veel vraag naar, terwijl in Nederland dit seizoen weinig opera geproduceerd wordt. Wat wij presenteren, is te zien als aanvullend."

Het is de bedoeling dat 'Raamwerk' gaat fungeren als een soort keurmerk voor buitenlandse theaterprodukties. „Schouwburgdirecteuren kiezen elk jaar tussen de 250 en 350 voorstellingen op basis van vertrouwen. Ze gaan af op de namen van regisseurs of acteurs en actrices of op de naam van een toneelstuk. Ook het publiek maakt op basis van die gegevens zijn keuze", legt Van Veen uit. „Raamwerk moet het publiek garanderen dat het een kwalitatief goede voorstelling betreft."

Kwaliteit

Jan Knopper vult hem aan. „Het voordeel van Raamwerk-voorstellingen is, dat we weten wat we naar Nederland halen. Van veel Nederlandse produkties kun je vooraf niet zeggen of ze kwalitatief goed zijn. De kwaliteit van de buitenlandse voorstellingen is vooraf in hoge mate bekend. Daarmee hopen we ook het publiek warm te krijgen."

De werkwijze van Raamwerk is simpel. Schouwburgdirecteuren en impresariaten kunnen bij het stichtingsbestuur een buitenlandse voorstelling voordragen. Meerdere mensen, verdeeld over de disciplines dans-, toneel- en muziektheater, gaan een kijkje nemen. Eventueel worden ook externe deskundigen gevraagd hun mening te geven. Bij een positief eindoordeel wordt de voorstelling naar Nederland gehaald. Theaterdirecties beslissen vervolgens zelf of ze de produktie naar hun schouwburg halen.

Onbekend

De elf voorstellingen voor komend seizoen zijn goed voor 130 voorstellingen. Naast opera betreft het vooral voorstellingen waarin voor Nederland onbekende theatervormen gebruikt worden. „We willen laten zien dat andere vormen mogelijk zijn", zegt Jan Knopper. „Tot nu toe heeft iedereen moeten toegeven dat ons aanbod interessant was; de voorstellingen blijven hangen. Al zijn de reacties vaak wisselend."

De nadruk op opera wordt gezien als een kwantitatief extraatje. „Er is buiten Amsterdam behoefte aan gemiddeld 170 operavoorstellingen per jaar. Dat halen we nooit nu de Nationale Reisopera komend seizoen geen produkties uitbrengt. Door voorstellingen te importeren, proberen we in die behoefte te voorzien. Tegen minister d'Ancona hebben we gezegd dat we dit tijdelijk doen. Ze heeft toegegeven dat ze verantwoordelijk is voor het opera-aanbod. Maar tot nu toe heeft ze geen extra geld voor onze oplossing beschikbaar gesteld."

Knopper en Van Veen benadrukken dat Raamwerk niet gezien moet worden als een fonds voor noodvoorzieningen. „Het is dus niet zo dat wij extra dansvoorstellingen naar Nederland halen als volgend jaar bijvoorbeeld nauwelijks dansprodukties in eigen land worden gemaakt. In principe halen we het beste uit het buitenland. Zo willen we ook proberen te voorkomen dat louche impresariaten zich daarmee gaan bezig houden."

Gezelschappen

De gezelschappen die in het seizoen 1993/94 naar Nederland komen, zijn Carbone 14 ('Café des aveugles'), Opera van Krakow ('Carmen'), Guild Hall String Ensemble ('Engelen en duivels' en 'Barokprogramma'), Warszawska Opera Kameralna ('Don Pasquale'), La Cuadra Sevilla ('Picasso Andaluz la Muerta des Minotauro'), Nationale Opera St.-Petersburg ('Eugen Onegin' en 'Pique Dame'), Théatre Repère ('The Polygraph'), Snuffhouse Dustlouse ('Faulty Optic'), Roemeense Opera Timisoara ('L'Elisir d'Amore'), Musis Theatre London ('Marriage of Figaro') en Les Grands Ballets Canadiens.

Manessier overleden

PARIJS – De Franse schilder Alfred Manessier is gisteren in het ziekenhuis van Orléans overleden aan de gevolgen van een verkeersongeval. Manessier, die 81 jaar is geworden, heeft sterk bijgedragen tot nieuwe opvattingen in de religieuze kunst. Hij is bekend geworden door zijn kleurrijke behandeling van godsdienstige thema's in gebrandschilderde ramen, tapijten, schilderijen en litho's.

k

Salsa uit Colombia

● *Het Openluchttheater in Valkenburg biedt komende dagen een zeer divers programma. Eerst is er poppenspel, van Gerda Tekstra uit Hulsberg en haar theater Piepmuis. Dat is woensdagmiddag vanaf 14 uur. Daarna toneel, Hamlet van Shakespeare, de luidbejubelde produktie van de Bron uit Noorbeek. Vrijdag vanaf 20.30 uur. En zondag zijn Zuidamerikaanse klanken en salsa te horen in Valkenburg. Om 15 uur begint een concert van de Colombiaanse groep La Charanguita (foto), die bestaat uit vier blazers, een uitgebreide ritmesectie, drie zangers, een pianist en een zangers/bassiste. Bijzonder is dat de groep uitsluitend bestaat uit kinderen in de leeftijd van twaalf tot zestien jaar. La Charanguita heeft ook in Europa een reputatie opgebouwd op het gebied van salsa, merengue en rumba.*

Interesse voor dans afgenomen

HEERLEN – De dansgezelschappen, aangesloten bij de Directie Overleg Dansgezelschappen (DOD), hebben in het seizoen 1991/1992 ruim 12 procent meer voorstellingen gegeven dan het seizoen daarvoor. Het aantal bezoekers daarentegen nam maar met 9 procent toe tot 364.300. Het aanbod aan voorstellingen heeft dus de vraag overtroffen: de gemiddelde zaalbezetting daalde dan ook met bijna twee procent naar het laagste niveau sinds zes jaar (55,3 %; in het seizoen 57 %). Dat blijkt uit het rapport Voorstellings- en bezoekcijfers, seizoen 1991/1992 van het onderzoeksbureau Motivaction.

In absolute cijfers uitgedrukt werden in het seizoen 1990/1991 nog 759 voorstellingen gegeven, die door iets meer dan 340.000 mensen werden bezocht. Het daarop volgende seizoen kwamen ruim 364.300 bezoekers naar één van de 854 optredens.

In het rapport zijn de gegevens onderzocht van Het Nationale Ballet, Scapino Ballet Rotterdam, Het Folkloristisch Danstheater, Dansgroep Krisztina de Chatel, Introdans, Reflex, De Rotterdamse Dansgroep en Dansproduktie, het Nederlands Dans Theater en Djazzex.

● *Ludger Lohmann*

Orgelconcert Ludger Lohmann

KERKRADE – De Duitse organist Ludger Lohmann geeft zondag een orgelconcert in de Lambertuskerk in Kerkrade. Het betreft het vijfde concert in de orgelcyclus, die jaarlijks door de Stichting Orgelkring Kerkrade in samenwerking met het Cultureel Centrum wordt georganiseerd. Het concert begint om 19.30 uur.

Ludger Lohmann studeerde aan de universiteit en het conservatorium van Keulen. Hij bekwaamde zich verder bij de wereldberoemde Franse organiste Marie-Claire Alain. Vele internationale orgelprijzen vielen hem ten deel. Momenteel is Lohmann docent aan het conservatorium van Stuttgart.

Op het programma van het concert van zondag staan composities van August Gottfried Ritter, Johann Sebastian Bach en Franz Liszt.

Voortvarende start Orlando Festival

DOOR JOS FRUSCH

KERKRADE – Er klonk kamermuziek, gisteravond in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Er was veel publiek (volle bak bijna), een roos voor iedere musicus na elk optreden en een staande ovatie na afloop van het concert. Kortom, het Orlando Festival is begonnen. De twaalfde editie van dit internationale kamermuziekfestival heeft speciale aandacht voor Beethoven, Schubert, Noordeuropese componisten en Isang Yung.

Tijdens het openingsconcert waren deze festivalthema's duidelijk terug te vinden: een pianotrio van de Noor Lasse Thoresen, de Quartettsatz van Schubert en het eerste kwartet uit opus 18 van Ludwig van Beethoven, de serie van zes kwartetten die tijdens de twee festivalweken alle zullen weerklinken. Als vreemde eend in de bijt de Sonate voor trompet en piano van Hindemith, meteen ook de enige dissonant van het concert. Want de Russische trompettist Alexander Gerzenberg bakte er niet veel van. Zijn onzeker en inspiratieloos spel bracht zelfs de briljant begeleidende Lilya Zilberstein uit haar concentratie.

Voor de rest niets dan lof voor de prestaties van de ensembles die aan dit openingsconcert meewerkten: het Grieg Trio uit Noorwegen, voorgaande keren nog als studenten op het Orlando Festival, en het Orlando Kwartet zelf, initiatiefnemer en naamgever van het festival.
De Noren speelden Hjetsets Gugl (Hartsvogel) van hun landgenoot Lass Thoresen, een componist die zich aanvankelijk bezighield met elektronische muziek, maar inmiddels ook een aantal composities voor viool en pianotrio op zijn naam heeft staan. De leden van het Grieg Trio bleken uitstekende pleitbezorgers van deze door religieuze bewogenheid geïnspireerde muziek. Met veel gevoel voor timing, mooi afgewogen en opvallend zelfverzekerd brachten zij deze expressieve en gevarieerde muziek tot klinken. Een aansprekend begin van het concert.

Maar het beste kwam helemaal aan het einde. Na een voor mijn gevoel soms te voorzichtige uitvoering van Schuberts Quartettsatz, lieten de musici van het Orlando Kwartet horen dat ze niet ten onrechte tot de betere strijkkwartetten ter wereld gerekend worden. Alleen al het meeslepend gespeelde Adagio affetuoso ed appassionato was de moeite van een bezoek aan dit concert volledig waard. Zo diep doordringen tot de ziel van de muziek kunnen alleen musici, die qua muzikale gedachte volledig één zijn geworden. Hun hartstochtelijke aanpak, gekoppeld aan een subliem ensemblespel, maakte grote indruk op de ruim zeshonderd luisteraars.

Het bravogeroep en langdurig applaus zorgden voor de uitgelaten sfeer, die zo typisch is geworden voor het Orlando Festival.
Dat belooft wat voor de komende dagen.

Orlando vandaag

Vanavond het tweede concert van het Orlando Festival. In het Wijngrachttheater wordt vanaf 20.30 uur het volgende programma uitgevoerd: Kwintet voor hardangerviool en strijkkwartet van Johan Kvandal, uitgevoerd door Nils Økland, hardangerviool en het Orlando Kwartet; Noorse boerendansen, afgewisseld met Slåtter, bewerkingen van dezelfde dansen, van Edvard Grieg, uitgevoerd door Nils Økland, hardangerviool en Vebørn Anvik, piano; Strijkkwartet in g van Edvard Grieg.

puzzel van de dag

P&P E2041

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 bloem; 13 pers. vnw.; 14 plant; 15 violetkleur; 16 uitroep; 17 ten opzichte van; 18 sprookjesfiguur; 19 godsdienst; 21 sluis; 23 tijdsduur; 25 heden; 26 paardebit; 28 gehoororgaan; 30 hoofddeksel; 32 Ierland; 33 pl. in Utrecht; 35 punt; 36 briefaanhef; 37 verachtelijk; 39 pl. in Rusland; 41 zangnoot; 42 effen; 43 pl. in N.-Holland; 44 zeilvaartuig; 46 regel; 48 wortel; 49 antwoord betaald; 51 onbehouwen; 53 menens; 55 aanw. vnw.; 57 leer van het heldendicht; 59 energie; 60 stof; 61 stoomschip; 62 waterbewoner; 64 plaaggeest; 65 loofboom; 66 lijst; 68 stad in Duitsland; 69 aardr. aand.; 71 tijding; 72 smal stuk; 74 vogelprodukt; 75 dagvlinder.

VERTIKAAL: 1 vogel; 2 file; 3 pers. vnw.; 4 kaliumcarbonaat; 5 toornig; 6 onder leiding van; 7 telw.; 8 watergewas; 9 zonder blos; 10 zangnoot; 11 laagtij; 12 dans; 20 wapen; 21 drukpers; 22 trekvogel; 24 vogel; 25 familielid; 27 bijwoord; 28 gezichtsorgaan; 29 stad in Brazilië; 31 onmeetbaar getal; 33 wateronkruid; 34 gil; 38 bloeiwijze; 40 pl. op de Veluwe; 44 antilope; 45 hondje; 47 grond om een huis; 48 geluid; 49 bevlieging; 50 druk; 52 zangnoot; 54 kuur; 56 paardeslee; 58 heilig boek; 60 in gezelschap; 63 onderpand; 64 voertuig; 67 Roemeense munt; 68 vaas; 70 soort onderwijs; 71 zangnoot; 73 per procuratie; 74 landbouwwerktuig.

oplossing puzzels zaterdag

HORIZONTAAL: 1 laplander; 8 vlieg; 12 koraal; 13 brok; 14 e.k.; 16 geus; 17 riet; 18 ge; 19 um; 21 N.W.; 22 page; 23 ven; 24 waard; 26 rum; 27 stola; 29 Pau; 30 pampa; 32 tred; 34 diva; 36 L.K.; 38 mei; 39 uk; 41 gors; 42 wild; 44 N.N.; 45 ion; 47 dij; 49 amen; 51 teen; 53 spits; 56 eik; 58 speld; 60 ree; 61 flens; 63 lef; 64 reep; 66 ar; 67 rat; 68 al; 69 bint; 70 maan; 72 la; 73 doft; 74 Carmen; 76 Delft; 77 kandelaar.

VERTIKAAL: 1 leeuw; 2 pk; 3 log; 4 arend; 5 nauw; 6 das; 7 el; 8 vrees; 9 lot; 10 ik; 11 grenadine; 13 big; 15 krap; 17 ramp; 18 Geleen; 20 naad; 22 pump; 23 vorm; 25 ruig; 26 Ra; 28 TT; 30 Parijs; 31 alias; 33 Duitsland; 35 vod; 37 KLM; 40 koepel; 43 deel; 46 neef; 48 diep; 50 nier; 52 n.l.; 54 pret; 55 te; 57 knal; 59 drift; 61 frame; 62 staar; 65 ent; 66 aard; 69 bof; 70 man; 71 nel; 73 dl; 74 ca.; 75 na.

Winwoord: AFVALVERWERKING

cryptogram

```
■■S■G    ■B
KOPERBLAZER
 E■A■O■W■I
 LESLOKAAL
 B■D■F■R■D■K
PERU■BETEREN
■P■I■O■E■A■I
KAANDORP■G■E
■L■E■M■ITENS
STEIN■■PEER■T■
■■R■■PLOTS■KUL
    E■E■TANK
    GAMMA■O■
    E■A■MOER
   ALL■■E■T■
   ■SPAAN■
      T■
```

de slimme slapjanus

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

Verdoken aardappelen

Onze zuiderburen zijn ware meesters als het gaat om frituurcreaties. Deze aardappelstukjes in een (bier)jasje hebben in het Belgische de mooie benaming van Verdoken aardappelen. Het is waarschijnlijk onnodig om te zeggen dat dit aardappelgerecht niet bepaald in een 'slank' menu past!

Ingrediënten voor 4 personen:
1 kg aardappelen
1 dl bier
zout
250 gram bloem.

Bereiding:
Schil de aardappelen en kook ze in hun geheel bijna gaar in licht gezouten water. Giet ze af, laat ze enigszins uitdampen en snijd ze in vieren. Maak een dik papje door bier, bloem en zout dooreen te roeren.
Haal nu telkens enkele stukken aardappel door het beslag en frituur dit direct in heet frituutvet of olie van zo'n 180-190 °C. Neem de aardappelstukjes uit de frituur zodra ze goudgeel van kleur zijn. Laat ze uitlekken en bestrooi ze met zout.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739284
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746963
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40
per kwartaal ƒ 85,28
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65
per kwartaal ƒ 86,45
losse nummers ƒ 1,65
Btw. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

Agenten volgens vakbond vaak ten onrechte geschorst

UTRECHT – Politiemensen worden vaak ten onrechte geschorst. In ongeveer eenderde van de gevallen is de maatregel niet terecht. Dat concludeert de politievakbond ACP na een inventarisatie in diverse korpsen. Daarnaast vindt de ACP de criteria voor schorsing te vaag en de duur ervan vaak te lang.
Er zijn drie voorwaarden om een politiefunctionaris tijdelijk buiten dienst te stellen. Een politie-ambtenaar kan worden geschorst als er een strafrechtelijk onderzoek tegen hem of haar wordt ingesteld of als er sprake is van een intern onderzoek op grond van feiten waarop een disciplinaire straf staat.
De kritiek van de ACP richt zich name op de derde schorsingsgrond: het toebrengen van schade aan de belangen van de dienst. „Dat neigt tot willekeur," aldus de voorzitter van de politiebond, P. Kruizinga. Volgens hem blijkt in ongeveer dertig procent van de gevallen achteraf dat de schorsing ten onrechte is opgelegd.
Daarnaast vindt de ACP dat schorsingen vaak te lang duren. „Ook al komen ze ongeschonden uit het onderzoek, dan nog is hun carrière gebroken."

Studenten: 'Slechte docenten dwingen tot bijscholing'

DEN HAAG – Slechte docenten moeten worden gedwongen tot bijscholing. Dat is één van de resultaten van een onderzoek van het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen ITS in opdracht van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

Gebleken is dat een kwart van de 2.995 deelnemende studenten in het wetenschappelijk en hoger onderwijs ontevreden is over de kwaliteit van het onderwijzend personeel.
De resultaten van dat onderzoek 'Studenten over de kwaliteit van het hoger onderwijs' worden binnenkort gepubliceerd.

Over het algemeen vinden de studenten ook studievoorlichting en studiebegeleiding voor verbetering vatbaar.
De studentenorganisatie ISO, vertegenwoordigd in de begeleidingscommissie van de enquête, noemt dat laatste vooral van belang nu minister Ritzen de maximale studietijd heeft gesteld op vijf jaar.
Op het ogenblik bedraagt de gemiddelde studietijd in het wetenschappelijk onderwijs 5,4 jaar. Daarom is volgens de studentenorganisatie een betere planning nodig.

punt uit

● Schippers

De Nederlandse Spoorwegen hebben minimaal zes á zeven ton schade geleden door de bezetting van het rangeerterrein de Kijfhoek door binnenschippers. Eventuele schadeclaims van klanten die hun lading te laat hebben gekregen, zijn in dat bedrag niet meegerekend. Het is nog niet bekend of NS de schade zullen verhalen op de actievoerders of dat de tegenslag uit eigen zak zal worden betaald.

● Files

De circa elf miljoen Fransen en buitenlanders, onder wie zo'n 250.000 Nederlanders, die in het weekeinde gebruik hebben gemaakt van de autosnelwegen in het land van Marianne, zorgden zaterdag en gisteren voor kilometerslange files. De langste file, met een lengte van 70 kilometer, werd gisteren gemeld tussen Vienne en Valence, ten zuiden van Lyon. Opzienbarende ongelukken zijn tot dusverre uitgebleven.

● Honecker

De gezondheidstoestand van de 80-jarige voormalige Oostduitse staats- en partijleider Erich Honecker is 'dramatisch' verslechterd. Hij lijdt in zijn Chileense ballingschapsoord Santiago niet alleen aan leverkanker, maar ook aan leukemie. Dat meldt vandaag het Duitse weekblad Focus, dat zich beroept op de 'naaste omgeving' van Honecker.

● Dreigement

De Russische regering heeft gisteren gedreigd fundamentalistische Tadzjikistaanse rebellen die zich in het naburige Afghanistan verschansen direct aan te vallen. Gisteren slaagden Russische en Tadzjikistaanse militairen er met een grondoffensief in rebellen terug te drijven die over de rivier Pjandzj Tadzjikistan waren binnengevallen. Meer dan honderd guerrilla's zouden zijn gedood.

● Treinbotsing

Door een treinbotsing in een tunnel bij het Noorditaliaanse Domodossola aan de Zwitserse grens zijn zaterdagochtend een dode, vier zwaar- en 44 lichtgewonden gevallen. Onder de lichtgewonden bevond zich een vijftiental buitenlanders: Nederlanders, Fransen, Duitsers, en één Amerikaan. De dode en vier zwaargewonden waren allen Italianen.

● Schrijfster

In haar woonplaats Den Bosch is dit weekeinde op 72-jarige leeftijd L. Verschuuren-Smulders overleden. Onder haar meisjesnaam Lea Smulders schreef ze tal van kinderboeken en werkte ze 25 jaar mee aan kleuterprogramma's op radio en televisie voor de KRO.

● Lompenhandel

Bij een brand in een lompenhandel in Tilburg is zaterdag volgens een woordvoerder van de plaatselijke politie voor ongeveer zes miljoen gulden schade aangericht. De oorzaak is onbekend. Het is voor de tweede maal in korte tijd dat een Tilburgse lompenhandel in vlammen opgaat.

● Neergestort

Bij een ongeluk met een klein vliegtuig in Nepal zijn zaterdag waarschijnlijk alle achttien inzittenden om het leven gekomen. Het toestel stortte neer tijdens een korte vlucht van Katmandoe naar Bharathpur. Drie van de passagiers waren buitenlanders.

● Spionnen

Een hoge Duitse functionaris bij de Navo in Brussel is in het weekeinde aangehouden op verdenking van spionage voor de voormalige DDR. Ook zijn Britse vrouw is opgepakt, op dezelfde verdenking.

● Onrust

Na de arrestatie van de socialistenleider Fatos Nano wegens vermeende corruptie is de politieke spanning in Albanië hoog opgelopen. Kranten berichtten gisteren dat zowel de politie als het leger in verhoogde staat van paraatheid is gebracht.

Zulu's overvallen woningen ANC-aanhangers

Zeker dertig doden bij bloedbad in woonoord

Van onze redactie buitenland

JOHANNESBURG – Minstens dertig mensen, onder wie een vijf maanden oude baby, hebben in de nacht van zaterdag op zondag hun leven verloren bij een bloedbad in het zwarte woonoord Tembisa ten oosten van Johannesburg.

De slachting is de grootste sinds in juni vorig jaar 43 mensen werden vermoord in Boipatong, een woonoord ten zuiden van Johannesburg. De woonoorden ten oosten van Johannesburg zijn het toneel van bloedige gewelddadigheden tussen aanhangers van het ANC en de Zulu-partij Inkatha, sinds verleden maand werd besloten om op 27 april volgend jaar de eerste nonraciale verkiezingen in de geschiedenis van het land te houden. Inkatha verzet zich tegen deze datum, die zonder haar instemming is vastgesteld.

Arrestatie

Het bloedbad in Tembisa begon zaterdagavond rond zeven uur toen een groep van naar schatting tweehonderd Zulu's schietend en branden stichtend door de straten rond hun logement trokken. Pas enkele uren later trokken zij zich terug in hun barakken, waar de politie gisterochtend een inval deed en drie mannen arresteerde die in bezit waren van vuurwapens. Gisteren was de situatie in het woonoord rustig maar gespannen.

Over de aanleiding van de moordpartij is gisteren een verbale oorlog tussen het ANC en de Zulu's ontbrand. Het ANC zegt in een verklaring, dat de gewelddadigheden begonnen toen gangsters bewoners van Tembisa aanvielen. Ze werden verdreven en zochten hun toevlucht in het logement, van waar ze later de slachtpartij begonnen.

De Zulu's zeiden echter dat hun logement zaterdag onder vuur was genomen en dat zij vervolgens de tegenaanval hadden ingezet.
De politie houdt rekening met de mogelijkheid dat het bloedbad een wraakactie was van de Zulu's. Vrijdagavond zouden enkele logementbewoners door omwonenden zijn vermoord.

Onderzoek

De slachting heeft ook geleid tot gekrakeel tussen het ANC en de regering. Het ANC verwijt de politie nauwelijks te hebben ingegrepen. De organisatie wil ook een onafhankelijk onderzoek naar het optreden van de politie. Ooggetuigen beweren dat de aanvallers werden vervoerd in pantserwagens van de politie.

Politieminister Kriel wees deze beschuldiging van de hand en verweet het ANC en Inkatha dat ze hun aanhangers niet in de hand hebben. „Als deze partijen niet alles in het werk stellen om hun aanhangers onder controle te krijgen, volgen er nog meer bloedbaden," aldus Kriel.

President De Klerk riep de leiders van het ANC en Inkatha op stappen te nemen tegen leden die door hun uitspraken en daden haat en woede opwekken.

Encycliek: paus eist absolute gehoorzaamheid

VATICAANSTAD – Paus Johannes Paulus II eist in zijn nieuwe encycliek 'Veritatis Splendor' (De schittering van de waarheid) van de theologen en andere gelovigen absolute gehoorzaamheid aan de morele leer van de kerk, ook als het niet om onfeilbare uitspraken gaat. Het katholieke Italiaanse persbureau Adista, dat kritisch staat tegenover het beleid van het Vaticaan, heeft zaterdag de tekst van drie hoofdstukken uit de encycliek verspreid. Woordvoerder Joaquin Navarro-Valls van het Vaticaan liet in een reactie weten dat de tekst „niet authentiek en onvolledig" is. De definitieve tekst wordt naar verwachting volgende maand gepubliceerd. In de versie die Adista verspreidde, wordt het verbod van kunstmatige voorbehoedmiddelen niet genoemd, maar wordt wel gezegd dat „morele normen die bepaalde handelingen verbieden omdat zij in zich slecht zijn, geen legitieme uitzondering toelaten."

Smeekbede

● *Een Bosnische vluchtelinge laat bij het hek rond het Palais des Nations in Genéve – waar over het lot van Bosnië wordt beslist – haar tranen de vrije loop in een smeekbede om vrede.* Foto: EPA

Onverminderd hevige strijd in Bosnië en Kroatië

Vredesoverleg gehuld in dichte kruitdamp

SARAJEVO – In geheel Bosnië hebben zich gisteren zware tankslagen en felle gevechten tussen infanterie en artillerie voorgedaan, terwijl militaire commandanten in Sarajevo bijeenkwamen om een twee dagen oud bestand te bestendigen. In Genève gingen politieke leiders door met de opdeling van de voormalige Joegoslavische deelrepubliek Bosnië-Hercegovina in drie autonome delen voor Bosniërs, Serviërs en Kroaten.

In Kroatië hebben Servische schutters in de opstandige enclave Krajina uitvoering gegeven aan hun dreigement olie-installaties langs de kust te bestoken. Dit zou tot een nieuwe ronde van strijd in het voormalige Joegoslavië kunnen leiden.

Bij de vredesbesprekingen in Genève probeerden de internationale bemiddelaars Owen en Stoltenberg vaart te zetten achter de onderhandelingen over de opdeling van Bosnië-Hercegovina in drie mini-republieken. Hierbij oefenden ze druk uit op Serviërs en Kroaten om gebied af te staan aan de moslims. Een diplomaat die nauw bij de onderhandelingen is betrokken, zei dat de moslims in de visie van Owen en Stoltenberg dertig procent van het grondgebied krijgen. Dit geldt als het absolute minimum wil het akkoord in een latere fase de instemming krijgen van de internationale gemeenschap.

Uit berichten van het slagveld in het hart van Bosnië valt op te maken dat de moslim-milities bezig zijn met haast wanhopige pogingen om zoveel mogelijk gebied te veroveren zolang de onderhandelingen in Genève niet zijn afgerond.
Volgens radio-Sarajevo openden Servische troepen met artillerie, tanks en infanterie een aanval op posities van de moslims ten noordwesten van Zvornik. Het front daar omschreef deze zender als „een ware hel".
De Kroaten maakten melding van een recent bloedbad door moslim-milities: in het dorp Doljani bij Jablanica (ten noordwesten van Mostar) zouden de moslims ongeveer vijftig Kroatische kinderen, vrouwen en bejaarden in koelen bloede hebben gedood. Volgens de Kroatische televisie bestaan er filmopnamen van het bloedbad.

Opnieuw advies snelle evacuatie gifdorp Mellery

BRUSSEL – Minister-president Onkelinx van de Franstalige deelregering van België vindt dat twintig huizen in het gifdorp Mellery zo snel mogelijk ontruimd moeten worden. Onkelinx heeft dat dit weekeinde geadviseerd aan de burgemeester van Villers-la-Ville, de Waalse gemeente waaronder het gehucht valt.

Onkelinx zegt officieel zelf niet bevoegd te zijn om over de evacuatie te beslissen. Maar op grond van deskundigen-onderzoek is ze wel tot de conclusie gekomen dat de huizen 'tijdelijk onbewoonbaar' moeten worden verklaard. Wanneer burgemeester Elskens haar advies negeert, kan in principe nog de federale minister van Binnenlandse Zaken Mellery tot 'bedreigde zone' verklaren en laten ontruimen.

Negen huisartsen uit Villers-la-ville adviseerden twee weken geleden al tot ontruiming van het dorp over te gaan, nadat in kelders van twaalf huizen kankerverwekkende stoffen waren aangetroffen. In Mellery is jarenlang zwaar verontreinigd afval, waaronder waarschijnlijk de afgegraven grond uit het Nederlandse gifdorp Lekkerkerk, gestort.

Koerden richten slachtingen aan

ANKARA – Rebellen van de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) hebben hun gewelddadigheden tegen Turkse doelen in het weekeinde opgevoerd. Zij doodden zaterdagnacht bij diverse overvallen in het zuidoosten van Turkije ten minste twintig mensen.

Onder de slachtoffers bevonden zich zeventien commandoleden van de Turkse paramilitaire politie, die om het leven kwamen toen Koerdische strijders hun commandopost in de stad Cukurca nabij de Iraakse grens overvielen. Volgens het Turkse persbureau Anatolia hebben PKK-strijders tevens zeven Turkse politieagenten in de stad Sason in koelen bloede neergeschoten.
In Elazig, eveneens in het oosten van Turkije, openden Koerdische rebellen zaterdagavond het vuur op een bus met werknemers van de staatsmijnen Etibank. Twee veiligheidsmensen en een werknemer waren op slag dood.
Het leger doodde gisteren veertien Koerdische guerrillastrijders bij acties in enkele oostelijke provincies.

Rechters beraden zich over verzoek nieuw proces

Uitwijzing Demjanjuk door Israël opgeschort

Van onze redactie buitenland

JERUZALEM – Het Israëlische Hooggerechtshof heeft de uitwijzing van John Demjanjuk gisteren tien dagen opgeschort.

Het Hof maakte vorige week het doodvonnis van Demjanjuk ongedaan, omdat niet overtuigend bewezen kon worden dat hij 'Iwan de Verschrikkelijke' is, de sadistische beul die in het nazi-vernietigingskamp Treblinka de gaskamer bediende. Het hof achtte wel bewezen dat Demjanjuk een opleiding tot kampbewaker heeft gehad, maar bepaalde dat hij niet verder in Israël terecht hoefde te staan. Na de uitspraak werd Demjanjuk uitgewezen, maar de uiterst rechtse Kach-partij en enkele overlevenden van het concentratiekamp tekenden beroep aan. Het openbaar ministerie moet nu beslissen of dat beroep kan worden gehonoreerd. Tot die tijd blijft Demjanjuk in de gevangenis bij Tel Aviv.

Aanvankelijk zou Israël Demjanjuk (73) gisteren op het vliegtuig zetten naar Oekraine, zijn geboorteland.

Yoram Sheftel, de advocaat van Demjanjuk, reageerde verbaasd op de beslissing van het hof. Hij zei dat zijn cliënt alleen was aangeklaagd in verband met zijn mogelijke verblijf in Treblinka en dat de rechtszaak niet over eventuele vergrijpen in andere kampen is gegaan. Eén van de andere kampen die worden genoemd is Sobibor, maar Demjanjuk ontkent daar te hebben gediend, zei Sheftel.

Nieuwe aangifte Epese incestzaak

EPE – De politie van Epe heeft opnieuw een aangifte binnen gekregen in de Epese incestzaak. De echtgenote van de verdachte chauffeur A.H. heeft deze week bij de politie gemeld dat met twee van haar kinderen jarenlang ontucht is gepleegd. Dit werd zaterdag door de politie bevestigd. Door wie deze ontucht was gepleegd, kon de politie niet meedelen, omdat het onderzoek hiernaar nog gaande is.

De vader van de kinderen werd eind juni opgepakt wegens betrokkenheid in de zaak, samen met de 23-jarige buurjongen R.v.Z. Zij zitten nog in voorarrest, evenals de hoofdverdachte A.v.B., zijn echtgenote, zijn schoonzoon W.S. en de buurjongen G.v.Z.

Staakt-het-vuren houdt stand, maar wankelt

Gespannen rust in Libanon

Van onze redactie buitenland

TEL AVIV – In het Libanees-Israëlische grensgebied heerst sinds zaterdagavond een gespannen rust. Israël heeft zaterdagavond besloten zijn bombardementen te staken nadat Amerikaanse bemiddelingspogingen hadden gezorgd voor een informeel staakt-het-vuren.

Israël zegt dat het de verzekering heeft gekregen dat de sji'itische Hezbollah geen Katyusha-raketten meer zal afvuren op het noorden van het land. Maar in Beiroet verklaarden Hezbollah-leiders gisteravond dat ze Katyusha's zullen blijven afvuren als Israël Libanese burgers doodt.
Het staakt-het-vuren werd van kracht na intensieve telefonische contacten tussen Amerikaanse functionarissen, onder wie minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher, en vertegenwoordigers van Israël, Syrië en Libanon. De informele overeenkomst heeft de weg vrijgemaakt voor Christophers rondreis door het Midden-Oosten, die gisteravond in Cairo is begonnen.

In Libanon legde premier Rafik Hariri er de nadruk op dat het akkoord geen betrekking heeft op het Libanese verzet tegen de Israëlische militaire aanwezigheid in het zuiden van het land. Dat betekent dat de Hezbollah zijn aanvallen op Israëlische soldaten en militieleden van het door Israël op de been gehouden Zuidlibanese Leger (ZLL), kan voortzetten. Gisterochtend al vielen Hezbollah-strijders een ZLL-post aan in Israëls zogenoemde 'veiligheidszone'.

Hezbollah-leider Hassan Nasrallah ontkende gisteravond dat zijn organisatie heeft beloofd geen Katyusha's meer te lanceren. Hij zei dat Hezbollah het bestaande beleid zal voortzetten en raketten zal verschieten als Libanese burgers om het leven komen bij Israëlische aanvallen.

Of het staakt-het-vuren stand zal houden zal vooral afhangen van Israël, Syrië en Libanon. Premier Jitschak Rabin zei gisteravond dat hij van de Syriërs verwacht dat ze niet langer Iraanse vliegtuigen met militaire voorraden voor de Hezbollah laten landen in Damascus. Syrië moet naar zijn oordeel het Libanese leger helpen met het ontwapenen van de Hezbollah. Maar Libanon wil daar niet aan, zolang de Hezbollah zijn activiteiten beperkt tot verzet tegen de Israëlische bezetting van het zuiden.
De Libanese regering heeft wel toegezegd dat het zal proberen de lancering van Katyusha's te voorkomen. Volgens berichten uit Beiroet heeft het leger gisteren in het zuiden een aantal wegversperringen opgericht, waar de in lange files naar huis terugkerende vluchtelingen worden onderzocht op wapens.

†

Je hield de lamp steeds brandend die ons warm gekoesterd heeft; geen wonder dat Hij tot Zich nam een licht dat zoveel warmte geeft.

Intens verdrietig, maar ook opgelucht dat aan zijn lijden een einde is gekomen, delen wij u mede dat vroegtijdig van ons is heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, mijn onvergetelijke echtgenoot, onze vader, mijn pleegvader, onze schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jean Thijssen

echtgenoot van

Els Ubaghs

drager van de eremedaille in zilver verbonden aan de orde van Oranje-Nassau erevoorzitter van het koninklijk mannenkoor Cecilia 1837

geboren 14-6-1918 te Maasbree
overleden 31-7-1993 te Vaals

Dankbaar zijn we voor alle fijne jaren. Hij hield van het leven en had nog zoveel plannen. Wij zullen hem missen.

De diepbedroefde familie:
Vaals: Els Thijssen-Ubaghs
Vaals: José Kampschulte-Thijssen
Veit Kampschulte
Natalie en Wolfgang
Ilja
Vaals: Anita Behrens-Thijssen
Klaus Behrens
Jan - Pieter
Pia
Nijmegen: Peter Thijssen
Vancouver (Canada): Ria en Egon Münzenberg
Familie Thijssen
Familie Ubaghs

31 juli 1993,
Koperstraat 5, 6291 AH Vaals.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op woensdag 4 augustus om 13.00 uur in de St.-Pauluskerk te Vaals, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Dinsdagavond 3 augustus wordt de overledene tijdens een h. mis om 19.00 uur herdacht in bovengenoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van de St.-Pauluskerk te Vaals.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons erebestuurslid

Jean Thijssen

Wij verliezen in hem een zeer gewaardeerd zanger, die meer dan dertig jaren bestuurslid en meer dan tien jaren onze voorzitter was.
Met grote dankbaarheid gedenken de Vaalser zanger zijn werkzaamheden.
Zijn echtgenote Els en zijn familie wensen wij zeer veel sterkte.

Bestuur, dirigent en leden van het koninklijk mannenkoor Cecilia 1837 Vaals

---

In plaats van kaarten

Na een zorgzaam leven is heden, stil en bescheiden zoals zij was, van ons heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Maria Catharina Wilhelmina Jongen

weduwe van

Philippus Antonius Christiaan van den Boom

* 22 april 1907 † 31 juli 1993

Landgraaf: J.J. van den Boom
P.J.M. van den Boom-Hukkelhoven
Rob
Erik
Voerendaal: J.M. Ramackers-van den Boom
A.J.M. Ramackers
Carin en Rob
Brigitte en Neud
Heerlen: H.J. van den Boom
T.M.H. van den Boom-Senden
Claudia
Michaël

Heerlen, 31 juli 1993.
Corr.adres: Merckelbaghstraat 4,
6374 AX Landgraaf.

De crematieplechtigheid, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op dinsdag 3 augustus a.s. om 10.30 uur in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de ontvangkamer van het crematorium. Er is geen condoleren.

---

†

Voor ons vrij onverwacht is pap heengegaan.
Wij zijn heel verdrietig.

Jacques Biessen

echtgenoot van

Corrie Vervoort

Hij is 69 jaar geworden.

Geleen: Corrie Biessen-Vervoort
Velden: Hanneke en Jos
Bregje, Sanne, Karlijn, Job
Lippenhuizen: Geertje en Tjibbe
Jesien, Klaas, Tijs
Farnham (GB): Mieke en Mark
Anne, Marthe, Guusje, Babette
Weert: Leon en Joyce
Geleen: Gabriëlle

Sittard, 30 juli 1993,
Rijksweg... [illegible] 43,
6165 TX Geleen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op woendag 4 augustus a.s. om 11.00 uur in de Christus Koningkerk te Geleen/Kluis, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Vouersveld aldaar.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van Jacques, dinsdag 3 augustus om 19.00 uur in de H. Verrijzeniskerk van de Passionisten te Geleen.

Hij is opgebaard in het uitvaartcentrum van De... [illegible] te Geleen; bezoektijd dagelijks van [illegible] tot 19.00 uur.

---

†

Moegestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan zij in dit leven heeft mogen genieten en geheel vol overgave aan de Heer, heeft na een leven van hard werken afscheid moeten nemen, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Marie Cörvers

weduwe van

Jan Dekkers

en levensgezellin van

Bér Steijns

Zij overleed in de leeftijd van 71 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

L. Steijns
kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Cörvers
Familie Dekkers
Familie Steijns

6413 HL Heerlen, 1 augustus 1993,
Philippusstraat 1.

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op donderdag 5 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Cornelius te Heerlen-Heerlerheide. Aansluitend leggen wij moeder ter ruste op de begraafplaats aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis, voorafgegaan door het rozenkransgebed, ter intentie van moeder is op woensdag 4 augustus om 18.45 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 uur tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Zoals zij leefde, is zij gestorven; rustig en eenvoudig.

Heden overleed onze lieve moeder, oma en overgrootmoeder

Hubertina Bour

weduwe van

Thomaso Bolech

in de leeftijd van 84 jaar.

Canada Mia en Hein
Heerlerheide: Angelina en Finus
Canada: John en Rita
Sittard: Linda en Mia
Hoensbroek: Sjef en Gerda
Oirsbeek: Giulio en Marleen
kleinkinderen en achterkleinkinderen

Heerlen, 30 juli 1993.
Correspondentie-adres:
Caeciliastraat 10, 6413 GM Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst, geleid door pastoor Clerx, zal worden gehouden op woensdag 4 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Cornelius te Heerlerheide, waarna aansluitend de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in voornoemde kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoleance.

Rozenkransgebed, aansluitend avondmis, dinsdag 3 augustus om 18.45 uur in voornoemde parochiekerk.

Mam is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen; gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Vol dankbaarheid voor alle goede zorgen en liefde welke wij van hem mochten ontvangen, geven wij kennis van het overlijden van mijn lieve man, onze tweede vader en opa

Henk Ploegman

echtgenoot van

Anneke Weijn

Voorzien van de laatste sacramenten, overleed hij in de leeftijd van 70 jaar.

Sittard: Anneke Ploegman-Weijn
kinderen en kleinkinderen

6135 ES Sittard, 30 juli 1993,
Reigerstraat 24.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op woensdag 4 augustus a.s. om 10.30 uur in de St.-Pauluskerk te Sittard-Limbrichterveld, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium Nedermaas, Vouershof te Geleen.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van de overledene, dinsdag 3 augustus vanaf 18.45 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard; bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Op 30 juli 1993 overleed, tot onze diepe droefheid, vrij plotseling

Walter Heuser

in de leeftijd van 59 jaar.

Bad Neuenahr Duitsland: Thea Hendriks
Kerkrade: P. Hendriks-Lejeune en familie

Bad Neuenahr, 30 juli 1993
Landgrafenstrasse 27
53474 Bad Neuenahr Duitsland

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 3 augustus om 14.00 uur in Bad Neuenahr.

---

†

Tot U roep ik, Heer, mijn God, Gij zijt mijn toevlucht, mijn bezit in het land der levenden.

Na ongeveer twaalf jaar liefdevol verzorgd en omringd te zijn geweest in de verpleegkliniek St.-Jansgeleen, ging in rust en vrede van ons heen en werd door haar Schepper opgenomen in Zijn rijk van liefde en vrede, onze dierbare medezuster, zuster, schoonzuster, tante en nicht

zuster Marie Canisia

Maria Gertruda Antonia Diederen

* 29 januari 1909, Schinnen † 30 juli 1993, Geleen

Zuster Gertrude, zoals zij in haar ziekzijn genoemd wenste te worden, was sinds 1933 lid van onze congregatie. Haar toebehoren aan God door de religieuze professie heeft zij op de haar eigen wijze waargemaakt.
Zich vol overgave schikkend in het onvermijdelijke, was zij intens dankbaar voor elk teken van nabijheid en vriendschap. Kinderlijk gelovig kon zij biddend met haar God bezig zijn.
De rozenkrans, het gebed van de armen, was voor haar een dierbaar en onafscheidelijk kleinood.

Dankbaar zullen wij haar blijven gedenken. Moge zij nu blijvend rust en vrede genieten, veilig geborgen in Gods liefde, levend in Hem.

Familie Diederen
Beekstraat 5
6151 CT Munstergeleen

Zusters van de Goddelijke Voorzienigheid
Rijksweg Zuid 20, 6131 AP Sittard

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op dinsdag 3 augustus om 10.30 uur in de ziekenhuiskapel te Sittard, ingang Heinseweg.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het kerkhof Wehrerweg te Sittard.

Zuster Gertrude is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis Geleen; bezoekuren van 17.30 tot 18.30 uur.

Tijdens de avondmis van 18.00 uur, heden, maandag 2 juli, wordt zij speciaal herdacht in voornoemde kapel.

---

†

Na een leven getekend door liefde, eenvoud en hulpvaardigheid, is van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Anna Maria Kindermann

weduwe van

Albert Schoonbeek

Zij overleed op de leeftijd van bijna 78 jaar.

In dankbare herinnering:
familie A. Theunissen-van Wezel
familie K. Theunissen-Anthonissen
kleinkinderen en achterkleinkinderen

Huize ter Eijck-Heerlen, 30 juli 1993.
Correspondentie-adres:
Columbusstraat 3, 6413 TM Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst, geleid door pastoor Clerx, zal worden gehouden op woensdag 4 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk van St. Cornelius te Heerlerheide, waarna aansluitend om 15.30 uur de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in voornoemde kerk. Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

Rozenkransgebed, aansluitend avondmis, dinsdag 3 augustus om 18.45 uur in voornoemde parochiekerk.

Mam is opgebaard in het mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum; gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met leedwezen hebben wij kennis genomen van het onverwacht overlijden van onze gewaardeerde medewerker en collega

René Janssen

De uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 3 augustus om 13.00 uur in de kerk van het Leger des Heils, Horizonstraat 77 te Brunssum.

Wij verliezen in René een fijne collega.

Directie en medewerkers
Globe-Gleben B.V. Hoensbroek

---

†

Dankbaar voor alles wat zij voor ons heeft betekend, geven wij met droefheid kennis dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, in de leeftijd van 84 jaar, onze moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Marietje Nauts-de Jong

weduwe van

Joseph Nauts

Doenrade: Jan Nauts
Catja Nauts-Brécheler
Jolande, Ivo, Mirthe
Hoorn: Annelies Schaaf-Nauts
Léon Schaaf
Mark, Rian
Schinveld: Hanneke Borger-Nauts
Ron Borger
Familie De Jong
Familie Nauts

Brunssum, 31 juli 1993,
Ir. Op den Kampstraat 52.
Corr.adres: Zwarte Graaf 48, 6439 BB Doenrade.

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op woensdag 4 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk H. Vincentius à Paolo te Rumpen-Brunssum, gevolgd door de begrafenis op het r.-k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, met gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondwake dinsdag om 19.00 uur in eerdergenoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20.

Gelegenheid tot rouwbezoek maandag en dinsdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Dankbaar voor alles wat ze voor ons heeft betekend, namen wij afscheid van

Helene Catharina Storms

Zij overleed in de leeftijd van 82 jaar.

Kinderen en kleinkinderen
Familie Storms
Familie Gorissen

Heerlen, 26 juli 1993,
Corisbergweg 139 B.
Corr.adres: Plantusstraat 4,
6417 VJ Heerlen.

De plechtige eucharistieviering, waarna begrafenis, heeft in besloten kring plaatsgevonden op zaterdag 31 juli te Heerlen.

Geheel onverwacht, kalm en vredig is ze van ons heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder en opoe

Artje Wilhelmina van Linstee

weduwe van

Gijsbertus Hallingse

in de gezegende leeftijd van 99 jaar.

In dankbare herinnering:
J. Hallingse
A. Hallingse-Kuiper
J.C. Hallingse
T. Hallingse-Geerssen
kleinkinderen en achterkleinkinderen

Brunssum, 27 juli 1993.

De crematie heeft –op wens van de overledene in stilte– plaatsgevonden op zaterdag 31 juli in het crematorium Heerlen.

OVERLEDEN

† **Kobus de Bont**, 80 jaar, echtgenoot van Anni Valk, Dokter Engelsoord 1, Flat 5, 6051 LE Maasbracht. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 2 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Gertrudis te Maasbracht.

† **Laurens Moris**, 76 jaar, weduwnaar van Maria Doré, levenspartner van Liesbeth den Hartog, Charistashof 9, Weert. Corr.adres: B. Westerveld-Moris, Klaroenstraat 23, 6004 DP Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 2 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Franciscus van Assisië te Biest-Weert.

limburgs dagblad extra E

De trieste koning ging gebukt onder leed van land en familie

De Belgen verliezen hun laatste symbool

DOOR PETER DE VRIES

BRUSSEL – 'Le Roi triste, de trieste Koning', luidde zijn bijnaam, en kernachtiger kan het leven van Boudewijn, vijfde Koning der Belgen, niet worden samengevat. De zaterdagavond op 62-jarige leeftijd overleden vorst was een stille man, die werd getekend door het leed van zijn familie en van zijn land. Een sobere levensstijl en bijna ouderwetse hartelijkheid maakten Boudewijn en Koningin Fabiola ongekend populair. Maar de verscheurdheid van België en de traumatische Koningskwestie uit 1951 bleven als een schaduw over zijn 42 jaar durende regnum hangen.

● *Koning Boudewijn en zijn echtgenote Fabiola, beiden getekend door persoonlijk en andermans leed.*

Foto: EPA

Lintenknipperij, pracht en praal en andere uitbundige uitingen van vorstelijk vertoon zijn aan het Belgische koningspaar nooit besteed geweest, evenmin als discussies over een 'modern vorstenschap'. De schijnwerpers van de publiciteit heeft de koning angstvallig gemeden. Interviews heeft Boudewijn eenvoudig nooit gegeven: journalisten die de vorst te spreken kregen, dienden zijn vragen te beantwoorden. Eén van hen beschreef na zo'n ontmoeting de atmosfeer in het Paleis als „een hoffelijke sfeer in interieurs die soms aan een abdij doen denken". Boudewijn leefde op onbereikbare hoogte, op een ouderwetse manier uiterst sociaal bewogen en diep katholiek. Zijn hofhouding van adellijke heren, merendeels van christen-democratische gezindte, schermde de koning zorgvuldig af van de buitenwereld. Het was de enige manier waarop hij boven de partijen, boven het politieke gevecht, en boven de zijn land verscheurende Waals-Vlaamse tegenstelling kon blijven staan en zijn taak van verzoener kon opvatten.

Angst

De levensloop van de op 7 september 1930 geboren 'Roi Triste' vertoont alle sporen van de droevige familiegeschiedenis van het Huis van Saxen-Coburg. Boudewijns moeder, de door het volk aanbeden Astrid, kwam in 1935 in het Zwitserse Kuessnacht bij een auto-ongeluk om het leven toen hij bijna vijf was. Zijn grootvader Koning Albert was net een jaar daarvoor onder mysterieuze omstandigheden bij het bergbeklimmen dodelijk verongelukt. Boudewijns kinderjuffrouw, de Nederlandse mevrouw Kooperburg-De Jong, zal de prins later als een door "angst" getekende jongen leren kennen.

Twee wereldoorlogen hebben het Belgisch Hof verscheurd. Koning Albert wordt populair omdat hij in '14-'18 met het leger achter het riviertje de IJzer een piepklein strookje 'Vrij België' verdedigt. Troonopvolger Leopold III daarentegen verzet zich tijdens de Tweede Wereldoorlog nauwelijks tegen de Duitse bezetting. Leopold blijft in het land wanneer de regering vlucht naar Engeland, en zal zelfs Hitler in diens adelaarsnest in Berchtesgaden bezoeken om te vragen om de vrijlating van Belgische krijgsgevangenen.

Die koninklijke vorm van collaboratie leidt na de capitulatie van nazi-Duitsland tot heftige discussies. Met name in het Waalse landsdeel vindt een sterke beweging plaats dat de gecompromitteerde vorst afstand van de troon moet doen. In het Vlaamse landsdeel wordt daar minder zwaar aan getild.

Koningskwestie

De climax wordt in 1950 bereikt in het drama van de Koningskwestie. Een referendum weerspiegelt de gespletenheid van het land, maar levert een kleine meerderheid voor terugkeer van Leopold III op. De controverse brengt België op de rand van een burgeroorlog. Overal breken stakingen uit, er volgen gewelddadige betogingen, en wanneer de Rijkswacht in Grace-Berleur drie demonstranten doodschiet, dreigt zelfs een gewapende mars op Brussel.

Om de monarchie en het land te redden, moet Boudewijn de troon van zijn vader overnemen. Op 17 juli 1951 legt de 20-jarige kroonprins in de Sint-Goedele-kathedraal de eed af. Tijdens de plechtigheid klinkt achterin de kerk één keer de kreet 'Vive la republique'. De communist Jules Lahaut die dat volgens ooggetuigen roept, wordt een week later door onbekenden vermoord.

Het tekent de keerzijde van het oproer: niemand wil breken met het Huis van Saxen-Coburg dat door de Belgische opstandelingen na 1830 werd ingehuurd. Van een republikeinse beweging is geen sprake. Maar de persoonlijke integriteit van de vorst blijkt de achilleshiel van de monarchie. Boudewijn zal dan ook elke potentiële steen des aanstoots trachten te omzeilen. Daarbij moet hij geregeld zelfs zijn familieleden tot de orde roepen, wanneer bijvoorbeeld broer Albert en diens wufte vrouw Paola een te uitbundige levensstijl aan de dag leggen en er geruchten gaan over prinselijke affaires.

De controverse van de Koningskwestie is Boudewijn 42 jaar lang blijven achtervolgen en heeft zijn optreden getekend. Vanaf zijn aantreden zet de jonge vorst alles op alles om de diepe wonden te doen helen. Het bijeenhouden van België vormt voor Boudewijn een dagtaak, en wordt een obsessie wanneer het land aan het eind van de jaren zestig begint aan een lange reeks staatshervormingen. Boudewijn speelt daarbij op de achtergrond de rol van verzoener.

Hij ontwikkelt zich tot de best geïnformeerde man van het land. Bijna dagelijks ontvangt de koning politici, ministers, vakbondsvoorzitters, ondernemers en hoogleraren in audiëntie. Hij voert zelfs een gesprek met de Voerense rebellenleider José Happart. Zij vinden allen een luisterend oor: welke opvattingen de vorst er zelf op na houdt, blijft lang angstvallig verborgen. Pas de laatste jaren van zijn leven zal Boudewijn in zijn kersttoespraken steeds duidelijker blijkgeven van zijn engagement: hij trekt onverholen van leer tegen het racisme van het Vlaams Blok, roept op de strijd aan te binden tegen misstanden als vrouwenhandel, de maatschappelijke uitsluiting en armoede.

In het labiele Brusselse wereldje, waar elk politiek probleem automatisch een dubbel zo ingewikkeld dilemma wordt door de Waals-Vlaamse tegenstelling, is Boudewijn in 42 jaar uitgegroeid tot een factor van stabiliteit. Ministers worden subtiel op de vingers getikt; kandidaten voor hoge posten worden door de koning zelf beoordeeld en soms met een zachte hint afgewezen. Zo wordt de wegens fraude veroordeelde oud-premier Vanden Boeynants door Boudewijn van het burgemeesterschap van Brussel afgehouden.

Abortus

Boudewijns bemoeienis met de 'dagdagelijkse' politiek strekt zich zelfs uit tot het buitenlands beleid van de regeringen. Ministers die een buitenlandse reis willen maken, dienen dat vooraf bij hem te melden. Hij verordonneert actieve militaire bemoeienis van het moederland wanneer in de voormalige koloniën Rwanda (1990) en Kongo (1991-93) gevechten uitbreken. Als hoofd van de strijdkrachten maakt de koning 'zijn' ministers van Defensie haarfijn duidelijk hoever ze mogen gaan met bezuinigingen op het leger.

Het leidt zo nu en dan tot opgetrokken wenkbrauwen, maar slechts één keer tot een echte rel. Dat is typerend genoeg wanneer in 1990 het staatsbelang botst met zijn persoonlijke verdriet.

In de kinderloosheid van het huwelijk tussen Boudewijn en de Spaanse aristocrate Fabiola de Mora y Aragon, wordt de tragische geschiedenis van de koninklijke familie voortgezet. Het paar gaat daar zwaar onder gebukt, erkent de koning in 1985 tijdens een redevoering tot kinderen: „Lang hebben wij ons vragen gesteld over de betekenis van dit leed," maar uiteindelijk, zegt de koning, hebben we ons daar met veel pijn in het hart bij neergelegd opdat er „meer plaats vrij is in ons hart om alle, werkelijk alle, kinderen lief te hebben."

De diepgelovige Boudewijn weigert dan ook in 1990 de Abortuswet met zijn handtekening te bekrachtigen, en treedt tijdelijk af. Het land wordt voor twee dagen een republiek. Het is een grondwettelijke uitvlucht die zelfs in België bedenkingen uitlokt, maar niemand draagt het Boudewijn persoonlijk na. De koning stijgt juist in aanzien als een man die, in tegenstelling tot de kuipende politici, naar eer en geweten handelt.

In zijn omgang met de vaak uiterst behendige en wendbare Belgische politieke elite is Boudewijn op één punt onverbiddelijk. Hij is de onverzettelijke waker over de 'krijtlijnen' in de staatshervorming, het meer dan een kwart eeuw durende proces van grondwetsherzieningen waarbij Walen en Vlamingen een steeds grotere autonomie hebben gekregen. Als hoeder van de eenheid houdt hij achter de schermen te radicale voorstellen tot opdeling van het land tegen. Politici die te lichtvaardig spreken over het 'einde van België' krijgen een reprimande in de vorm van een onmiddellijk bekendgemaakte audiëntie.

Boudewijn heeft het einde van het proces van staatshervorming nog meegemaakt, toen België twee weken geleden officieel een federatie werd. Maar hij heeft de nieuwe structuur niet meer in werking gezien. Het uit wankele evenwichten opgebouwde 'nieuwe België' gaat dan ook onder een onzekere gesternte van start. De Trieste Koning was als geen ander het 'symbool van federale trouw'.

Gezondheid koning al lange tijd slecht

BRUSSEL – Het overlijden van koning Boudewijn van België kwam zeer plotseling, maar toch ook weer niet geheel onverwacht. De gezondheidstoestand van de 62-jarige monarch liet al jaren te wensen over.

De koning werd op 23 augustus 1991 in het universitair ziekenhuis Sint-Lucas in Brussel geopereerd aan de prostaatklier. De diagnose luidde prostaatkanker. Na de operatie deelde het Paleis mee dat die volledig was geslaagd, en dat er geen uitzaaiingen waren geconstateerd.

Ruim een half jaar later, op 13 maart 1992, liet het Paleis weer een medisch communiqué uitgaan. Daarin stond dat de koning leed aan ongewone ademnood, wanneer hij zich inspande. Het hield geen verband met zijn eerdere operatie, zo werd eraan toegevoegd.

Vijf dagen later onderging de vorst een open-hartoperatie in het Broussais-ziekenhuis in Parijs. Ook deze ingreep werd volledig geslaagd genoemd. Het ging om een verkalkte hartklep, aangetast door de (ouderdoms-)ziekte van Barlow. Het herstel van de koning verliep vlot en hij hernam spoedig al zijn staatstaken.

Spaanse koning coördineerde terugvlucht

BARCELONA – De Spaanse koning Juan Carlos en zijn vrouw Sofia hebben gisteren hun traditionele vakantie op Mallorca onderbroken om de terugvlucht van het Belgische militaire toestel met het stoffelijk overschot van koning Boudewijn naar Brussel te coördineren. Gisterochtend bracht het Spaanse koninklijk paar een bezoek aan de Belgische residentie van Boudewijn in het Zuidspaanse Motril om de Belgische monarch hun laatste eer te bewijzen en diens weduwe te condoleren.

Koning Boudewijn en koningin Fabiola verbleven al vanaf 22 juli op hun buitenverblijf Astrida in Motril. Deze 'finca' is reeds vijftien jaar het vaste zomerverblijf van de Belgische koninklijke familie. De 'finca' bestaat uit een groot huis van 2.000 vierkante meter en beschikt over een klein privé-strand.

Boudewijn was door zijn huwelijk met de Spaanse adellijke prinses Fabiola de Mora y Aragon veel van Spanje gaan houden en volgens hardnekkige geruchten had hij plannen om na zijn aftreden met Fabiola zijn intrek te nemen in het Yusto-klooster in de Spaanse provincie Caceres.

De hele zondag zijn specialisten bezig geweest om het stoffelijk overschot van Boudewijn te prepareren en te balsemen. Koning Juan Carlos was persoonlijk aanwezig toen iets na acht uur 's avonds het vliegtuig met de kist opsteeg van de luchthaven van Granada.

Op last van de Spaanse koning vuurde een erewacht 21 saluutschoten af, terwijl een militair muziekkorps het Belgische volkslied speelde.

Belgische regering verkiest levenswijze broer boven timide neef

Keuze Albert als opvolger Boudewijn niet verrassend

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – Nog nooit weigerde een Belgische troonpretendent de kroon en ook prins Albert van Luik heeft niet gezorgd voor die primeur. Toch is er jaren op gespeculeerd dat hij de eer zou laten aan de tweede in rij, zijn zoon prins Filip. Die werd immers de afgelopen jaren klaargestoomd voor het koningschap, maar de 33-jarige prins heeft tijdens die opleiding een bijzonder zwakke indruk gemaakt.

Het officiële communiqué van de Belgische regering over de opvolging van de overleden Boudewijn liet er gisteravond geen twijfel over bestaan. Prins Albert wordt als „grondwettelijk opvolger" aangeduid en „geroepen" voort te gaan op de weg die zijn gestorven broer heeft ingeslagen als symbool van de eenheid van het federale België. Die formuleringen hielden slechts op papier andere mogelijkheden open.

De regering-Dehaene geeft met deze publieke aankondiging te kennen bewust te kiezen voor de levenservaring en zekerheid van de 59-jarige Albert.

Albert was het derde en laatste kind van Koning Leopold III, de in 1951 na de Koningskwestie afgetreden vorst. Hij leefde jarenlang in de schaduw van zijn oudere broer Boudewijn, en volgde een hele reeks militaire opleidingen.

In 1959 trouwde hij met Donna Paola Ruffo Di Calabria, een huwelijk dat als weinig gelukkig wordt omschreven. Verschillende keren deden er geruchten de ronde over buitenechtelijke affaires van Paola, onder andere met de zanger Adamo. Paola kwam ook in opspraak toen zij in minirok uit het Vaticaan werd verwijderd. Het was allemaal een doorn in het oog van de ingetogen Boudewijn.

Albert en Paola hebben drie kinderen: Filip (33), Astrid (31) en Laurent (29). Laurent geldt als een wildebras die met hoge snelheden over de autowegen jakkert. Astrid wordt gezien als een energieke en capabele vrouw. Toen in 1991 de bepaling uit de grondwet werd geschrapt dat alleen mannen op de Belgische troon mogen zetelen, werd dat algemeen uitgelegd als een manoeuvre om Astrid naar voren te schuiven.

Die scenario's worden allemaal ingegeven door één belangrijke overweging: de gedoodverfde troonpretendent Prins Filip lijkt weinig geschikt. Filip heeft zich de afgelopen jaren op het koningschap kunnen voorbereiden door het volgen van een complete militaire scholing en studies aan de universiteiten van Oxford en Stanford (California). De 33-jarige prins is nog vrijgezel, en heeft tot nu toe vooral van zich doen spreken aan de stuurknuppel van straaljagers. Maar velen verbaasden zich over zijn uitermate timide en vaak onhandige publieke optredens.

● *Prins Filip, gepasseerd voor het koningschap.* Foto: ANP

'Hij nam het op voor de zwaksten, de kleinen en de eenvoudigen'

Over de koning niets dan goeds

DOOR ANS BOUWMANS

BRUSSEL – „Hij hield de mensen bij elkaar. Hij was een mens onder de mensen en een voorbeeld tot en met, op elk gebied." Het overlijden van koning Boudewijn is een groot verlies voor België, zegt Brusselnaar Willy Gunst. Hij is één van de duizenden Belgische onderdanen die gistermiddag bij het koninklijk paleis in Brussel een laatste groet brengen aan hun koning Boudewijn. Gewone burgers, die hem een 'braaf' of 'groot' mens noemen. „Een schat van een man." „Iemand die het opnam voor de zwaksten in de samenleving."

Brusselnaren, Vlamingen en Walen, oud en jong, zoeken een weg tussen de rijen rouwenden vóór de poort van het paleis. Om een boeket, een roos of een groot grafstuk toe te voegen aan de bloemenweelde op de grond. Een enkeling heeft tranen in de ogen. Een jongeman barst in tranen uit en wordt door zijn vader meegevoerd. Hij is een uitzondering. Het verdriet om de dood van koning Boudewijn is niet luidruchtig of meeslepend, maar kalm en rustig. Zoals hij zelf ook was.

Over de vorst niets dan goeds, niet omdat hij – plotseling – is overleden, maar omdat hij dat verdient, zegt Willy Gunst. „Wij gaan hem missen. De massa komt alleen op voor de koning. Niet voor de ministers. Die maken alleen maar ruzie over futiliteiten. Eigenlijk is deze plek nog te klein voor de bloemen die koning Boudewijn verdient. Voor de meer dan veertig jaar die die hij heeft geregeerd over een verdeeld land als België."

„Hij heeft alles gedaan om de eenheid te bewaren. Hij was bij iedereen geliefd. Hij nam het op voor de zwaksten, de eenvoudigen, de kleinen, voor allen die verneerd worden," kenschetst Strombekenaar François de Smedt zijn vorst. De Smedt staat voor de residentie van het koningspaar in Laeken, een voorstad van Brussel. Hier zijn de afscheidsrituelen niet zo massaal. Minder bloemen en minder mensen, maar daardoor niet de smart wel intiemer aan en zeker niet minder gemeend. Of zoals De Smedt zegt: „Niet oppervlakkig, maar diep gegriefd. Want niet alleen een groot koning, ook een groot mens is heengegaan."

Op het trottoir vóór het Laekense paleis staat een Brusselse vrouw te snikken, met roodomrande ogen en een zakdoek bij de hand. „Hij was een brave mens, een heel brave mens." Ook enkele vriendinnen met wie ze naar Laeken is gegaan, hebben moeite hun emoties onder controle te houden. „Het is heel, heel erg voor ons. Hij was een uiterst goede koning, die sober leefde en begaan was met armen, vreemdelingen en mishandelde vrouwen."

De vrouwen hebben het nieuws vannacht om half twee gehoord, ze waren op weg naar huis van een feestje 'waar ze nog over de koninklijke familie gepraat hadden'. Gevieren weten de Brusselse vrouwen veel te vertellen over Boudewijn en Fabiola, 'het goeie koppel, dat zo veel heeft meegemaakt'. Ze verhalen over zijn ongelukkige jeugd, zijn kinderloze huwelijk, zijn inzet voor migranten en zijn weerzin tegen de Belgische abortuswetgeving. „Ik heb er toch bewondering voor dat hij zo voor zijn mening durfde uit te komen."

'L'adieu au Roi' kopt één van de drie – alleen Franstalige – kranten die gistermiddag met een speciale editie zijn uitgekomen. De kranten worden goed verkocht. Als aandenken, of om even in te lezen in het zonnige park vóór het paleis.

Niet iedereen is speciaal gekomen om afscheid te nemen van de koning. Onder de bezoekers van het plein voor het Koninklijk Paleis ook dagjesmensen, die 'toch in Brussel waren' en 'dit wel eens wilden zien' ook al zijn ze niet emotioneel geraakt door het verscheiden van de vorst. „Maar je krijgt het wel een beetje koud als je dit zo ziet," zegt één van hen.

De emotionele taferelen in Brussel blijven achterwege dan wel verborgen in Luik en Belgisch Limburg. Naarmate de dag vordert, neemt het aantal vlaggen halfstok toe. In Luik krijgt de Belgische driekleur in veel gevallen gezelschap van het dundoek met de Waalse haan. Maar het blijft bij vlagvertoon. Voor het overige lijkt het dagelijks leventje gewoon zijn gangetje te gaan. In Rekem is het gewoon kermis, de vele geopende meubelzaken tussen Maaseik en Lanaken zijn net als altijd op zondag geopend en Karels Friet op de markt in Tongeren heeft al vanaf vijf uur 's ochtends patat verkocht.

Een 79-jarige gepensioneerde landbouwer, die de zondagse drukte in Tongeren vanaf een bankje gadeslaat, haalt zijn schouders eens op. „Hij was een goede koning, iedereen had ontzag voor hem. Maar hij was geen sterke mens, nooit geweest ook . Zijn broer Albert ziet er een stuk sterker uit. Maar ach, wat moet ik er van zeggen. Geen een mens blijft eeuwig hier. U niet, ik niet en ook de koning niet."

Nederland 1

Ncrv
17.53 Nieuws voor doven.
18.00 Journaal.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogram.
18.33 Parker Lewis. Amer. jeugdserie. Afl.: A walk on the darkside. Shelly wil cheerleader worden. Na een teleurstellend optreden in de voorrondes maakt ze kennis met Jimmy Joe Trout, leider van de beruchte bende de Dark Siders.
19.00 (TT) Steil achterover. Jeugdserie. Afl. 7: Meer dan een vriend. De relatie tussen Bibi en Zeno loopt niet van een leien dakje. Hun wederzijdse vrienden passen helemaal niet bij elkaar, hoewel Zeno het wel goed kan vinden met Suus. Tot grote ergernis van Bibi. Patricia is weer eens vertrokken. (herh.).
19.28 (TT) Ja natuurlijk. Natuurfilmserie. Vandaag: Tandwalvissen. Regelmatig vernemen we over strandingen van groepen tandwalvissen her en der over de wereld. Meestal betreft het grienden, die zowel in de wateren van de gematigde streken als in de tropen voorkomen. Familiegroepen vormen de basis van de griendensamenleving. Maar het kan gebeuren dat families elkaar ontmoeten en dat daar heel andere groepssamenstellingen, qua geslacht en leeftijd, uit ontstaan. Deze groepen kunnen honderden dieren omvatten.
20.00 (TT) Journaal.
20.25 (TT) Opsporing verzocht. Programma waarin de politie de hulp inroept van de kijker bij het oplossen van misdrijven.
21.19 Hier en nu. Actualiteitenrubriek.
21.50 Night of the fox, 2-delige oorlogsthriller van Charles Jarrot. Met: George Peppard, Deborah Raffin, Michael York e.a. Afl.2. De nep veldmaarschalk Rommel en Standartenführer komen oog in oog met elkaar te staan, zonder te weten dat ze beide geheim agent zijn. Intussen beginnen de Duitsers op Jersey te twijfelen aan de ware identiteit van Vogel.
23.21 Miniatuur. Overdenking.
23.24-23.29 Journaal.

Nederland 2

Tros/EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.00 Matinee klassiek. Klassieke muziek uitgevoerd door Tsjechische musici op locatie. Afl.9.
17.36 (TT) Wetenswaardevol met Wubbo Ockels. Populair-wetenschappelijk magazine. Afl. 5: Energie. In dit programma kijken we naar drie aspecten van energie: de biologische energie van de cel, de produktie van electriciteit en het gebruik van een nieuwe brandstof: vloeibare waterstof.
17.57 Wegwijzer. (herh.).
18.00 Journaal.
18.20 De Teenage hero turtles. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl. 35: Return of the fly. (herh.).
18.46 Bekijk het maar met. Kindermagazine met Caspar and his friends, tekenfilmserie; Peppi en Kokki, jeugdserie. Afl.: Als hulpjes van een beeldhouwer.
19.36 WK Fietscross 1993 Schijndel. Presentatie: Walter Tiemessen.
20.08 Te land, ter zee en in de lucht. Behendigheidsspel met zelfgemaakte vervoersmiddelen. Afl.5 : Hoog en droog, vanuit Monnickendam. Presentatie: Jack van Gelder en Jeroen Kramer.
21.04 Schone schijn (Keeping up appearances). Engelse comedyserie. Afl.4.
21.39 Wonder boven wonder (Miracle and other wonders), 5-delige serie gedramatiseerde documentaires. Afl.5.
22.30 TROS Aktua special: Allergieën. Reportage over een speciaal ziekenhuis voor mensen die een ernstige allergie hebben. Presentatie: Mireille Bekooij.
23.00 Het elfde uur. Compilatie van het winterseizoen. Vandaag: Vice-premier en minister van financiën Wim Kok, VVD-fractievoorzitter in de Tweede Kamer Frits Bolkestein en Peter Scheele. (herh.).
23.53-23.58 Journaal.

Nederland 3

Vpro
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.18 Parabolic people. Internationale impressies.
18.22 The essential history of Europe. Engelse documentaireserie. Afl. 9: Luxemburg.
18.55 Studio sport. Met o.a. EK zwemmen in Sheffield.
19.23 Geleerd in Augustus. Vervolg op het gisteravond uitgezonden portret van Dirk Jan Struik. Met om:
19.23 Letters from an indian clerk. Documentaire over leven en werk van de Indiase wiskundige Srinivasa Romamijam;
20.20 The front. Speelfilm uit 1977. Met: Woody Allen, Michael Murphy, e.a. Tijdens de McCarthy-periode in de jaren 50 staat een begaafd scriptschrijver op de zwarte lijst. Als zijn scripts een succes worden komt zijn 'front', een eenvoudige bordenwasser, in de problemen.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal. Verslag van de Europese Kampioenschappen zwemmen te Sheffield en van de Tour Feminin.
22.30 Nova. Actualiteitenrubriek. Vanaf vandaag verkent Nova in twaalf uitzendingen ons land aan de hand van het Monopolybord. In deze eerste uitzending staat de 'Start' op het speelbord centraal en door middel van een reportage wordt op verschillende plaatsen getoond wat de term 'Start' inhoudt, bijv. bij de Formule 3 op Zandvoort en bij de schaatstraining.
23.00 Trekking dagelijkse lotto.
23.06 On the air. Comedyserie over de begindagen van de televisie. Afl.1. De Zoblotnick Broadcasting Company introduceert de Lester Guy Show, met in de hoofdrol een aan lager wal geraakte filmster. De gemoedstoestand van de crew zorgt voor een zeer gevarieerde uitzending.
23.57-00.02 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

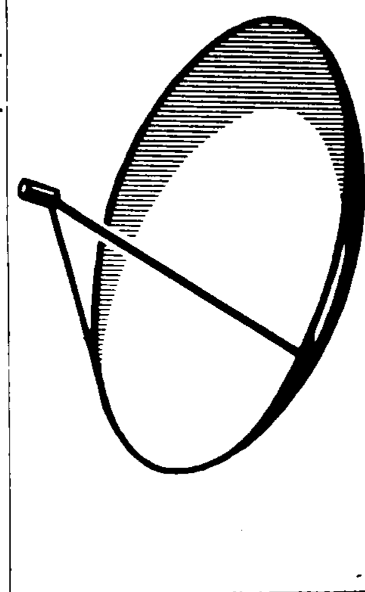
06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.30 RTL classique.
07.00 Nieuws.
07.05 Scooby Doo.
07.30 Nieuws.
07.35 Yogi bear.
08.00 Nieuws.
08.06 The bold and the beautiful. amer. soap. (herh.).
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. (herh.).
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
09.35 Secrets. Amer. serie. (herh.).
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & daughters. (herh.).
11.15 RTL text-radio.
11.30 RTL shop. RTL club shopping.
11.40 Nieuws: Weekoverzicht.
11.55 Clip van de dag.
12.00 Telekids.. Kinderprogramma.
13.00 Rolf X. alive. Personalityshow.
13.50 600 spel. (herh.).
14.00 RTL Sport. (herh.).
14.55 General Hospital. Soapserie.
15.40 RTL shop. RTL club shopping.
15.50 Santa Barbara. Amer. soap.
16.20 The Oprah Winfrey show. Amer. talkshow. (herh.).
17.05 Love boat. Amer. serie. (herh.).
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Secrets. Amer. serie.
18.40 The bold & the beautiful. Amer. soap.
19.00 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
19.30 Avondnieuws.
19.50 Weer. : John Bernard.
20.00 Full house. Amerikaanse comedyserie. (herh.).
20.30 Nurses. Amer. comedyserie.
21.00 Desperado, 5-delige amer. westernserie.
22.40 Murphy Brown. Amerikaanse serie. (herh.).
23.10 Studs. Amerikaanse datingshow.
23.35 Laatste nieuws.
23.50 The Oprah Winfrey show. Amer. talkshow. (herh.).
00.35 As the world turns. (herh.).
01.20 General Hospital. (herh.).
02.05 De thuiswinkel.
02.35 Nachtprogramma.

België/TV 1

17.25 De wasbeertjes (Raccoons) Canadese tekenfilmserie. Afl.11.
17.52 Samsonclips.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.214.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Afl.741.
18.35 Secrets, Amer. serie. Afl.46.
19.03 Buren (Neighbours). Afl.1165.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Kapers op de kust. Zomers spelprogramma met elke dag een nieuwe hint om de schat te vinden. Vandaag vanuit Koksijde.
20.10 Meester, hij begint weer. Jeugdserie. Afl.5 : Buys op de buis.
20.45 Police story: monster manor. Amerikaanse tv-film.
22.20 Over m'n lijf. Wetenschappelijk magazine over het menselijk lichaam. Afl.: Beheers je stof. Herh.
22.50 Tips voor trips.
22.55 Vandaag en sport.
23.20 Dame Edna. Showprogramma rond Dame Edna. Gasten van vandaag: Tony Curtis, Grace Jones, Prof. Chris Barnard en Jeffrey Archer.
00.00-00.05 Coda. Gust Gils leest voor uit eigen werk. Vandaag: Hoe schoon nietwaar.

België/TV 2

20.00 Tijd voor Koen. Licht klassiek programma. M.m.v. BRTN-Filharmonisch orkest o.l.v. Fernand Terby.
20.30 De groene pracht van Europa (Splendeurs naturelles d'Europe), 12-delige Franse documentaireserie over de natuur in Europa. Afl.5 : Naturparken.
21.25 Tips voor trips.
21.30 Journaal en sport.
22.00-23.35 Seduced. Amerikaanse thriller uit 1985. De jonge succesvolle officier van Justitie Mike Riordan wordt door het bedrijf Keane & Bridges aangetrokken om deze noodlijdende onderneming uit het slop te halen.

België/RTBF 1

16.44 Vacaturebank. **17.00** Nouba nouba. Kinderprogramma met tekenfilms en series. **18.00** Island son. Serie. Afl.: Pas droit à l'erreur. **18.50** Notre belle famille (Step by step), Amerikaanse comedyserie. Afl.: The psychic. **19.15** Clip dynam'hit. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Cinéma d'en France: Le vent de la Toussaint. Franse speelfilm uit 1990 van Gilles Behat. Met: Etienne Chicot, Michel Albertini, Lydia Andrei, e.a. **21.55** Baraka-trekking. **22.05** Les grands jours du siècle. Documentaireserie over historische gebeurtenissen. Afl.9 : Gandhi, la fin d'un empire.. **23.00** Weerbericht en laatste nieuws. **23.20** 24 H sur les marchés. Internationaal beursnieuws. **23.25-23.35** Baraka-trekking.

België/Télé 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Zie België/RTBF 2. **21.59-22.35** Nieuws, weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.40** Weerbericht. **12.45** Nieuws. **13.10** Peau de banane. Canadese serie. **13.40** Savoir plus. Magazine. **15.00** Divan. Literair magazine. **15.30** Trente millions d'amis. Dierenmagazine. **16.00** Nieuws. **16.15** Vision 5. Gevarieerd magazine met internationale actualiteiten. **16.25** 40x à l'ombre. **18.20** Le jardin des betes. **18.30** Nieuws. **19.00** Revue de presse. Persoverzicht. **19.05** Le jeu des dictionnaires. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Le match de la vie. Magazine. Vandaag: Zuid-Afrika. **20.45** Mediasud. Arabisch persoverzicht. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.30** Jeux sans frontière. **22.45** Le tambour éternel. Muziekspecial rond de Indiaanse groep Kashtin. **23.40** Nieuws. **00.05** Le cercle de minuit. Filmmagazine. **01.15** La route des vacances. **01.40** L'enfant à personne, 15-delige comedyserie. Afl.1. **02.10** La chance aux chansons. **02.50** Le jardin des betes. **03.00** 40x à l'ombre. herh. **04.55** Le match de la vie. Magazine. **05.35** Mediasud. herh.

RAI UNO

06.05 Ochtendprogr. **12.30** Nieuws. **12.35** In viaggio nel tempo. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** L'enigma dei banchi di sabbia. Speelfilm. **15.50** Il paggio e il suo re. Speelfilm. **17.30** Sette giorni parlamento. **18.00** Nieuws. **18.15** Giffoni Film Festival. **18.40** Cose dell'altro mondo. Serie. **19.10** Padri in prestito. Serie. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 sport. **20.40** Exodus. Speelfilm. Deel 1. **23.00** Nieuws. **23.05** Exodus. Speelfilm. Deel 2. **00.35** Laatste nieuws. **01.05** Oggi al parlamento. **01.15** Mezzanotte e dintorni. **01.55** Mofirai a mezzanotte. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Hangar 17. **10.25** Artifax. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.25** Lassie. **12.00** nws. **12.05** The High Chaparral. **12.55** The history man. **13.00** nws. **13.05** Lilliput in Antarctica. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** Dallas. **16.00** Bazaar. Gev. magazine. **16.30** Serie over de Aziatische film- en tv-industrie. **16.55** Tekenfilm. **17.10** The adventures of Skippy. **17.35** Toxic crusaders. **18.00** Newsround. **18.10** The lowdown. Documentaireserie. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Hunters in the wild. **20.30** Young drivers of the year. **21.00** So haunt me. **21.30** Waiting for God. **22.00** nws. **22.30** Panorama. **23.10** Blott on the landscape. **00.05** Come dancing 1993. **00.40** Making advances. Deze week bekijken we de relatie tussen sexisme in de maatschappij en ongewenste intimiteiten op de werkvloer. **03.00-04.00** BBC Select.

BBC 2

07.45 Open University. **09.00** nws. **09.15** Ghostwriter. Afl.1 **09.40** Serie over kunstschilderen. **10.00** ■ Two o'clock courage. Amer. speelfilm uit 1945. **11.05** ■ Criminal court. Amer. speelfilm uit 1946. **12.05** ■ Another fine mess. Amer. slapstickfilm uit 1930. **12.35** ■ The chimp. Amer. slapstickfilm uit 1932. **13.00** The sky has a limit. **13.50** Canvas. **14.05** Tuiniertips. **14.20** Johnson and friends. **14.30** King Rollo. **14.35** Natuurfilmserie. Afl.: Patagonia. **15.00** nws. Aansl.: Reportage over de revalidatie en genezing van mensen met brandwonden. **16.00** nws. **16.40** ■ A week to remember. **16.50** nws. **17.00** EK Zwemmen. Met o.a. finale synchroon-zwemmen. **18.00** EK Zwemmen. Vervolg. **19.00** Hellfighters. Amer. speelfilm uit 1969. **21.00** Birthrights. **21.30** Anything to survive. Amer. tv-film uit 1990. **23.00** KYTV. **23.30** Newsnight. **00.15** Chain reaction. Korte film over kettingreacties in de natuur. **00.45** Korte film. **00.55-01.05** Weerbericht.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Golf. De Scandinavian Masters. **11.00** Tennis. WTA-toern., finale. **12.00** Intern. motorsport. **13.00** Zwemmen. EK, schoonspringen. Live. **15.30** Tennis. Open Nederl. Kampioensch. finale. **17.00** Zwemmen. EK, synchroon zwemmen. Live. **18.00** Autosport. IndyCar races. **19.00** Eurofun. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Motorsport. Grand Prix. **22.00** Boksen. **23.00** Eurogoals. **00.00** Eurogolf. Magazine. **01.00-01.30** Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. **06.00** Videogenerator. **06.15** Super shop. **06.45** Videogenerator. **07.00** Business weekly. **07.30** Rights and wrongs. Magazine over mensenrechten. **08.00** ITN World news. **08.30** Modemagazine. **09.00** Super shop. **12.00** Videogenerator. **16.30** On the air. Live showprogr. **18.30** Bonanza. Amer. westernserie. Afl.: The good Samaritan. **19.30** The detectives. Politieserie. Afl.: Murderous deadline. **20.00** Super sports. **20.30** Kraft tour tennis. Samenvatting. **21.00** Indigo. Europees magazine. **21.30** Eco record. Milieumagazine. **22.00** ITN World news. **22.30** Close up. **22.48** US Market wrap. **23.00** ■ Sexton Blake & the hooded terror. Engelse speelfilm uit 1938. **00.15** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarij en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator.

MTV

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Marijne. **13.00** Simone. **14.00** Summertime. Reportage uit Nederland. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** Hit list UK. **20.00** Daytona Beach Jams. **21.00** Prime. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Rock block. **02.00** Marijne. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: 09.45 CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

Duitsland 1

05.55 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 heute.
09.03 ML Mona Lisa.
09.45 JOYrobic. Ochtendgym. Afl.7.
10.00 heute.
10.03 Weltspiegel.
10.45 Fall auf Fall - Jedem sein Recht! Juridisch magazine.
11.00 heute.
11.03 Das Beste aus dem Musikantenstadl. Volksmuziekprogramma.
12.35 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
14.30 Elefantenboy, jeugdserie.
15.00 Tagesschau.
15.03 ■ Der Superspion (A southern Yankee), Amerikaanse speelfilm.
16.30 ARD-Sport extra. Zwemmen: EK vanuit Sheffield, finale schoonspringen heren.
17.00 Tagesschau.
17.05 punkt 5 - Länderreport.
17.15 Pssst. Spelprogramma.
17.40 Regionale informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 Forstinspektor Buchholz, serie. Afl.: Schräge Vögel.
18.00 Vervolg Forstinspektor Buchholz.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 Zwei Halbe sind noch lange kein Ganzes, serie.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Expeditionen ins Tierreich. Afl: over de met uitsterven bedreigde Grizzly-beer in N.-Amerika, waarvan er halverwege de vorige eeuw nog zo'n 100.000 waren.
20.59 Tagesthemen-Telegramm.
21.00 FAKT. Magazine.
21.40 Detektivbüro Roth. Duitse serie. Afl.2 : Sand ins Getriebe.
22.30 Tagesthemen.
23.00 Tatort. Misdaadserie. Afl.: Rechnen Sie mit dem Schlimmsten.
00.35 Tagesschau.
00.40 The happy years. Amerikaanse speelfilm uit 1950.
02.25-02.30 Z.E.N. In der Provence. Afl.: Sénanque.

Duitsland 2

5.55 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Personenbeschreibung. Afl.: Portret van de schrijver Studs Terkel in de straten van Chicago. Herh.
14.15 Tierporträt. Vandaag: De impala.
14.30 Percy Stuart, Duitse serie. Afl.: Der Schmetterlingsfänger.
14.55 ZDF-Glückstelefon.
15.00 heute.
15.03 Kinderstudio. Kinderprogramma, met om:
15.03 Rupert der Bär. Tekenfilmserie.
15.30 Fünf Freunde im Nebel. Jeugdfilm van James Gatward. Bron: Naar de jeugdboekenreeks van Enid Blyton.
16.00 logo. Jeugdjournaal.
16.08 heute-Schlagzeilen.
16.09 Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert (Star Trek - The next generation), sf-serie.
17.00 heute, sport en weerbericht.
17.15 länderjournal. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.50 Der Alte. Duitse misdaadserie. Afl.: Der Alte schlägt zweimal zu. Aansl.: Guten Abend.
18.00 Vervolg Der Alte.
19.00 heute.
19.25 Spinne im Netz (Lady in the corner), Amerikaanse tv-film uit 1989.
21.00 auslandsjournal. Actualiteitenmagazine met reportages van buitenlandcorrespondenten.
21.45 heute-journal.
22.15 Sommernachtsphantasien: Das Lustprinzip (The pleasure principle). Engelse erotische komedie uit 1991 van David Cohen. De Londense journalist Dick kan maar geen genoeg van de vrouwtjes krijgen. Na zijn scheiding begint hij een relatie met de koele, afstandelijke Judith. Hij wil haar niet kwijt, maar zoekt toch warmte bij de jongere Sammy. Aansl.: Neu im Kino. Filmtip.
23.55 Das Beste aus der V.I.P.-Schaukel. Hoogtepunten uit deze interview-serie uit de jaren '70. Gasten: Lord Lovat en Richard Burton.
00.25 Film ohne Fesseln. Documentaire over de filmindustrie van Hongkong.
01.10 heute.

Duitsland 3 West

09.00 Teletekst. 09.15 Latinamerika - der entwurzelte Kontinent. Afl.1. 10.00 Tele-Gym. 10.15 Documentaireserie over oosterse religies. Afl.4. 11.15 Expeditionen in magische Welten. 12.00 Das Recht zu lieben. Afl.60. 12.25 Programmvorschau. 12.30 Westpol. 13.15 In Zukunft. Magazine. 14.00 West 3 aktuell. 14.05 Hit-Clip. Afl.40. 14.30 Serie documentaires over liefde. Afl.3. 15.00 FensterPlatz. 16.00 Hier und heute unterwegs. 16.30 Zum Tode verurteilt. Portret van Elisabeth von Thadden. 17.00 Sesamstrasse. 17.30 Barney Bear und seine Freunde. 18.00 West 3 Aktuell. 18.05 KuK - Klön und Klaaf. 18.30 Tuiniertips. 18.43 Der Abend in West 3. 18.45 Reg. magazine met sport. 19.20 Fensterprogr. der Landesstudios. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Consumentenmagazine. 20.15 Sportprogr. 21.00 West 3 aktuell. 21.15 WAS. Sociaal-econ. magazine. 21.45 Signale: Reportage over minnaars van vrouwen, die al een vaste relatie hebben. 22.30 (TT) Lindenstrasse. Afl.400. 23.00 Die vergessene Stadt. 00.25 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.59 Heute abend in Südwest 3. 15.00 Sport-Oldies. 15.15 Unser Leben ist reicher geworden. Reportage. 15.45 Der Fall Semmelweis. 16.30 Heimat, deine Stars. 17.00 Sesamstrasse. 17.29 Philipp. 17.32 Documentaireserie waarin een cameraploeg de reizen van Odysseus reconstrueert. 18.00 Wort für Wort. 18.26 Das Sandmännchen. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Serie over de Europese adel. Vandaag: Duitsland. 19.20 Landesschau. 19.48 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 Alle meine Tiere. 21.00 Nieuws. 21.15 Croque la vie, Franse speelfilm uit 1981. 22.55 Gras. Amer. documentaire uit 1925. 00.05 J.S. Bach: Brandenburgs concert nr. 3 in G BWV 1048, uitgevoerd door het C. P. E. Bach Kamerorkest. 00.20 J.S. Bach: Brandenburgisches Konzert nr. 4. Brandenburgs concert nr. 4 in G BWV 1049. 00.40 Laatste nieuws. 00.45 Non-Stop-Fernsehen.

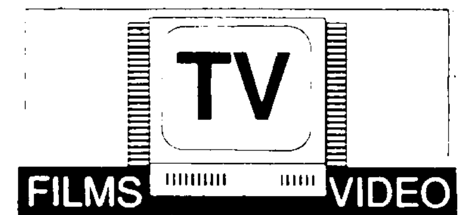
RTL Television

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttelevisie.
09.00 Der Chef (Ironside), misdaadserie. Afl.: Flucht in die Einsamkeit.
10.00 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.
10.30 Der Preis ist heiss. Spelshow.
11.00 Riskant! Spelprogramma.
11.30 Familienduell. Spelprogramma.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Springfield Story (The guiding light). Amer. serie.
13.20 California Clan (Santa Barbara). Amer. soapserie.
14.10 Notruf California (Emergency). Serie. Afl.: Alte Bekannte. (herh.).
15.00 Mord ist Ihr Hobby (Murder, she wrote). Amer. misdaadserie. Afl.: Ein todbringendes Souvenir. (herh.).
16.00 Hans Meiser. Vandaag: Glückloze Schwangerschaft. (herh.).
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Afl.: Cowboy-Romanze.
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married. with children). Amer. comedyserie. Afl.: Die Mausefalle. (herh.).
18.00 Elf 99. Live-magazine.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Explosiv - Das Magazin. Magazine.
19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse familieserie.
20.15 Anpfiff extra. Voetbal: 1e ronde DFB-beker: Werder Bremen Amateure - Bayern München. (Volgende programma's onder voorbehoud).
22.15 Quincy (Quincy, M.E.), misdaadserie. Afl.: Der eiskalte Engel.
23.05 10 vor 11. Cultureel magazine. Vandaag: Sprechende Bilder in der Navaho-Sprache.
23.35 Gong Show. Showprogramma. Aansl.: RTL aktuell.
00.05 Tequila & Bonetti (Tequila and Bonetti). Amer. misdaadserie. (herh.).
01.00 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children). (herh.).
01.35 Wer ist hier den Boss? (Who 's the boss?). Amer. comedyserie.
02.05 Der Chef (Ironside). (herh.).
03.05 Hans Meiser. Talkshow.
03.55 Explosiv - Das Magazin.
04.20 Mord ist Ihr Hobby (herh.).
05.10 Gute Zeiten, schlechte Zeiten.
05.30 Reich und Schön Soapserie.

● *George Peppard in de oorlogsthriller 'Night of The Fox'. (Nederland 1 - 21.50 uur).*

SAT 1

05.15 Schatten der Leidenschaft (The young and the restless). Amer. serie. 06.00 Ontbijttv met früh ran, sport. 09.15 Neighbours. Soapserie. 09.40 Trapper John, M.D.. Amer. doktersserie. 10.30 Bonanza. Amer. westernserie. 11.20 5 mal 5. 11.50 Glücksrad. 12.30 Schatten der Leidenschaft (The young and the restless). Amer. serie. Afl.: In letzter Sekunde. 13.20 Trapper John, M.D.. Amer. doktersserie. Afl.: Sorgen mit Grossen und Kleinen. 14.15 Neighbours. Afl.: Getrübte Geschäftsbeziehungen. 14.45 Bonanza. Afl.: Der Knecht. 15.45 Raumschiff Enterprise (Star Trek). Amer. sf-serie. 16.45 5 mal 5. 17.20 Geh aufs Ganze! 18.00 Regionale progr.'s. 18.30 Sugarbaker's (Designing women). Amer. comedy-serie. Afl.: Männerfeindlichkeiten. 19.00 Sat 1 Newsmagazin. 19.18 täglich ran. Sportmagazine. 19.30 Glücksrad. 20.15 Ein Bayer auf Rügen. Duitse familieserie. Afl.: Herrliche Berge. 21.20 Wahre Wunder. Wonderbaarlijke gebeurtenissen. 22.15 Hunter. Amer. misdaadserie. Aansl.: TopNEWS. 23.00 News & Stories. Magazine. 23.45 Das neue Gesundheitsgesetz. Afl.2. 00.15 Raumschiff Enterprise (Star Trek). 01.00 Sugarbaker's (Designing women). 01.25 Stunde der Filmemacher. Vandaag: Oorlogsdocumentaires. 01.45-05.15 Teletekst.

BBC 2
10.00 Two O'Clock Courage (USA,1945).
Zwakke film van Anthony Mann over een aan geheugenverlies lijdende man die van moord verdacht wordt.
Met Tom Conway en Ann Rutherford.

Duitsland 1
15.03 A Southern Yankee (USA,1948).
Komedie van Edward Sedgwick over een spion tijdens de Amerikaanse burgeroorlog.
Met Red Skelton en Brian Donlevy.

BBC 2
19.00 Hellfighters (USA,1969).
Actiefilm van Andrew MacLaglen. Stoere mannen blussen oliebranden in het zuiden van de Verenigde Staten en worden verliefd op elkaars vrouwen.
Met John Wayne en Katherine Ross. Degelijk.

Nederland 3
20.20 The Front (USA,1975).

● *Michael Murphy en Woody Allen in de briljante Amerikaanse comedie 'The Front'. (Nederland 3 - 20.20 uur).*

Briljante komedie van Martin Ritt. Sul (Woody Allen) laat zijn naam gebruiken door scenarioschrijvers die het slachtoffer zijn van de heksenjacht, begin jaren vijftig in de Verenigde Staten, op alles was progressief is. Als hij succes krijgt met andermans werk, moet hij de grootste moeite doen om niet door de mand te vallen.
De rol is Allen op het lijf geschreven.

Duitsland 2
22.15 The Pleasure Principle (GB,1991).
Aardige komedie van David Cohen. Verslaggever zit voortdurend achter de vrouwen aan en vergeet dat hij ook nog stukjes moet schrijven, zijn echtgenote begint een lesbische relatie.
Met Peter Firth en Lynsey Baxter.

Super Channel
23.00 Sexton Blake and the Hooded Terror (GB,1938).
Nogal gedateerde detective-film van George King over een miljonair die, zonder dat iemand dat weet, op het criminele pad is.
Met Tod Slaughter en George Curzon.

Duitsland 1
00.40 The Happy Years (USA,1950). Komedie van William Wellman over een onhandelbare jongen die door zijn vader naar een internaat gestuurd wordt.
Met Dean Stockwell en Scotty Beckett.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 Nieuws. 7.07 NCRV's Hier en nu (8.45 en 11.45 Kerkelijke actualiteiten.). 12.07 Tijdsein. 14.05 Veronica Nieuwsradio. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 Veronica Nieuwsrade, vervolg. 19.04 Tijdsein publiek. 20.04 Tijdsein. 22.04 Veronica sportradio. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04 De havermoutshow. 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 50 pop of een envelop. 14.04 Dennie Christian draait op verzoek. 15.04 Nederlands fabrikaat, met om 15.04 Nederlandse artiestenparade; 16.04 Nederlands hitwerk. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 CD box. 21.04 Water en vuur. 23.04-24.00 Late date.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Forza. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Aubade. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. Fins Radio Symf. Ork.; 12.00 London Philharm. 13.04 De componistenladder. 14.00 Middagconcert. 16.00 De Nederlanden. 17.02 Liefde op het eerste gehoor. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Ars musica. 19.00 De grote oversteek. 20.02-24.00 Supplement: De jaren 1965-1975.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 In gesprek. 9.55 Vrijzinnig vizier. 10.02 Van belang. 11.02 Punch. 13.10 Het voordeel van de twijfel. 14.03 Boven het dal. 14.30 De verbeelding. 15.02 Ophef en vertier. 17.10 Radio UIT. KZG: 17.45 N. I.K. Om 18.00 Nieuws. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.49 Tekst en uitleg. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Kayen rasja (Er is hoop). 21.15 Iyi haberler (Goed nieuws). 21.30 Sin ke yat kai yam (Goed nieuws op maandag). 22.00 Het voordeel van de twijfel. 23.00-24.00 Van belang.

Omroep Limburg
Op hele uren ANP-bulletin. 07.00 Limburg Aktueel met sportoverzicht. 08.00 (inter)nationale actualiteiten. 08.30 Regionaal nieuwsbulletin. 08.35 Limburg Aktueel. 09.00 Tussen de Bedrijven door, verzoekplaten. 11.00 Mag ik deze dans van U? Amusementsprogr. met Tilly Maessen. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 Regionaal nieuwsbulletin. 13.35 Licht Limburgs, non-stop muziek. 15.00 Radio Euregio. 16.00 Festival, cultuur-magazine. 17.00 Limburg Aktueel: actualiteiten. 18.00 Einde uitzending.

BRTN/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 Regionaal. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Recht voor de raap. Lichtvoetig maandagochtendprogramma waarin luisteraars hun mening kwijt kunnen over gebeurtenissen van de vorige week. 10.00 Nieuws. 10.03 Kwistig met muziek. Met Ro Burms en Micha Marah. 11.50 Het koekoeksnest, radiofeuilleton. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Pluche en plastiek: nostalgie en hitmodernisme (om 13.45 Het Boerenparlement). 14.00 De eerste dag. Gevarieerd muziekprogramma met actuele hits en Belgische produkties. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitrevue. 20.00 De Handleiding. Over de meest uiteenlopende hobbies en verenigingen. 22.00 Nieuws 22.05 Pyanissimo. Easy-listeningmuziek met Marc Brillouet. 23.30-06.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (om 12.30 BRF-Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.35 Frischauf: volksmuziek. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart van Leeuwen. 09.00 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
O4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. (8.00 Nachrichten). 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nachrichten). 12.00 Nachrichten. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (13.00 Mitmenschen, 14.00 Nachrichten en Sachwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf. 17.07 Musik-Express (18.00 Nachrichten und Wetter). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Vier winnaars Zuidlimburgs Federatiefeest bij invallen duisternis

'Worst-offer' houdt schutters droog

DOOR BENTI BANACH

LANDGRAAF – De geur van vertrapt gras, verschaald bier, knakworst met mosterd en natuurlijk verschoten kruit. Het Zuidlimburgs Federatiefeest gisteren op de Draf- en Renbaan in Landgraaf beschikte in ruime mate over deze voor een schuttersfeest onontbeerlijke ingrediënten. En omdat daarbij ook nog de hemel bezaaid was met alleen witte wolken, kon de Schaesbergse schutterij Sint Hubertus terugkijken op een geslaagd schietfestijn.

Sint Hubertus is de patroon van de jacht en beschermer tegen hondsdolheid. Sinds gisteren heeft de heilige ook een ingang bij de weergoden. Want tot nu toe had Hubertus slechts ervaring met verregende schuttersfeesten. Was het de aan Clara geofferde worst, waardoor het kruit de hele dag droog bleef? De aanwezige clerus zal zich misschien kunnen vinden in deze duiding, de schietende massa zal het worst wezen.

Een minuut stilte voor Boudewijn, een toespraak van een man met cilinderhoed en een brede sjerp, het Wilhelmus en donderbussen die klinken als duizend bommen en granaten. Wanneer deze plichtplegingen voorbij zijn begint er vaart te komen in het Federatiefeest. Een bonte stoet van schutterijen vertrekt voor een rondgang door enkele Schaesbergse straten om te eindigen op het gravel van de Draf- en Renbaan. Ondanks het debâcle als paardenarena is deze plek niet meer weg te denken van de Zuidlimburgse evenementenkalender.

Vanuit de verte is de glanzend bruine nepbaard van de eerste bieleman te zien van Sint Sebastianus, Heerlen. Vele van zijn confraters zullen deze middag volgen, bielemannen met en zonder baard, bielemannen met en zonder baardgroei.

Sommige defilerende lieden vatten de lokatie iets te letterlijk op en gaan in gestrekte draf voorbij de jury en de belangrijke mensen op de eretribune. Zoals enkele jeugdige bordjesdragers die hun leeftijd en aritmische tred compenseren met een flinke portie werklust. Marketentsters golven met hun stokbrood mee in het ritme en vaandeldragers bezwijken in het paradegewoel haast onder hun topzware vlag. Het Pasveerkorps uit Leeuwarden had zich hier prima kunnen amuseren.

De zon laat zich meer en meer zien. Wie niet vertrouwde op de geofferde worst en zich op regen heeft gekleed begint het nu warm te krijgen. Maar nergens zal het zo hevig broeien als tussen de borstharen van een marcherende schutter in zijn wollen uniform, zo troost het publiek zich.

Als ook voor Sint Michaël uit Doenrade *op de plaats-rust* geldt, begeeft de menigte zich naar de schiet- en exercitieweide. In de ruim tienduizend koppen tellende stroom wil nog wel eens wat verloren gaan: „Dames en heren, wilt u even opletten, er is verloren een witte rechterhandschoen. Stof," klinkt het uit de speakers. Dan: „Hier staat een klein, blond manneke met een stevig karakter. Willen zijn ouders hem afhalen."

De schutterijen splitsen zich in muziekkorpsen, exercitiepelotons, bielemannen, marketentsters, konings- en keizersparen, generaals, fluitisten en trommelaars. Alle leden proberen voor zichzelf en de schutterij en in naam van de bijbehorende heilige zo veel mogelijk punten te vergaren. De zes man sterke schietploegen maken zich op om op de bölkes te gaan mikken.

Als de invallende duisternis een einde maakt aan het geknal, houdt de optekenaar vier schutterijen op zijn formulier over: Sint Stephanus, Dieteren, Sint Maternus, Wijlre, Sint Antonius, Slek-Echt en Sint Sebastianus, Margraten.

● *Een jonge toeschouwer bij het Zuidlimburgs Federatiefeest waant zich alvast een tamboer.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Uitslagen:

Beste houding optocht: ereprijs St.-Joseph Buchten, eerste prijs St.-Hubertus Nattenhoven. Beste defilé: ereprijs St.-Mauritius Strucht, eerste prijs St.-Paulus Epen. Mooiste geheel: St.-Joseph Buchten. Mooiste uniform: Wilhelmina Hingen. Meeste leden: St.-Joseph Buchten. Beste vaandeldrager: St.-Paulus Vaals. Mooiste bordjesdrager: St.-Willibrordus Obbicht. Mooiste keizerspaar in uniform: Wilhelmina Hingen. Mooiste keizerspaar in jaquet: St.-Joseph Vijlen. Mooiste keizer in uniform: St.-Paulus Epen. Mooiste keizer in jaquet: St.-Sebastianus Eys-Wittem. Mooiste keizerin: St.-Sebastianus Margraten. Mooiste koningspaar in uniform: St.-Willibrordus Obbicht. Mooiste koningspaar in jaquet: St.-Hubertus Gulpen. Mooiste koning in uniform: St.-Rosa Sittard. Mooiste koning in jaquet: St.-Sebastianus Margraten. Mooiste koningin: St.-Marcellinus & St.-Petrus Geleen. Mooist geklede generaal: St.-Gertrudis Amstenrade. Modelst geklede generaal: St.-Mauritius Strucht. Beste linker guide: St.-Maternus Wijlre. Beste rechter guide: Koninklijke St.-Sebastianus Voerendaal. Beste commandant oude exercitie: St.-Sebastianus Heerlerheide. Beste commandant nieuwe exercitie: Wilhelmina Hingen. Beste bielemangroep: St.-Sebastianus Puth-Schinnen. Beste sappeurgroep: St.-Barbara Meerssen. Beste marketentstergroep:

Koninklijke St.-Sebastianus Voerendaal. Muziekwedstrijden eredivisie tamboerkorpsen: St.-Johannes & St.-Clemens Merkelbeek. Muziekwedstrijden eerste divisie tamboerkorpsen: St.-Paulus Vaals. Muziekwedstrijden derde en jeugddivisie tamboerkorpsen: Heilig Kruis Grevenbicht. Muziekwedstrijden eredivisie klaroenkorpsen: St.-Hubertus Ubachsberg. Muziekwedstrijden eerste divisie klaroenkorpsen: Koninklijke St.-Sebastianus Voerendaal. Muziekwedstrijden tweede divisie klaroenkorpsen:

St.-Sebastiaan Schimmert. Muziekwedstrijden derde en jeugdivisie klaroenkorpsen: St.-Joseph Vijlen. Eerste divisie fluit- en tamboerkorpsen: St.-Willibrordus Obbicht. Beste tamboer-majoor eredivisie: St.-Johannes & St.-Clemens Merkelbeek. Beste tamboer-majoor eerste divisie: St.-Paulus Vaals. Beste tamboer-majoor derde en jeugddivisie: St.-Rosa Sittard. Beste tamboer-majoor klaroenkorps eredivisie: St.-Hubertus Ubachsberg. Beste tamboer-majoor klaroenkorps eerste divisie: Koninklijke St.-Sebastianus Voerendaal. Beste tamboer-majoor klaroenkorps tweede divisie: St.-Sebastianus Klimmen. Beste tamboer-majoor klaroenkorps derde en jeugddivisie: St.-Joseph Vijlen. Beste tamboer-majoor fluit- & tamboerkorpsen eerste divisie: St.-Willibrordus Obbicht. Solisten eredivisie tamboers: M. de Lange, St.-Martinus Houthem. Solisten eerste divisie tamboers: M. Gerlofsma, St.-Paulus Vaals. Solisten tweede divisie tamboers: J. Timmermans, St.-Johannes & St.-Clemens Merkelbeek.

Solisten derde divisie tamboers: R. Ooms, Koninklijke St.-Sebastianus Voerendaal. Solisten jeugd-divisie tamboers: K. Stevelmans, St.-Lambertus Oirsbeek. Solisten eredivisie klaroenblazers: F. Dols, St.-Sebastianus Klimmen. Solisten eerste divisie klaroenblazers: R. Raeven, St.-Sebastiaan Schimmert. Solisten tweede divisie klaroenblazers: W. Vankan, St.-Hubertus Ubachsberg. Solisten derde divisie klaroenblazers: C. Gulpen, St.-Joseph Vijlen. Solisten jeugddivisie klaroenblazers: B. Kouwenberg, St.-Gertrudis Amstenrade. Solisten rerste divisie fluitisten: W. Maassen, St.-Petrus & Paulus Susteren. Solisten tweede divise fluitisten: F. Stam, St.-Petrus & Paulus Susteren. Solisten derde divisie fluitisten: B. Heylighen, St.-Petrus & Paulus Susteren. Solisten jeugddivisie fluitisten: P. Cleven, St.-Jan Nieuwstadt. Beste oude exercitie: St.-Sebastianus Heerlerheide. Beste nieuwe exercitie: D.D. Stadsschutterij Maastricht. Hoogste puntentotaal: St.-Joseph Buchten. Beste schutterij: St.-Stephanus Dieteren, St.-Maternus Wijlre, St.-Antonius Slek-Echt, St.-Sebastianus Margraten.

Café vecht hernieuwde huuropzegging aan

Architect onderzoekt handhaving Nor-gebouw

HEERLEN – Een architect gaat onderzoeken of het gebouw van De Nor ingepast kan worden in de Heerlense centrumplannen. In elk geval vecht het collectief café de hernieuwde huuropzegging per 1 juli 1994 aan.

De gemeente Heerlen laat op dit moment een rij huizen aan de Stationsstraat slopen. Op deze plek moeten nieuwe kantoren gebouwd worden. De gemeente wil dat De Nor verhuist naar een nieuw te bouwen Muzisch Centrum. Het Nor-gebouw zou gesloopt moeten worden, maar dit plan is (voorlopig) gedwarsboomd.

De kantonrechter bepaalde begin dit jaar dat Heerlen de huur niet op de juiste manier had opgezegd. „De Nor geniet als detailhandelsbedrijf bijzondere huurbescherming," betoogde advocaat Piet Brauer met succes. Inmiddels heeft de gemeente De Nor een nieuwe huuropzegging gestuurd. Ditmaal met een opzegtermijn van een jaar, zoals die geldt voor een horecabedrijf.

„Dit is de wettelijk correcte weg," stelt Brauer. „De kantonrechter moet nu een belangenafweging maken. Wij proberen aan te tonen dat de Nor helemaal niet gesloopt hoeft te worden." Daarom krijgen een of meer architecten de opdracht om de inpasbaarheid van De Nor in de centrumplannen te onderzoeken. „Het gebouw is bovendien door de provincie als 'karakteristiek' bestempeld," argumenteert Brauer.

Hij betwijfelt of de geplande kantoren er überhaupt wel komen. „Het centrumplan als geheel dreigt een financieel debâcle te worden. De eerste fase heeft onvoldoende geld opgebracht om de tweede fase van te betalen." Brauer verwacht dat de kantonrechter nog dit jaar een uitspraak doet.

Weer daling aantal uitgegeven hectares

Bedrijfsterreinen in Limburg minder in trek

MAASTRICHT – Voor het tweede achtereenvolgende jaar is het aantal hectares nieuw uitgegeven bedrijfsterrein in Limburg gedaald. In 1992 namen 161 bedrijven in totaal 83 hectare bedrijfsgrond in gebruik. In 1991 was dat nog 120 hectare.

Dat blijkt uit de jaarlijkse enquête die het Economisch Technologisch Instituut Limburg (Etil)onder de Limburgse gemeenten houdt.

De daling in de uitgifte van nieuw bedrijfsterrein hangt volgens het Etil samen met de verslechterende economie. Vooral in de tweede helft van 1992 heeft de afzwakking van de economische groei zich doen gelden, zo blijkt uit de cijfers.

De teruggang is zowel in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg merkbaar. In absolute zin is de uitgifte het meest teruggelopen in Zuid-Limburg, van 61 naar 36 hectare en het minst in het noorden van de provincie waar vorig jaar 35 hectare werd uitgegeven tegen 39 hectare in 1991.

Venlo nam in Noord-Limburg met 22 hectare ruim meer dan de helft voor haar rekening met de nadruk op de bedrijfsterreinen Venlo Trade Port en Trade Port West.

Zuid-Limburg waar de uitgifte in de jaren 1988-1991 gemiddeld ruim boven de 60 hectare lag, bleef vorig jaar steken op 34,4 hectare. Etil tekent hierbij wel aan dat de hoge uitgifte in 1991 vooral te danken was aan de vestiging van het Amerikaanse bedrijf Mobil Plastics op het industrieterrein Dentgenbach in Kerkrade, waar een kavel van 26 hectare werd aangekocht. Als deze transactie buiten beschouwing wordt gelaten, liggen de uitgiften van 1991 en 1992 vrijwel gelijk.

Etil heeft ook dit jaar weer een 'top tien' van Limburgse bedrijfsterreinen opgesteld. Daarin neemt Trade Port West in Venlo de kopppositie in, gevolgd door Groot Boller Venlo, Smakterheide Venray, Industriepark Noord Sittard, Randwijck Zuid II Maastricht, De Beitel Heerlen, Dentgenbach Kerkrade, Heide-Roerstreek Roermond, Rode Beek Brunssum en Beeker Hoek Beek. De top tien van de 56 bedrijfsterreinen namen 57 procent van de totale uitgifte in Limburg voor hun rekening.

Bepakt naar de Balkan

● *De Albanezen van folkloregroep Aferdite hebben gisterochtend in alle vroegte afscheid genomen van hun gastgezinnen in Kerkrade. Een aantal Kerkradenaren kon de tranen daarbij niet tegenhouden. De Albanezen mochten slechts enige handbagage mee terug nemen. Waarschijnlijk rijdt er in oktober een bus uit Kerkrade naar Albanië, die hulpgoederen gaat naleveren. Coördinator Jos Plüger gaat de mogelijkheden hiervan onderzoeken en bekijken welke spullen het hardst nodig zijn. De inzamelactie voor de Albanezen is nog niet beëindigd.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Landgraaf wil buurtconciërges

LANDGRAAF – Buurtconciërges moeten de sociale veiligheid in Landgraaf gaan verbeteren. De gemeente wil langdurig werklozen uit de banenpool inzetten om onveilige wijken te beheren.

De buurtconciërge moet de leefbaarheid in een straat of wijk in de gaten houden. Signaleert hij maatschappelijke of technische problemen, dan moet hij die doorgeven aan de daarvoor geschikte instantie of eventueel zelf oplossen. Ook moet hij als aanspreekpunt fungeren voor de bewoners van een wijk. Landgraaf wil bovendien dat de wijkbeheerder de mensen in 'zijn' buurt bewuster maakt van hun omgeving.

Bij het plan, nu nog een experiment in het kader van de sociale vernieuwing, zijn naast de gemeente ook de Landgraafse politie en de Stichting Welzijnswerk Landgraaf betrokken.

De Landgraafse PvdA heeft in 1991 al aangedrongen op een onderzoek naar de haalbaarheid van buurtbeheerders. Fractievoorzitter Jan Bonten is verheugd dat de gemeente nu aan het werk gaat met de suggestie.

Burgerraadslieden meer geraadpleegd

HEERLEN – Het Instituut Burgerraadslieden is vorig jaar ruim negenduizend keer geraadpleegd. Dit is een stijging van 24 procent ten opzichte van 1991. De stijging is onder andere toe te schrijven aan meer vragen van vrouwen en ouderen. „Het Instituut staat kennelijk tussen de burgers," zo staat in het Jaarverslag 1992.

Het Instituut Burgerraadslieden is een instelling waar burgers terecht kunnen met vragen en problemen van sociale, maatschappelijke, juridische of financiële aard. Het vormt samen met Budgetvoorlichting en Bureau Sociale Begeleiding één instantie aan het Tempsplein in Heerlen. Een groot deel van de activiteiten is gericht op ex-mijnwerkers, allochtonen, pensioengerechtigden en minder draagkrachtigen.

Driekwart van de bezoeken hadden betrekking op sociale zekerheid, belastingen en consumentenzaken. Bijna alle vragen zijn zelf afgehandeld. In slechts twee procent van de gevallen zijn burgers doorverwezen naar andere instanties.

GroenLinks vraagt burgers om adviezen

KERKRADE – Kerkraadse instanties mogen bijdragen leveren aan het verkiezingsprogramma van GroenLinks in die plaats. Op die manier wil de partij vorm geven aan burgerbetrokkenheid.
„De betrokkenheid van de burgers moet meer zijn dan een schone kreet. Daarom worden op dit moment brieven verzonden aan belangengroeperingen. De burgers kunnen in een reactie hun wensen kenbaar maken. De werkgroep Gemeenteraadprogramma van GroenLinks zal bezien op welke wijze de inbreng van iedereen in het conceptprogramma wordt meegenomen," geeft de partij aan.

Zwervende dief gepakt

KERKRADE – Een 19-jarige jongeman zonder vaste woon- of verblijfplaats is zondagochtend in Kerkrade aangehouden na een korte achtervolging. Hij had kort daarvoor ingebroken in een restaurant aan het Europaplein. Daar had hij niets ontvreemd. Hij bekende wel een dag eerder een bromfiets te hebben gestolen en uit de Rodahal sigaretten en pennen. Op 19 juli ten slotte, heeft hij ingebroken in een school aan de Haghenstraat, van waar hij kleingeld heeft meegenomen. Hij is ingerekend.

Man mishandelt zijn huurbazin

KERKRADE – Een 38-jarige Kerkradenaar is vrijdagnacht aangehouden omdat hij zijn huurbazin op haar hoofd sloeg met een ijzeren werktuig en haar tevens met zijn vuisten diverse kneuzingen toebracht. Van tevoren hadden de twee een woordenwisseling gehad. Deze is uit de hand gelopen. De huurbazin is na behandeling in het ziekenhuis huiswaarts gekeerd. Haar huurder is ingesloten.

Brand in bed woonwagen

KERKRADE – In een bed in de slaapkamer van een woonwagen aan de Mijnweg in Kerkrade is vrijdagnacht brand uitgebroken. De bewoners waren op dat moment niet thuis. De brandweer bluste de brand, maar kon niet voorkomen dat de woonwagen roet-, rook- en waterschade opliep. De politie stelt een onderzoek in naar de oorzaak.

Twee gewonden bij ongeluk Voerendaal

VOERENDAAL – Bij een aanrijding op de A79 ter hoogte van de afrit Voerendaal zijn een Heerlenaar en een vrouw uit Eygelshoven zondagmiddag ernstig gewond geraakt. Een 74-jarige man uit Heerlen slipte met zijn auto en botste op een voor hem rijdende Opel. Deze auto vloog door de klap tegen de vangrail. De bestuurder, een 38-jarige man uit Heerlen, kwam met de schrik vrij. De 74-jarige Heerlenaar en zijn 46-jarige passagier uit Eygelshoven werden ernstig gewond naar het ziekenhuis in Heerlen gebracht.

Duo gepakt na inbraak in café

HEERLEN – Twee mannen uit Heerlen zijn vrijdagnacht aangehouden voor een inbraak in een café aan de Molenberglaan in Heerlen. Een getuige had gezien hoe de twee inbrekers, 35 en 43 jaar, een ruit van de kroeg in hadden getikt en naar binnen waren gegaan. Hij waarschuwde de politie, die het duo later in de buurt van de Molenberg kon achterhalen. De inbrekers, bekenden van de politie, zijn ingesloten. Mogelijk komen ze nog voor meer inbraken in aanmerking.

Dekbedden, schoenen en snoep naar aanleiding van film

DOOR WILMA DE REK

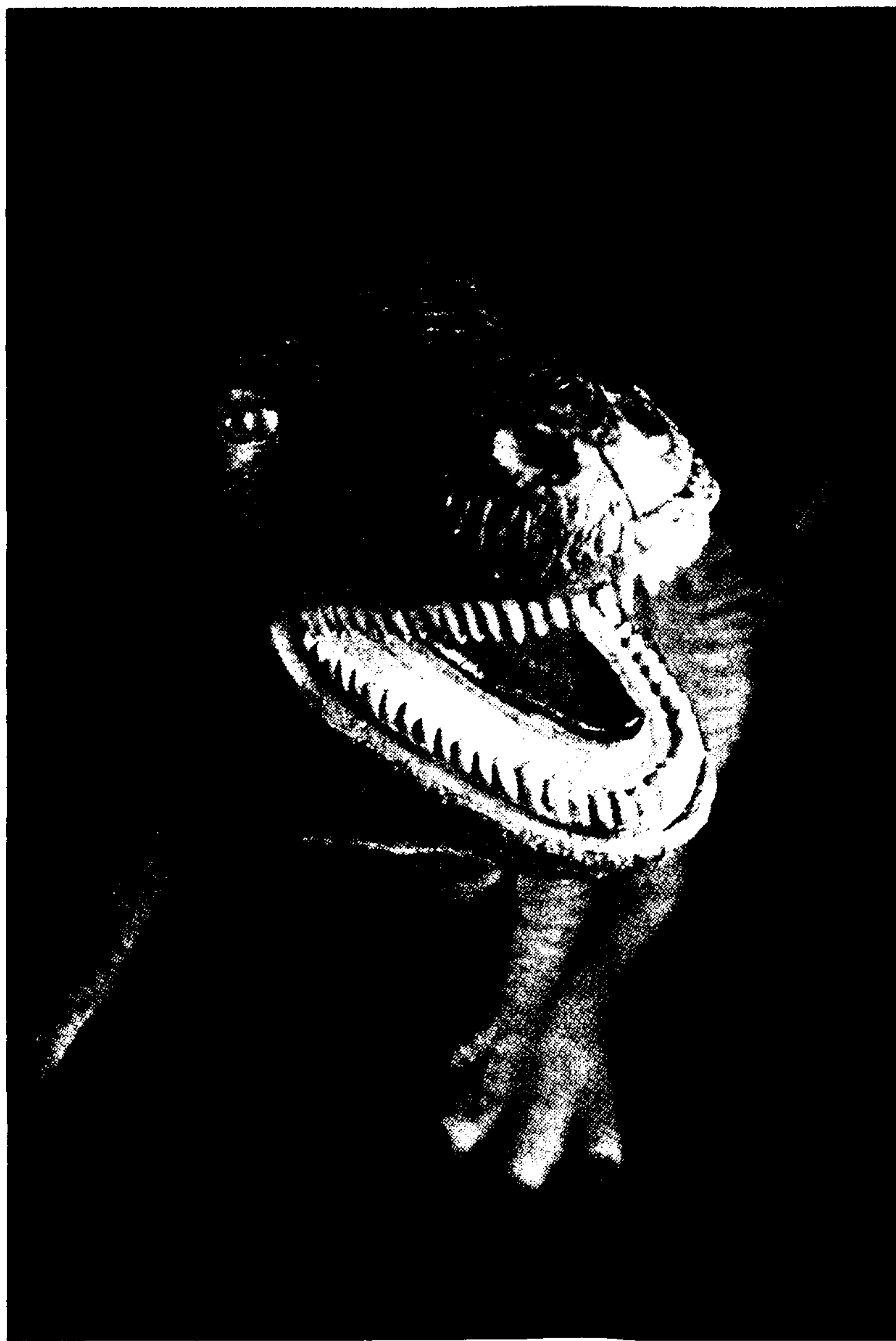
'Mit Ur-gebrüll', prijst het kaartje aan. 'Brüllt ohne Batterie!'. Het bolle, roze beest (f 12,95) dat bij speelgoedzaak Bart Smit voor dinosaurus moet doorgaan, piept benauwd als je 'm in zijn buikje knijpt. Oergebrul? Nee, dan doet de groene plastic 'Tyrannosaurus' (f 24,95, mit Batterie) het beter, al blijkt de belofte op de doos dat 'vurig gloeiende ogen en een geweldig oergehuil je terug in de oertijd brengen' sterk overdreven. Een blikkerig aarch, alsof er iemand zachtjes staat over te geven, reutelt je tegemoet als je het knopje onder Tyranno's staart beroert. De oogjes lichten aarzelend op.

Dino-, Tyranno- en andere saurus-achtigen (saurus betekent hagedis) zijn dankzij hun hoofdrol in Steven Spielbergs nieuwste film Jurassic Parc populair als nooit te voren. Verwacht wordt dat de saurusgekte hier pas in september goed zal toeslaan, als de film in Nederland wordt uitgebracht.

In Amerika bestond – naar het schijnt bij gebrek aan tastbaarder geschiedenis – altijd al een zwak voor deze dieren, maar sinds de première van Jurassic Park, eind juni, zijn alle remmen los. Bijna dagelijks melden kranten dat er alwéér nieuwe dinosaurusresten, -nesten of -eieren ontdekt zijn. Amerikaanse popbladen beweerden vorige week dat Michael Jackson zich voor 250.000 gulden een dino-onderkaak heeft aangeschaft en hamburgergigant McDonalds heeft zijn menu voor de gelegenheid uitgebreid met de Dino-Size-Burger.

In Nederland is een broodje Dino nog niet verkrijgbaar. Het McDonalds-hoofdkantoor in Amsterdam weet niet of het er nog van zal komen. „We kijken het eerst even aan," zegt een woordvoerder.

Volgens Frits de Leeuw, prmedewerker bij het Nationaal Historisch Museum in Leiden, zijn dinosaurussen ook in Nederland altijd al populair geweest. Drie jaar geleden trok het museum een record-aantal bezoekers met de tentoonstelling 'Dinosauriërs in Leiden': 360.000 mensen kwamen er op af. Vorig jaar heeft het museum in Amerika een verzameling beenderen gekocht, afkomstig uit een in South-Dakota ontdekt massagraf waarin de skeletten van zo'n 300 dino's liggen. Die beenderen vormen tezamen het skelet van een 60 miljoen jaar oude Edmontosaurus en maken vanaf '97 deel uit van de vaste collectie van het museum. Bij wijze van voorproefje werden ze in oktober '92 vast even tentoongesteld, en het publiek stroomde massaal toe.

● *Saurus-achtigen in allerlei soorten en maten veroveren de speelgoedwinkels.*

● *Ook de Flinstones zouden bijgedragen hebben aan de populariteit van de dinosauriër.*

Populariteit

„De dino-rage dateert bij mijn weten al van de Fred Flinstone-films," zegt Frits de Leeuw. Bij het Leidse museum circuleren verschillende verklaringen voor de populariteit van de dinosaurus.

„Het fenomeen dinosaurus heeft iets tegenstrijdigs; enerzijds is er de wetenschap dat de beesten definitief zijn uitgestorven, anderzijds zijn ze nog steeds aanwezig omdat er geregeld resten van in de grond worden aangetroffen. De dinosauriër is mysterieus en tastbaar tegelijk; we zien zijn botten, maar weten verder bijzonder weinig over zijn vorm, omvang en het geluid dat hij maakte. Het raadsel rond het plotselinge uitsterven van de dinosauriër wordt door veel mensen fascinerend gevonden, waarbij wellicht de angst meespeelt dat dat ook de mens kan overkomen. Vooral jongeren vinden dinosauriërs bijzonder intrigerend. En dat heeft niets met de film van Spielberg te maken."

Wat ontegenzeggelijk wèl met Jurassic Park te maken heeft, is de plotselinge aanwezigheid van dino-achtigen in de meeste speelgoedzaken. Vele overuren moeten er in Hongkong en Taiwan zijn gedraaid om de beestjes bijtijds af te krijgen. 'Grappige Sauriër om mee te spelen te Verzamelen en te Ruilen', beveelt de Duitse speelgoedfabrikant Simba Toys zijn serie 'Wonder Dino's' (f 2,95 per stuk) aan.

De vijf centimeter hoge beestjes hebben niets wonderlijks, nog geen piepje komt er uit, maar ze kijken olijk en dragen zoete namen als Dandy-Dino, Dino-Darling en Sweety-Dino. Zeventien 'Wonder Dino's' zijn in zoete pasteltinten gehuld. Nummer achttien echter is gitzwart; en dat is gelijk ook de slechte van het stel, getuige zijn naam 'Bad Rexy'.

Herr Norbert Geiger, verkoopleider bij Simba Toys, ziet er niets verkeerds in. „Racisme? Daar is geen sprake van. Bad Rexy is de populairste Wonder Dino. We hebben enige tijd geleden een serie wondervarkentjes gehad en ook toen was het zwarte varkentje het meest gewild."

Assortiment

De 'officiële' Jurassic Park-figuren mogen niet zomaar door fabrikanten worden gebruikt; daartoe dient onderhandeld te worden met Bureau Wavery in Rijswijk, de licentiehouder van Spielbergs film. „Dekbedden, schoenen, handschoenen, sokken, schoolartikelen, kleurboeken, snoep. Zo ongeveer alles," antwoordt een medewerkster op de vraag wat we aan Jurassic Park-artikelen tegemoet mogen zien. „Zelfs een fietsbel. Ik sta elke keer verbaasd als er wéér een contract met een fabrikant is afgesloten. Dit grote assortiment is wel heel bijzonder." De meeste Jurassic Park-artikelen worden in september, tegelijk met de film, in Nederland op de markt gebracht.

En de goeie ouwe Flinstones? Over een jaar of twee is het cirkeltje rond, want dan wordt er een grote bioscoopfilm rond de prehistorische familie Flinstone en hun huisdier Dino uitgebracht. Mèt, ongetwijfeld: dekbedden, schoenen, handschoenen, sokken enzovoort. Maar waarschijnlijk kunnen we tegen die tijd geen dinosaurus meer zien.

Etui voor goed zicht

Lieteke Aalders is industrieel ontwerpster èn contactlensdraagster. Zij bedacht een etui, waarin niet alleen lenzen en accessoires maar tevens een reserve- of zonnebril kunnen worden opgeborgen: de I-Box. Het Specialistisch Innovatie Centrum voor Uitvindingen nomineerde haar voor de ID-NL-jaarprijs en Aalders ontving daarvoor uit handen van de Rotterdamse burgemeester Bram Peper een oorkonde. In de I-Box (ƒ 49,50) is plaats voor elk type harde en zachte lenzen (in een uitneembare kunststof-buis die aan beide kanten een lenshouder bevat), voor accessoires (een zuigertje, een pincetje, een flesje vloeistof en tissues) en voor een bril. De I-Box is gemaakt van milieuvriendelijke kunststof.

Je bent niet jong en je wilt wat

DOOR XANDRA FEIJE

Je bent jong en je wilt wat. Niet voor niets is deze reclameslogan zo gemakkelijk in het dagelijks spraakgebruik doorgedrongen. De praktijk heeft immers uitgewezen dat jongeren de meest beïnvloedbare groep in de samenleving vormen. Dus spreken de reclamemakers deze groep te pas en te onpas aan, tot aan de reclamespotjes voor bessenjenever toe – en dat terwijl jongeren zelden jenever drinken; het is bij uitstek een borrel voor ouderen.

Gevolg van het in de reclame focussen op jong, mooi en aantrekkelijk is dat ouderdom wordt geassocieerd met lelijk, traag, ziek en oninteressant. Maar er is hoop voor de ouderen. Binnen nu en vijftien jaar is de helft van onze samenleving vijftig jaar of ouder, het aantal jongeren neemt verhoudingsgewijs af. Dat betekent een daling van de afzetmarkt onder jongeren en een forse groei in potentiële afzet van produkten onder de vijftigplussers.

Paul Revier is uitgever van de Nederlandse versie van het maandblad 'Plus', dat elders in Europa ook te koop is en speciaal is bedoeld voor vijftigplussers. Het blad, al vier jaar in Nederland verkrijgbaar, is uniek in zijn soort. „Kijk naar wat er allemaal voor jongeren is. In die leeftijdsopbouw is er telkens in levensfasen van twee jaar een ander blad voor de jongerendoelgroep. Wij hebben voor ouderen alleen maar Plus. Verder is er niets."

Volgens Revier zijn bedrijven op het gebied van marketing druk bezig hun koers te wijzigen. „Maar ze doen er heel geheimzinnig over. Liever gezegd, ze durven er nog niet voor uit te komen dat ze zich willen richten op ouderen. Reken maar dat ze het allemaal heel secuur in kaart aan het brengen zijn. Ze weten precies welke kant de ontwikkelingen op gaan. Maar ja, de angst zit er nog steeds goed in. De angst dat wanneer je bij een Volvo een oudere heer zet, geen jongeren het in zijn hoofd zal halen die auto te kopen."

Ouderen zijn tot nu toe geen interessante doelgroep voor de marketing geweest. Dat komt omdat de generatie die nu ouder dan vijftig is, de oorlog heeft meegemaakt. De huidige 50-plussers zijn opgegroeid in schaarste, hebben ontberingen gekend en zijn daardoor niet gewend om telkens maar weer iets nieuws te kopen. „Als ze iets kopen, doen ze dat zeer weloverwogen. Ze zijn uiterst spaarzaam en niet gevoelig voor een overdaad aan luxe," aldus Revier.

De generatie die over tien tot vijftien jaar tot de vijftigplussers behoort, is een heel andere. Dat zijn de babyboomers van de jaren vijftig en zestig. Ze hebben geen oorlog meegemaakt en zijn opgegroeid in luxe. Ze zijn gewend uit te geven en zullen dat ook blijven doen wanneer ze ouder zijn. Bovendien, legt Revier uit, hebben de ouderen van nu nog de wens om bezit voor hun kinderen na te laten. „De hypotheek op hun huis aflossen zodat er nog iets voor de kinderen overblijft. De ouderen van straks hoeven dat niet meer omdat hun kinderen zelf alle luxe hebben. Ze zullen het geld dat ze hebben zelf uitgeven aan de golfclub, reizen en noem maar op."

Een aantal banken is inmiddels bezig speciale produkten voor ouderen te ontwikkelen. Bij de VSB-bank is het al mogelijk om de zogenoemde vermogenshypotheek af te sluiten. Dat kan in het geval van overwaarde van het huis. Deze hypotheek is met name interessant voor ouderen, die al lange tijd hebben afgelost. Ze kunnen een deel van de hypotheek opnemen in de vorm van een krediet. De rentelasten van het krediet worden bij de resterende hypotheekschuld opgeteld. Volgens een woordvoerder van de VSB-Bank in Utrecht heeft dit zeker consequenties voor de erfgenamen: de erfenis wordt kleiner. De gelden die in het huis zaten hebben de ouders zelf besteed.

Over een jaar of vijftien worden vijftigplussers nu, succesvol en interessant gevonden. 'Je bent oud en je wilt wat'.

Een ontwerper van theaterkostuums wordt voor heel specifieke problemen geplaatst. Het kostuum dat hij ontwerpt heeft slechts een enkele taak: het ondersteunen en versterken van de toneelprestatie van een acteur. De ontwerper moet zich daartoe eerst in het stuk verdiepen en vervolgens in de acteur zelf. Aan de hand daarvan bepaalt hij welke bewegingen onderstreept moeten worden en welke facetten van de persoonlijkheid nadruk verdienen. Kostuumontwerpers weten dat goede toneelkostuums aan een acteerprestatie kunnen bijdragen, bijvoorbeeld doordat ze het bewegingspatroon mede bepalen. Acteurs op hun beurt, verklaren vaak dat zij door een kostuum geholpen worden om als het ware in de huid van een ander te kruipen. In vroeger dagen moesten toneelspelers hun eigen kostuums bekostigen. Dat is ook de reden waarom veel van deze vroege toneelkleding verloren is gegaan. Pas toen grote producties door ontwerpers werden aangekleed, begon men de beste stukken te archiveren. In Amsterdam, in het Theater Instituut aan de Herengracht hangen deze kostuums, ruim 2000 in aantal, opeengepakt op de zolders. Voor de liefhebbers is daaruit een selectie van 80 topstukken tot en met 12 september te bewonderen. Verstild staan ze in de spotlights; de tovenaars, narren, hoeren en ballerina's. Wie echt wil genieten, zou een rustige middag moeten uitzoeken voor een bezoekje. Een goed verstaander kan dan in de stilte het applaus nog horen.

Hoofdrol spelen in eigen boek

DOOR EVELIEN BAKS

Ooit de hoofdrol gespeeld in een boekje? De Amerikanen doen het al jaren, en naar het schijnt met succes. Vooral kinderen kunnen er niet genoeg van krijgen om hun eigen avonturen op papier te beleven. 'My very own book' is een Amerikaans produkt dat na Engeland, Duitsland en Zwitserland nu ook in ons land en in België verkrijgbaar is.

Met behulp van de computer worden de namen van het kind en zijn of haar vriendjes en/of familieleden in het boekwerkje geprint. Het resultaat is een geïllustreerd verhaal waarin zij stuk voor stuk een rol spelen. Een boodschapje voorin, datum erbij, harde kaft er omheen en je hebt een kant en klaar boekwerk.

„Succes gegarandeerd," zegt Edna van den Bosch, importeur voor Nederland en België. De 30-jarige vrouw uit Rotterdam leerde het produkt kennen tijdens een vakantie afgelopen jaar in de Verenigde Staten, waar de boekjes vooral als origineel cadeautje worden beschouwd.

„Ik kreeg het zelf cadeau," legt ze uit. „Vervolgens begon ik te bestellen voor vrienden. Niet lang daarna heb ik eens een belletje gepleegd met het bedrijf in Amerika dat dit produkt levert. De firma had, zo bleek, zeker belangstelling voor uitbreiding naar Nederland. Voor een pittig sommetje heb ik vervolgens de rechten gekocht voor Nederland en België en nu gaat de verkoop als een sneeuwbal."

Vier maanden geleden startte Edna in Rotterdam het bedrijfje 'My very own book'. Ze zegde haar baan bij Fokker op en stortte zich thuis volledig op het vervaardigen van de boekjes, die op bestelling worden gemaakt. De gemiddelde dagproduktie lag al snel op zo'n veertig exemplaren.

Nu besteedt ze een flink deel van haar produktie uit aan vijf dealers, voor wie de Rotterdamse functioneert als groothandel. „Het succes schuilt in het feit dat het iets heel persoonlijks is. Toch leuk voor later," zegt Edna.

Het assortiment omvat inmiddels ruim dertig titels, waaronder verhalen in de sfeer van Robin Hood, Belle en het Beest, De kleine zeemeermin en het dinosaurus-avontuur.

Edna: „Er verschijnen steeds nieuwe verhalen, die ik dan weer kan vertalen voor de Nederlandse markt. Zo is er nu het Dinosaurus-boek, waarmee wordt ingehaakt op de dino-rage in de Verenigde Staten." Er zijn overigens ook boekjes verkrijgbaar voor volwassenen.

De meeste boekwerkjes, gemiddeld zo'n twintig geïllustreerde pagina's, kosten ƒ 19,95. Het babyboek, compleet met familiestamboom, is een tientje duurder. Het kleurboek daarentegen is verkrijgbaar voor ƒ 9,95. 'My very own book', postbus 55410 in Rotterdam, is telefonisch bereikbaar onder nummer 4843324.

Limburger wint belangrijkste Europese formule 3-race van seizoen

Jos Verstappen meesterlijk

DOOR IVO OP DEN CAMP

ZANDVOORT – Alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Het pokerface van Jos Verstappen vertoonde nauwelijks emotie. En dat terwijl hij de belangrijkste formule 3-race van Europa, de 'Masters' op het circuit van Zandvoort, zojuist had gewonnen. 'Jos the boss' hadden zijn fans op een groot spandoek gekalkt. Ze lijken gelijk te krijgen. Verstappen regeert de formule 3-klasse als een vorst. Hij lijkt op Alain Prost, die ook alleen maar door pech van een overwinning kan worden afgehouden. Met het verschil dat de Fransman profiteert van een technisch superieure auto, terwijl de Montforter afrekent met concurrenten in evenwaardig materiaal.

Verstappen kwam, zag en overwon. In de training reed hij zijn Opel-Dallara naar pole-position; de start was vlekkeloos en daarna zag het complete veld alleen nog maar de uitlaat van Verstappens wagen. Tot zover de race, want van enige spanning was geen sprake. Daarvoor was de suprematie van de Limburger veel te groot.

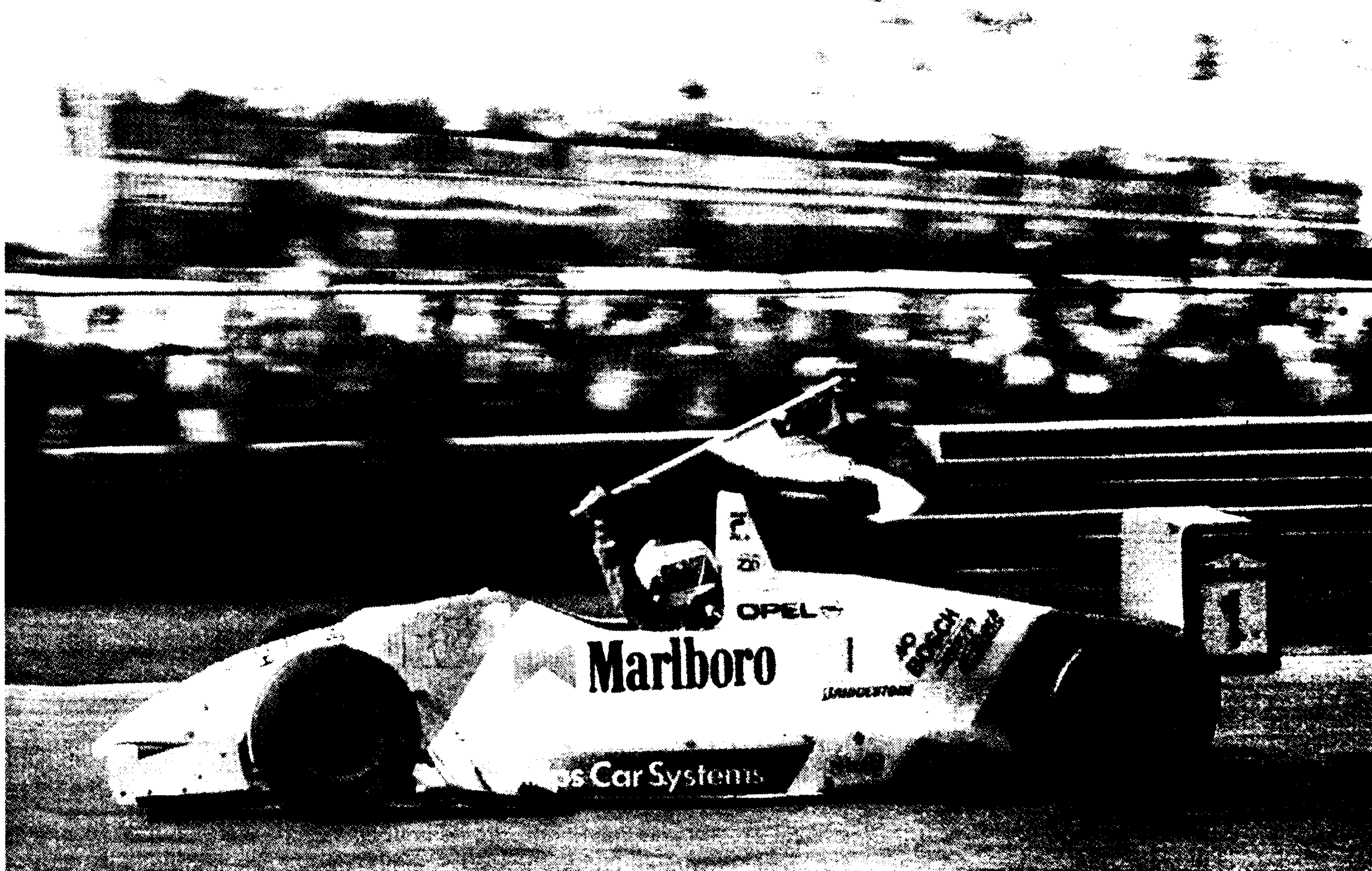
De manier waarop Verstappen domineert oogt eenvoudig. Als hij uitleg geeft over zijn strategie of iets van zijn zieleroerselen wil prijsgeven wordt dat beeld alleen maar versterkt. Of hij nerveus was voor de race, nu hij voor eigen publiek de hoge verwachtingen moest waarmaken? „Geen moment, ik ben nooit nerveus." Einde citaat. Of hij wel eens heeft getwijfeld aan de zege? „Geen seconde, de training was eigenlijk spannender." Hoe het nu verder moet. „Ik hoop dat het zo nog een tijdje verder gaat." Of hij niet blij is? „Natuurlijk, maar ik moet nu weer gaan denken aan mijn volgende race. Daar wil ik weer winnen."

Jos de killer. Hij wil niets anders dan winnen. Intussen brengt hij race-minnend Nederland in extase. Het publiek stond op de banken toen Verstappen de finish-lijn passeerde. Ons land is hard op weg een nieuw idool in de armen te nemen. „Maar ik laat me niet gek maken. Een Limburger blijft altijd rustig."

De loftuitingen moesten dan ook vooral van anderen komen. Zoals van Jan Lammers, de man die Verstappen vooraf ging als aanstormend talent maar die belofte om wat voor reden ook nooit heeft kunnen inlossen. „Jos hoeft niets van mij te leren. Ik leer van hem." Huub Rothengatter, ook al oud-formule 1-coureur en mentor van Verstappen: „Ik vraag me af waar de grenzen van deze jongen liggen." Of van Willi Weber, niet alleen manager van Michael Schumacher maar ook eigenaar van het WTS-team waarvoor Verstappen rijdt: „Jos is super. Het is bijna beangstigend hoe snel hij leert en steeds weer beter wordt."

Het echte feest barstte los onder zijn fans. Die kunnen onderhand elk race-weekeinde carnaval vieren in het café van Jos' vader Frans. De coureur zelf is daar doorgaans bij present, maar pleegt de dolle taferelen meestal in alle rust vanaf een barkruk te bekijken. Denkend aan zijn volgende opdracht: winnen in Diepholz, waar zaterdag en zondag de twee volgende formule 3-races om het Duits kampioenschap op het programma staan.

Zie verder pagina 10
● Touwtrekken om Verstappen

● *Beeld van een winnaar tijdens zijn triomftocht. Jos Verstappen plankgas met de Nederlandse driekleur.*

Foto: ANP

Van der Sterren naar kandidatentoernooi

BIEL – Van modale subtopper tot kandidaat voor de wereldtitel. Paul van der Sterren maakt een opmerkelijk seizoen door. De nationale kampioen plaatste zich in Biel met een score van 8,5 uit dertien partijen voor het vervolg van de WK-cyclus van de FIDE. In de Zwitserse stad deden 73 schakers, van zeer uiteenlopende sterkte, een gooi naar een van de tien beschikbare tickets voor de kandidatenmatches om de wereldtitel. De Nederlandse inbreng bestond uit Jeroen Piket, Loek van Wely en Paul van der Sterren. De laatste twee dankten hun aanwezigheid in Biel aan de overwinning in het zone-toernooi in Brussel, afgelopen voorjaar.

Voor Van der Sterren, ELO-rating 2525, betekende het evenement in Brussel de aanzet voor een uiterst succesvolle periode. Hij was geen volstrekte nobody in de schaakwereld, maar met zijn nationale titel in juni en zijn prestatie in Biel leerden de internationale vedetten hem wel ineens van zijn beste kant kennen. Waar van der Sterren onverwacht slaagde, gingen internationale grootheden als Ivantsjoek, Sjirov, Portisch en Kortsjnoi in de fout. Zij moeten het kandidatentoernooi in Nederland, begin volgend jaar, aan zich voorbij laten gaan. Hetzelfde geldt voor Piket en Van Wely.

Afgebroken race voor Porsche

FRANCORCHAMPS – De 24-uursrace van Francorchamps is vanwege het overlijden van de Belgische koning Boudewijn met ruim negen uur ingekort. Zondagochtend om zeven uur werd het evenement afgebroken. Op dat moment voerde het Porsche-team van de Braziliaanse debutant Christian Fittipaldi, bijgestaan door de Fransman Jean-Pierre Jarier en de Duitser Uwe Alzen, het veld aan. Het trio werd door de wedstrijdleiding als winnaar uitgeroepen. Voor Porsche was het de eerste zege in Francorchamps sinds 1969. Na 309 ronden en bijna vijftien uur op het circuit Francorchamps reden negen Porscheteams bij de eerste tien. De formatie van Michael Bartels, de vriend van tennister Steffi Graf, kreeg de tweede plaats toebedeeld, op een achterstand van 2.28 minuten van de leider.

Spartak Praag 'uitgekleed'

SITTARD – De profselectie van de Tsjechische voetbalclub Spartak Praag heeft een behoorlijke kater overgehouden aan een tiendaags trainingskamp in Sittard. Uit een kleedkamer van het Nationaal Sportcentrum aan de Sportcentrumlaan werd afgelopen vrijdag de vrijwel complete sportuitrusting van de selectie ontvreemd.

Dat moet volgens een personeelslid in een mum van tijd zijn gebeurd. Vermoedelijk heeft de dader zijn kans rustig afgewacht. Op het moment van de diefstal waren de spelers juist even in de kantine om hun dorst te lessen na een training.

Bij terugkomst in het kleedlokaal bleek alle kledij verdwenen: zo'n honderd rode en witte shirts met het opschrift 'Opel', vijftig zwarte korte broeken, veertig zwarte en zwart-groene trainingspakken, vijftien oranje jacks en 130 paar sportkousen. Ook de uitrusting van de keepers was verdwenen. De spullen zijn vermoedelijk vervoerd in acht grote zwarte sporttassen van de club.

Daags na de diefstal verliet Spartak Praag Sittard. De ploeg kon alleen de sportkleding meenemen die vrijdag nog in de wasserij was. Het vertrek hield volgens een medewerkster van het sportcentrum geen direct verband met het vertrek, want het trainingskamp liep zaterdag toch al ten einde.

Twee doden bij kartraces

LONDEN – Twee coureurs die meededen aan internationale kartraces op het circuit van Brands Hatch (Engeland) zijn zondag bij ongelukken overleden. De Brit Gordon Ellinor bezweek aan zijn verwondingen nadat hij met zijn kart van de baan was gevlogen. Het tweede slachtoffer, van wie de identiteit niet is onthuld, vond de dood toen hij met een snelheid van 160 kilometer per uur tegen een andere botste. De twee, die eerste hulp kregen van de medici langs de baan, waren overleden voordat ze arriveerden in het ziekenhuis van Dartford.

Gouden Pijl voor Maassen

EMMEN – De Gouden Pijl van Emmen, een van de na-Tourcriteriums in ons land, leverde gisteravond een overwinning op voor Frans Maassen. Hij verwees Gert Jakobs en Wiebren Veenstra naar respectievelijk de tweede en derde plaats.

Zaterdag won Maassens ploegmakker Jelle Nijdam in Steenwijk. Bestgeklasseerde Limburger was Patrick Strouken: vijfde. Vanavond draaien de wielen in Roosendaal.

Jaskula vraagt bedenktijd

EMMEN – Voordat hij in het weekeinde deelnam aan de na-Tourcriteriums in Steenwijk en Emmen heeft Zenon Jaskula - die vrijdag door een val werd uitgeschakeld in Heerlen en daar nog enige hinder van ondervindt - gesproken met de WordPerfect-leiding over een eventuele overstap naar de ploeg van Jan Raas.

„De Pool heeft na dit gesprek een week bedenktijd gevraagd", aldus Raas. „Ik heb daar begrip voor en wacht rustig af wat hij beslist. Zeker is, dat hij niet getekend heeft bij Banesto. Bij het Italiaanse GB/MG, zijn huidige werkgever, is hij in ieder geval over enkele maanden einde contract."

● *Peter Hofstede deelt handtekeningen uit tijdens de meer dan geslaagde open dag van Roda JC. De Kerkraadse eredivisionist mocht naar schatting 6500 fans begroeten op Kaalheide.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Roda JC voetbalt en tegenstander scoort

Kansenfestival in Gent

GENT – Roda JC hoeft zich ondanks de 3-1 nederlaag bij AA Gent geen zorgen over de toekomst te maken. Niet de uitslag van de ontmoeting maar de wijze waarop de jonge Kerkraadse ploeg de dienst uitmaakte tegen AA Gent heeft de volledig beantwoord aan de verwachtingen die er op Kaalheide zijn gerezen met het oog op het komend seizoen. Het enige verwijt dat Huub Stevens na afloop zijn ploeg kon maken had betrekking op de gemiste kansen. Roda JC speelde tegen een sterk defensief ingestelde ploeg, die al counterend tot de overwinning kwam. Wat de uitslag niet weergeeft waren de tien doelrijpe kansen die de Kerkradenaren niet wisten te verzilveren.

En in de voorbereiding mag dat. In de aanloop naar de competitie telt het spel en het creëren van mogelijkheden zwaarder dan het maken van doelpunten. En Roda JC had er voldoende kunnen maken in Gent. Veel meer dan de drie waar AA Gent genoegen mee moest nemen. Het kansenfestival werd ingeluid door David Nascimento, die later geblesseerd zou raken. Vervolgens zagen Max Huiberts, Tijjana Babangida en Barry van Galen hun kansen teniet gedaan door Gent-doelman Patrick de Man. Pas daarna werd het eerste schot op het doel van Ronald Waterreus afgevuurd: naast.

Roda JC ging vervolgens weer vrolijk verder met het goede voetbal en het verprutsen van de kansen. Dirk-Jan Derksen schoot over en de inzet van Baba werd van de lijn gehaald.

De laatste tien minuten voor de pauze leverden Roda JC de nederlaag op. De vrije trap van specialist Karacic en de treffer van de doorgebroken Scheepens brachten de thuisploeg op rozen. Daar kon ook de treffer van Nigeriaanse makelij (Baba zette voor en Aya schoot in) niets meer aan veranderen. Roda JC bleef volharden in het missen van kansen. Behalve René Trost. Zij het dat deze, in het nauw gebracht door De Nul zijn eigen doelman verschalkte en aldus de eindstand op 3-1 bracht.

Cruijff hekelt Van der Ende

ROTTERDAM – Scheidsrechter Mario van der Ende heeft de oefenpartij Feyenoord-FC Barcelona zaterdagavond aangepakt alsof het de finale van de Champions League betrof. Hij floot veelvuldig en trok negen keer kaarten, waarbij één rode. Intussen wiste Feyenoord met zijn reserves de schande van vorig jaar (1-5) uit: 4-2.

De technische leiders van Feyenoord hechtten weinig waarde aan de revanche. „Wij trainen vijf weken, Barcelona pas één," zei Geert Meijer.

Barcelona's technisch directeur Johan Cruijff sprak van een mislukte missie naar de Kuip. „Dit was geen oefenwedstrijd meer. Er stonden twee welwillende ploegen tegenover elkaar, maar de scheidsrechter heeft de intenties niet aangevoeld. Door keer op keer voor kleine vergrijpen gele kaarten te trekken ontstonden irritaties. Ik ben blij dat we hem niet in onze competitie hebben."

Acht Italiaanse clubs bankroet

ROME – Ook in het Italiaanse voetbal zijn de vette jaren voorbij. Afgelopen week werden liefst acht profclubs uit de derde en vierde klasse failliet verklaard. De acht opgeheven verenigingen hadden een schuldenlast van ruim 55 miljoen gulden. Onder de verdwenen clubs bevindt zich het gerenommeerde Casale, dat in 1913 en 1914 de landstitel veroverde. Messina, Catania en Ternana konden eveneens bogen op een fraaie historie in het Italiaanse voetbal. Laatstgenoemde club stond voor elf miljoen gulden in het rood.

Feyenoord straft

ROTTERDAM – Feyenoord zal de schuldige speler in de „Helderse affaire" deze week straffen. Dit gebeurt echter niet eerder dan dat de betreffende speler door voorzitter Van den Herik is geconfronteerd met de bewijslast.

„We weten nu wel wie de schuldige van het opstootje is geweest", stelde Van den Herik zaterdag na afloop van Feyenoord - Barcelona. „We nemen beslist disciplinaire maatregelen, al was het alleen al om de onschuld aan te tonen van onze andere spelers die genoemd zijn."

Van den Herik zal deze week, in navolging van zijn manager Blankemeijer, de gewonde Helderse speler Schouten in het ziekenhuis opzoeken en hem nogmaals schadeloosstelling garanderen.

Feyenoord gaat er van uit binnenkort voor de tuchtcommissie van de KNVB te moeten verschijnen naar aanleiding van het rapport van de scheidsrechter in die oefenwedstrijd.

De onderhandelingen over de schikking tussen Feyenoord en Ronald Schouten zijn uitgesteld tot vandaag. Schouten en diens ouders laten zich daarbij adviseren door de Hoornse advocaat Loomans.

Loomans wilde gisteren geen mededeling doen over de hoogte van de door de doelstelling gewenste schadeloosstelling. De raadsman zei wel dat hij eventueel kan beschikken over de video-opnamen van het incident waarbij Schouten een gebroken kaak opliep. Die band wordt pas bekeken, als Feyenoord en Schouten in financiële zin niet tot elkaar komen.

De 22-jarige Ronald Schouten, die vrijdag werd geopereerd, was zaterdagavond al weer als toeschouwer aanwezig op de slotdag van het Helderse Martiem-toernooi. Op alle speculaties over de dader wilde hij niet ingaan. Schouten: „Het interesseert me niets wie het heeft gedaan. Het gaat mij er alleen maar om dat de zaak naar tevredenheid met Feyenoord wordt afgehandeld. Dat wacht ik rustig af."

scorebord

buitenland

FRANKRIJK

Nantes-Saint Etienne	1-0
Metz-Angers	2-0
Lyon-Caen	2-0
Auxerre-Montpellier	3-1
Martigues-Sochaux	1-1
Lens-Strasbourg	0-0
Paris SG-Lille	2-1
Le Havre-Bordeaux	0-3
Monaco-Toulouse	3-0
Cannes-Marseille	2-1

Stand: Bordeaux 2-4; Cannes 2-4; Nantes 2-4; Sochaux 2-3; Auxerre 2-3; Lyon 2-3; Metz 2-3; Monaco 2-2; Martigues 2-2; Paris SG 2-2; Strasbourg 2-2; Marseille 2-2; Lille 2-1; Lens 2-1; Montpellier 2-1; Caen 2-1; Le Havre 2-1; Toulouse 2-1; Saint Etienne 2-0; Angers 2-0.

oefenvoetbal

FC Utrecht-Anderlecht	2-3
Apeldoornse Boys-Vitesse	1-11
BVV-RKC	2-4
FC Twente-Hearts	2-1
NEC-Lokomotive Plovdiv	1-2
Haarlem-Telstar	0-2
Helders Elftal-Volendam	4-6
Achilles '29-TOP	1-4
Emmen-Dinamo Boekarest	2-3
Heracles-GA Eagles	2-1
Sparta-Kocealispor	4-0
Indepediente-Cambuur	3-2
AGOVV-Manchester City	0-2
China-PSV	0-1
FC Den Bosch-USMH	2-1
Eindhoven-Litouwen	1-1
OVC-Sporting Lissabon	1-9
Groene Ster-Zwart Wit'19	3-1
Heerlen-Roda JC 2	2-3
Schimmert-Simpelveld	1-2
Buchten-Stevensweert	3-1
De Heeg-Iason	4-2
RKUVC-Bunde	2-0
RKUVC-Amicitas	1-1
Bunde-Amicitas	1-1
RVU-Geulse Boys	2-0
RVU-SV Meerssen	0-3
Geulse Boys-SV Meerssen	0-12

wk-kwalificatie

Concacaf en Oceanië, beslissingsduel, eerste wedstrijd
Edmonton:
Canada-Australië 2-1.
doelpunten: 45. Dasovic 0-1 (e.d.), 52. Watson 1-1, 58. Mobilio 2-1. Toeschouwers: 27.775. Rode kaart: 16. Zabica (Australië). Return: 15 augustus.
Canada: Forrest; Sweeney, Dasovic (46. Odinga), Watson en Yallop; Limniatis (46. Valentine), Miller, Hooper en Mitchell; Mobilio en Bunbury.
Australië: Zabica; Van Blerk, Tobin, Zelic en Drakovic; Belagojevic (16. Schwarzer), Okan, Vidmar en Slater; Arnold en Farina.

sportprijsvragen

Lotto: 6-8-10-17-25-29. Reservegetal 12.
Cijferspel: 520126.
Lucky Ten, zaterdag: 1-4-5-6-10-13-14-28-33-36-38-39-43-50-52-55-60-69-72-75.
Belgische lotto: 19-20-23-25-31 -34. Reservegetal: 9.
Jokernummer: 5108818.
Duitse lotto: 2-3-6-21-22-44. Reservegetal: 4. Superzahl: 3.
Spiel '77: 2658232.

Samuel mist ouverture Fortuna

HEERLEN – Fortunees Randy Samuel mist de seizoensopening van zijn ploeg in de eerste divisie. Op 14 augustus speelt Fortuna thuis tegen FC Zwolle, maar dan is Samuel al in Sydney voor de wedstrijd Australië - Canada die op 15 augustus gespeeld zal worden.

Samuel miste door een schorsing het eerste van de twee herkansingsduels om kwalificatie voor het WK 1994 in Amerika af te dwingen. Dat duel werd gisteren gespeeld in Edmonton. De Canadezen wonnen met 2-1. Daardoor heeft Canada over twee weken in Sydney aan een gelijkspel voldoende om in de kwalificatiestrijd te blijven.

De winnaar van het beslissende tweeluik speelt tegen de nummer twee van de Zuidamerikaanse Groep A om één ticket voor de eindronde in de Verenigde Staten. In die afdeling zijn Argentinië, Colombia, Paraguay en Peru nog volop in de slag voor een startbewijs. Mocht Canada zover komen dan zal Samuel zeker nog twee wedstrijden van Fortuna Sittard missen.

Matte partij Fortuna tegen Duitse amateurs

WÜRSELEN – Fortuna Sittard heeft met moeite de amateurs van Rhenania Würselen geklopt. Na een 0-1 ruststand werd het uiteindelijk 2-3 voor de Sittardenaren, dankzij doelpunten van Szalma, Van de Heuvel en Maessen. Bij Fortuna ontbraken nogal wat spelers op het appèl. De beiden Janssens zijn nog niet hersteld van de in China opgelopen blessures, Hofman heeft nog steeds last van zijn achillespeesblessure, Nysåther liep vrijdag op de training een knieblessure op en Sneekes werd door trainer Dekker gepasseerd. Daardoor speelden de jongelingen Loontjes en Losada de hele wedstrijd. Ook Jerry Taihuttu, die zaterdag zijn contract bij de Sittardse club verlengde, deed de hele wedstrijd mee.

Rhenania Wurselen-Fortuna Sittard 2-3 (0-1)- 45. Szalma 0-1, 50. Bartsch 1-1, 73. Van de Heuvel 1-2, 79. Mundt 2-2, 89. Maessen 2-3. Gele kaart: Samuel en Maessen.
Fortuna Sittard: Van Zwam, Maessen, Samuel, Barmentloo, Szalma, Deckers, Van der Zander, Loontjes, Usta (62. Van de Heuvel), Taihuttu, Losada.

Keuzes maken voor toekomst lastiger dan winnen van races

Touwtrekken om Verstappen

DOOR IVO OP DEN CAMP

ZANDVOORT – Superlatieven schieten te kort. De kenners van het metier weten het heel zeker. Jos Verstappen is een coureur van het zuiverste water. De beste die Nederland ooit heeft gehad. De Limburger is van top tot teen besmet met het ongeneeslijk race-virus. Talent, de mentaliteit van een killer, inzicht, intellect en een fenomenaal gevoel voor wagenbeheersing. Meer dan voldoende ingrediënten om binnen afzienbare tijd toe te treden tot het walhalla van de autosport. Enig probleem: wie effent het met veel obstakels bezaaide pad naar de Formule I ?

Wie nog twijfelde aan de capaciteiten van Verstappen moet na het aanschouwen van de 'Marlboro Masters of Formula 3,' de race met de complete Europese Formule 3-elite aan de start, tot inkeer zijn gekomen. De Limburger zorgde met zijn magistrale overwinning op het circuit van Zandvoort voor een ongekende euforie onder de ruim 56.000 bezoekers. Maar hoe moet het nu verder? Verstappen is een diamant van ongekende waarde. En dus staan de aasgieren in de rij om mooie sier met de Limburger te maken. Het touwtrekken is van alle kanten begonnen. Voor Jos Verstappen is het te hopen dat hij niet verstrikt raakt in een wirwar van knopen.

Geruchten, halve waarheden, feiten. Jos Verstappen is hot-news in de race-scene. Als bijen zwermen de 'adviseurs' om hem heen. Van het zoet van de winnaar is het lekker smullen. De beurs kan gespekt worden. Slachtoffer kan er maar één worden: de man die het gaspedaal moet drukken, Jos Verstappen dus. Daarom geeft de Limburger zijn ogen goed de kost. Hij staat open voor alles en iedereen, maar beslissen doet hij niet overhaast en hij laat zich zeker niet gek maken. „Jos is de boss," zegt hij een tikkeltje overdreven. „Ik wacht rustig af en neem pas op het einde van het seizoen een beslissing."

De aanbiedingen zijn nu al niet meer op de vingers van twee handen te tellen, maar in de autosport gaat voor niets nog niet de zon op. Op een handvol coureurs na is het investeren geblazen. Dit jaar moest Verstappen al een slordige negen ton neertellen om in het WTS-team een jaar lang Formule 3 te kunnen rijden. Dankzij vooral Marlboro en Philips lukte dat. Een volgende stap kost meer. Twee miljoen voor een stekje in de Formule 3000 en meer dan het dubbele van dat bedrag voor een plaatsje in een hopeloos trage en kansloze Formule 1-bolide. Lotus offreerde Verstappen een contract als test-rijder. Voor drie miljoen; te betalen wel te verstaan. „Af en toe krijg ik de indruk dat men denkt dat Verstappen het geld voor het oprapen heeft," zegt Pim van der Heul, pr-manager voor Marlboro Nederland. „Ik neem aan dat dat komt omdat hij met Marlboro en Philips twee multinationals achter zich heeft staan."

Steun krijgt Van der Heul vooral van Huub Rothengatter, de ex-Formule I-coureur die er prat op mag gaan Verstappen uit de kart-wereld geplukt te hebben. Rothengatter fungeert als manager voor Verstappen, al wil de oud-coureur er die naam zelf liever niet aan geven. „Ik help Jos en adviseer hem. Niet meer en niet minder. Ik ben in dienst van Philips. Daar liggen mijn belangen." Rothengatter kent bovendien 'het wereldje'. In de Formule 1 heeft hij nog altijd voldoende connecties om zijn licht op te steken.

Heel anders is de rol van Willi Weber, de eigenaar van het team waarvoor Verstappen dit jaar rijdt. Weber is de man achter het succes van de Duitse megaster Michael Schumacher. Vijf jaar geleden sloot Weber een tienjarig contract af met de toen nog anonieme coureur. Daarin bedong Weber twintig procent van de inkomsten. Het geld stroomt inmiddels met karrevrachten tegelijk binnen, maar hij was het wel die aanvankelijk ook het risico durfde te nemen.

Soortgelijke plannen heeft Weber ook met Verstappen. „Ik geloof heilig in deze jongen. De keuze is uiteraard aan hem, maar ik breng hem binnen twee jaar in de Formule 1. En goed, bij een sterk team. Dat is geen grootspraak. Maar als Jos met mij in zee gaat moet hij wel naar mij luisteren. Voor de volle honderd procent. Dat heeft Schumacher ook gedaan en doet hij nu nog. Goede begeleiding is van levensbelang. Jos wordt in Nederland al gepresenteerd als de nieuwe wereldkampioen. Het is beter iets voorzichtiger en bedachtzamer met hem om te gaan."

Een exclusief contract met Weber is een doorn in het oog van Pim van der Heul, die niets ziet in de zakelijke afspraken die de Duitser hanteert. „Marlboro staat voor degelijkheid. Dat bewijzen we al meer dan twintig jaar. Weber wil zelf ook verdienen aan Verstappen. Hij ziet het geld al rollen. Hij heeft er persoonlijk belang bij." Weber ziet het anders. „Ik dring me niet op. Jos moet beslissen. Het zou alleen jammer zijn als zijn talent verloren gaat door een verkeerde begeleiding."

Het lijkt bijna op koehandel, maar wat wil Jos Verstappen zelf nu eigenlijk? De man die pas anderhalf jaar in Formule-wagens rijdt. In die tijdspanne kwam hij 41 keer aan de start. Achttien maal zag hij als eerste het zwart-wit geblokt. In Hockenheim was de Limburger vorige week te gast bij het Benetton-team van Michael Schumacher en Riccardo Patrese. Op initiatief van Willi Weber. Bovendien werd hij gesignaleerd bij McLaren en Jordan, terwijl het hardnukkige gerucht de ronde doet dat Rothmans, dat volgend jaar hoofdsponsor van Williams (Prost) wordt, in zee wil gaan met Verstappen. „Het is niet slecht contacten te leggen, maar ik laat me niet gek maken. Wat heb ik eraan een overhaaste beslissing te nemen? Volgend jaar zal ik echt nog geen Grand Prix rijden. Ik moet nog veel leren."

● *Routineus gebaar van Jos Verstappen. De Limburger won al achttien maal.* Foto: AP

Limburgers scoren in Zandvoort

ZANDVOORT – Naast Jos Verstappen waren gisteren op het circuit van Zandvoort ook andere Limburgse coureurs succesvol. Robert Valkenburg uit Linne vertrok vanaf een derde startrij met een zesde trainingstijd. De rijder had problemen met de benzinetoevoer gehad gedurende de trainingen. Bij de start voor de Renault Clio-Merkencup viel Valkenburg terug naar een negende plaats. Aan de finish kwam Valkenburg mede door de schuivers van Raymond Coronel en Tom Langeberg toch nog als vijfde over de finish. De race werd gewonnen door Auke Meijer voor Chantal van der Sluis.

De produktiewagenrace tot 2000 cc. was voor de jarige Bastiaans een goede opsteker. De Maastrichtenaar vertrok vanaf een vierde startrij vanwege een achtste trainingstijd. De 20-jarige coureur kon van de achtste plaats in de race doorstromen naar een vierde plaats aan de finish. De race werd gewonnen door Raymond Coronel in de Nissan Sunny voor de BMW 320 I Coupe van Cor Euser.

Crashes in Posterholt

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

POSTERHOLT – De Dutch Open autospeedwayrace, verreden over twee dagen op het Jabacircuit in Posterholt, heeft sensationele taferelen te zien gegeven. Nog nooit werd moest de rode vlag verschillende keren uit in de finale van de hotrodscategorie. Oorzaak: diverse crashes, en wagens die dwars over de baan bleven staan. Ed Meeuwissen: „Het werd een té gevaarlijke situatie. De coureurs die nog in de wagens zaten kregen niet kans om uit hun vernielde auto's te stappen. Ik weet dat het vervelend is als we enkele keren moeten afvlaggen. Maar de veiligheid voor coureurs en publiek staat tenslotte voorop."

Het ging er hard aan toe in de diverse klassen, zo fel dat na afloop van de race in de standaardklasse Huub Essers (Herkenbosch) handtastelijk werd tegenover zijn collega's. Hem hangt, volgens de strafcommissie van PAC, een maandenlange schorsing boven het hoofd.

Crossers staken

BORAAS – Het merendeel van de motocrossers in de wereldtop van de 250 cc-klasse heeft zondag in Boraas geweigerd te starten in de Grote Prijs van Zweden. Het circuit was volgens de rijders te gevaarlijk. De oorzaak daarvan lag in de aanhoudende regen gedurende 48 uur. Daardoor waren talloze stenen bloot komen te liggen. Bij valpartijen zouden zij zich ernstig blesseren.

Bremen wint Duitse Supercup

LEVERKUSEN – Werder Bremen heeft de Duitse Supercup gewonnen. Het thuis spelende Bayer Leverkusen werd verslagen in een serie strafschoppen. De wedstrijd eindigde in reguliere speeltijd in 1-1 en na verlenging met 2-2. Voor Leverkusen scoorden Fischer (61e) en Kirsten (97e), voor Bremen Hobsch (90e) en Rufer (92e, strafschop). De beslissing viel toen Reck een strafschop van Happel stopte.

Witschge met Bordeaux eerste

BORDEAUX – Bordeaux deelt na twee speeldagen de eerste plaats in de Franse competitie met Nantes. De nieuwe club van Richard Witschge won zaterdagavond de uitwedstrijd tegen Le Havre met 3-0 door treffers van Vercruysse, Paille en Lizarazu. Nantes won thuis met 1-0 van Saint-Etienne dat als laatste is geklasseerd met Angers dat ook nog geen wedstrijd won. Landskampioen Olympique Marseille komt zaterdag pas in actie tegen nieuweling Cannes.

Toptijd Andretti, Luyendijk derde

BROOKLYN – Mario Andretti heeft in Brooklyn de snelste kwalificatieronde in de historie van de Indycar gereden. De 53-jarige Amerikaan liet in zijn Lola op de Michigan International Speedway een gemiddelde snelheid noteren van 377,02 kilometer per uur. De voormalige Formule 1-coureur verbeterde de toptijd van de Colombiaan Roberto Guerrero, die vorig jaar bij kwalificatie voor de Indy 500 op 374,35 km/uur uitkwam. Eerder op de dag had ook Nigel Mansell het record van Guerrero verbeterd. Arie Luyendijk bleef goed in de buurt van het topduo. Hij reed een rondje van 369,725 km/uur en veroverde de Nederlander de derde startplaats.

sport op tv

VANDAAG
14.00-14.55 RTL4 RTL Sport (herh.).
16.30-17.00 Dld 1 ARD-Sport extra. Zwemmen: EK vanuit Sheffield, finale schoonspringen mannen.
18.55-19.23 Ned 3 Studio sport. Met EK zwemmen in Sheffield.
19.30-20.00 BRT 1 Journaal en sport.
19.36-20.08 Ned 2 WK fietscross 1993 Schijndel.
20.15-21.00 Dld 3 Querpass. Sportprogramma.
21.30-22.00 BRT 2 Journaal en sport.
22.15-22.30 Ned 3 Sportjournaal.
22.55-23.20 BRT 1 Vandaag en sport.

Sporting neemt maat van VVV

VENLO – Sporting Lissabon - dat komend weekeinde deelneemt aan het toernooi van Fortuna in Sittard - was meer dan een maatje te groot voor VVV. In het eerste en enige testduel voor eigen publiek (zo'n 3000 toeschouwers) viel de Venlose ere-divisie debutant grandioos door de mand. De uitslag (2-5) gaf een vertekend beeld, want de Portugezen declasseerden VVV op alle fronten. Pas in de slotfase toen in een lagere versnelling werd geopereerd, kwam VVV nog aan twee treffers toe. Frans Körver had op zijn verjaardag, hij werd zaterdag 56, een ander VVV gewenst. „Ik kende mijn ploeg niet meer terug. Strijdlust en energie ontbraken in de eerste helft. Ze leken wel verlamd. Dit is VVV niet. Ik ben onder de rust flink tekeer gegaan."

Zondagavond speelde VVV in Weert voor driehonderd toeschouwers tegen hoofdklasser Wilhelmina'08. Maurice Graef die ook nog een penalty miste trof drie maal de roos. De doelpunten: 6. Graef 0-1, 21. Van der Meer 0-2, 40. Graef 0-3, 78. Graef 0-4, 79. Maurice Seegers 1-4.

VVV-Sporting Lissabon 2-5 (0-4)- 2. Juskowiak 0-1; 10. Cherbakov 0-2; 43. Juskowiak 0-3; 44. Cherbakov 0-4; 48. Valckx 0-5; 72. en 88. Graef 1-5 en 2-5.

VVV: Roox, Smits (82. Minten), Spee, Derix, Janfada, Verberne, Driessen, Van der Meer (46. Braem; 63. Van Leenders), Hasselbaink, Torken (32. Graef), Laros.

Hanssen bezoekt Roda

● *Eugène Hanssen heeft zich gistermiddag even laten zien op Kaalheide. De oud-Roda JC'er, inmiddels weg bij zijn Japanse werkgever Yomiuri, bezocht de open dag van Roda en werd meteen door fans belaagd die 'een handtekening van hem wilden. Hanssen keerde sneller dan verwacht terug in Nederland, omdat zijn voormalige werkgever in Japan hem niet langer - door heimwee gekweld - van huis en haard wilde afhouden. De verdediger heeft nog geen contacten gelegd met clubs, omdat hij aan rust toe is. „Ik neem eerst eens twee weken vakantie," aldus Hanssen.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Goed voetbal Ajax schraal beloond

LONDEN – Ajax heeft (te) weinig gekregen met zijn derde plaats in het toernooi van Tottenham Hotspur in Londen. De bekerwinnaar miste zaterdag de finale in de strafschoppenserie na een gelijkspel tegen Chelsea, maar won zondag het duel om de derde plaats tegen Lazio simpel met 2-0. Tegen de Engelsen koos Van Gaal voor een verdediging van vier man, waarbij Van den Brom en Blind centraal stonden. Petersen moest in de ploeg, die Rijkaard en Van Vossen in Amsterdam had achter gelaten, proberen de rol van Bergkamp over te nemen.

Luca Cadalora wekt verbazing

DONINGTON PARK – Luca Cadalora heeft zondag in Donington Park verbazing gewekt in de motorracerij. Door zijn eerste zege in de 500 cc hield de Italiaan zijn Amerikaanse teamgenoot Wayne Rainey van de eerste plaats in het wereldkampioenschap af.

Bij winst in Donington Park zou Rainey zijn landgenoot Kevin Schwantz in het klassement passeren. Schwantz namelijk raakte in de eerste ronde van de Britse Grand Prix betrokken in een spectaculaire crash met de Australiër Doohan en de Braziliaan Barros.

Jarama vervangt Kyalami

DONININGTON – De Grote Prijs van Zuid-Afrika voor wegracers, die op 3 oktober zou worden gehouden op het circuit van Kyalami, is door de FIM (Internationale Motorsportbond) toegewezen aan het circuit van Jarama in Spanje. De races zijn vastgesteld op 26 september.

sport kort

● VOETBAL – Leo Schellevis heeft FC Den Haag verruild voor FC Zwolle. De aanvaller tekende een contract voor twee jaar.

● VOETBAL – Na aanvaller Kelders heeft FC Utrecht een tweede nieuwe speler gecontracteerd, de 22-jarige middenvelder Jean-Paul de Jong, die voor VfL Osnabrück, gedegradeerd uit de tweede Duitse Bundesliga, uitkwam.

● VOETBAL – Andreas Brehme (32) mist wegens een operatie aan zijn enkel de eerste drie competitiewedstrijden van zijn nieuwe club FC Kaiserslautern. De oud-international kwam het afgelopen seizoen over van Real Zaragoza.

'Dit keer maar eens geen Ronde van Nederland'

Frans Maassen kiest voor hoogtestage in St. Moritz

DOOR WIEL VERHEESEN

ITTERVOORT – Twee jaar geleden werd hij nog eindwinnaar. Dit keer zal Frans Maassen ontbreken in de Ronde van Nederland, die over veertien dagen in Leiden begint en vrijdag 20 augustus in Valkenburg eindigt. De 28-jarige wielerprof uit Ittervoort trekt binnenkort voor een hoogtestage naar het Zwitserse Sankt Moritz. Hij doet dat in gezelschap van zijn neef Bart Brentjens uit Haelen, die tot een van 's lands besten in het mountainbike-gebeuren is uitgegroeid.

Frans Maassen verwacht, dat hij van de hoogtestage profijt zal hebben in het wereldkampioenschap, dat op 29 augustus in Oslo plaatsvindt. „Daarom dit keer maar eens geen Ronde van Nederland", zegt hij.

Criteriums

Ook al met het WK in het achterhoofd heeft Frans Maassen beduidend minder criteriums dan in vorige jaren op zijn programma gezet. Dat heeft niets te maken met de hoogte van het startgeld, want vergeleken met bijvoorbeeld Steven Rooks heeft hij slechts een klein percentage hoeven in te leveren.

„Na de Tour zijn alleen Boxmeer, Heerlen en Emmen de plaatsen geweest waar ik aan de start ben gekomen. Zelfs de Acht van Chaam heb ik links laten liggen. Zoals het nu uitziet neem ik nog slechts deel aan het criterium in Panningen, aanstaande woensdag. Mogelijk komt Maastricht, volgende week woensdag, daar nog bij. Voor de rest niets."

Veenendaal

Na de hoogtestage in Sankt Moritz is de van-stad-tot-stad-koers Veenendaal-Veenendaal (25 augustus) de eerste wedstrijd waarin Maassen acte de presence geeft.

Dezelfde dag staat in het Belgische Overijse de Druivenkoers op het programma. Liever nog dan in Veenendaal zou hij in België gekoerst hebben, maar na overleg met chef d'equipe Jan Raas is toch besloten voor een optreden in eigen land.

Zoetemelk

Het evenement geldt al een jaar of acht als testcase voor de Nederlandse WK-ploeg. Vier dagen voordat hij in 1985 op de regenboogtrui beslag legde, had Joop Zoetemelk zich de sterkste in Veenendaal-Veenendaal getoond.

De wedstrijd heeft een lengte van 210 kilometer met onder andere de hellingen in Berg en Dal bij Nijmegen, gevolgd door de Emmapyramide in Arnhem en de Grebbeberg in Rhenen.

Joop Zoetemelk fungeert momenteel als chef d'equipe van een Word-Perfect-afvaardiging in de Ronde van Burgos, een Spaanse rittenkoers, die zaterdag begon en komende donderdag eindigt. Onder meer Raul Alcala, Erik Dekker en Martin Kokkelkoren behoren tot het team.

Jongeren

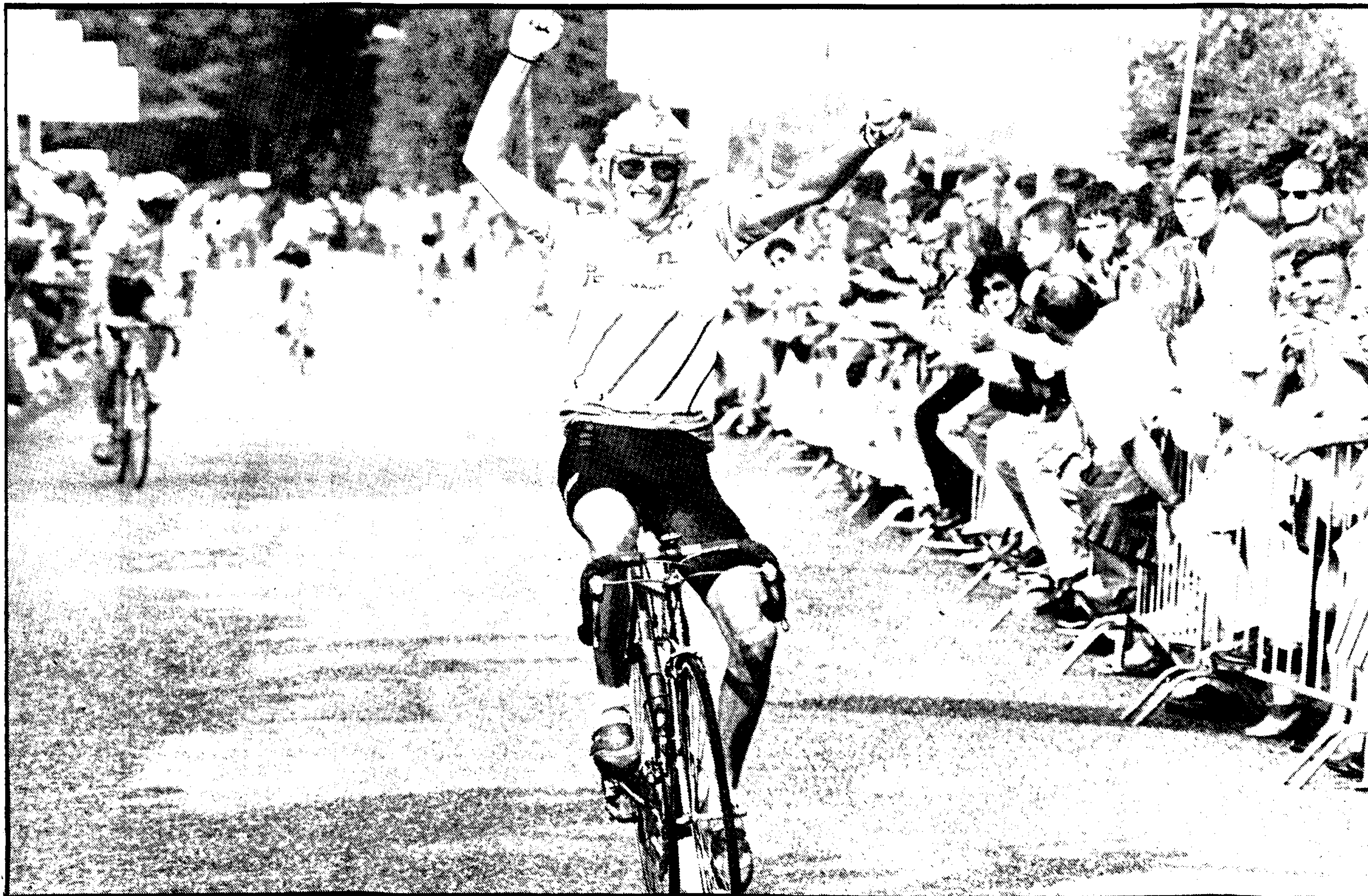
Later in het seizoen komt WordPerfect ook nog aan de start in de Tour de l'Avenir.

„Ik stel een ploeg met voornamelijk jonge renners samen", aldus ploegleider Jan Raas gisteravond. „Het plan om mijn drie stagiairs (Leon van Bon, Michaël Boogerd en de Australiër Lith Sherwin, red.) te laten starten heb ik moeten wijzigen. De organisatoren van de Tour de l'Avenir hebben namelijk bepaald, dat per ploeg slechts twee stagiairs kunnen deelnemen."

Jeanette Haazen op prijzenjacht

KAPOSVAR – In het Hongaarse Kaposvar moest dressuur-amazone Jeanette Haazen in de Grand Prix en de Kur op Grand Prix niveau weliswaar steeds haar meerdere erkennen in de Hongaar Gyula Dallos, maar met haar paard Bannzayir was zij in de lichte toer niet te kloppen. Zij won zowel de Prix St. George, de Intermediaire 1 als de Kur op muziek op intermediair niveau.

Afzien op Geulhemmerberg

● De ontknoping in Berg en Terblijt. Joël Cuypers uit België geeft zijn medevluchters geen schijn van kans. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Buitenlanders domineren

Van onze correspondent
BAIR VERHEESEN

VALKENBURG – Op een selectief parcours in Berg en Terblijt, met de Geulhemmerberg als scherprechter, waren gisteren bij de wereldkampioenschappen van de ICF (Internationale Cycling Federation, een overkoepelend orgaan van niet bij de UCI aangesloten bonden) drie regenboogtruien te verdelen. De Brit Nie David eiste het tricot op bij de veteranen. In de categorie senioren (36-50 jaar) stond de Italiaan Jean-Claude Fabbri op de hoogste trede, terwijl in de amateurklasse de Belg Joël Cuypers zegevierde.

In laatstgenoemde categorie stond ook een Nederlander op het podium. Ton de Pie uit Hoorn kreeg de bronzen plak.

Beste Limburger in het gezelschap van ruim honderdzestig vertrekkers was Erik Hilkens uit Wessem. Hij legde met bijna een halve minuut achterstand op de achtste plaats beslag.

„Ofschoon ik mij vanaf het begin niet super voelde", vertelde de fietsende postbode, „kon ik het tempo goed volgen. Het valt me wel op dat hier anders gekoerst wordt dan in KNWU-verband.

Het is meer afwachten. Iedereen wil wel in een kopgroep fietsen, maar dan wordt er veel gekeken. Afwachtend dus. Wil je een voorbeeld? Van de 100 amateurs zijn er hier tien die willen fietsen, in KNWU-verband 40, dat is het verschil. Bij die laatste zijn de mogelijkheden om iets te proberen dus groter."

Toen de slag viel nam Hilkens ook even een afwachtende houding aan. „In de veronderstelling: die mannen pakken we wel terug."

Dat was in een eerdere fase ook al eens gebeurd. Vooral onder impuls van Hilkens kwam toen een grote groep van ruim zestig man weer samen. De beslissende slag viel drie ronden oftewel circa twaalf kilometer voor het einde. Een vijftal nam afscheid van het sterk geslonken peloton, waarna de Belg Joël Cuijpers sprintwinnaar werd.

Het was overigens een leuke happening gisteren in Berg en Terblijt. Vele duizenden toeschouwers waren zowel getuigen van dit wielerevenement alsook van een braderie, kermis, zang, dans en variété. De organisatie van dit alles was in handen van de stichting CELI (Culturele en Sportieve Evenementen Limburg Internationaal) met als coördinator Theo Boeijen uit Hoensbroek.

Noordhollander verovert eerste plaats in Elsloo

Steven de Jong te snel voor concurrenten

Van onze correspondent
BAIR VERHEESEN

ELSLOO – Tweedejaarsamateur Steven de Jong, lid van de nationale selectie, werd zaterdag winnaar van het avondcriterium in Elsloo. Op de streep was de renner uit het Noordhollandse Groot-Schermer iets sneller dan David Veenendaal, zijn ploeggenoot Rik Reinerink, George McLeay en Harold Dat. Pas daarna arriveerde Limburgs kampioen Roger Vaessen. Het was voor De Jong de vierde overwinning in dit seizoen. Eerder kreeg hij de bloemen in Zandvoort, Bergen en Langendijk.

„Gelukkig gaat het in dit seizoen beter dan vorig jaar, dat ik het liefst ook zo snel mogelijk wil vergeten", aldus Steven de Jong. „Diverse keren was ik betrokken bij valpartijen. Ook liep ik een lichte hersenschudding op. Nee, het zat in 1992 niet mee. In het huidige seizoen heb ik onder andere de Ronde van Oostenrijk gereden, de Oder Rundfahrt en in Luxemburg de GP Franz Faber. Voor het WK eind augustus in Noorwegen ben ik niet geselecteerd. Ik hoop wel in de Ronde van Henegouwen, waar ik als gastrenner van Dextro-Volendam start, goed te presteren."

● Met de miss op het erepodium in Elsloo. V.l.n.r. David Veenendaal (tweede), winnaar Steven de Jong en de als derde geëindigde Rik Reinerink. Foto: PETER ROOZEN

Ofschoon Elsloo dit jaar verstoken bleef van een profcriterium was er zaterdag toch veel ambiance, zeker in de finishstraat. Dit alles werkte schijnbaar ook aanstekelijk op het rennersveld. In het prille begin van de koers was vooral Flavio Pasquino actief. De Koga-Miyata renner finishte tenslotte als 21e maar kreeg in de vorm van de leidersprijs - bestemd voor de renner die het vaakst als eerste over de streep kwam - toch nog een kleine genoegdoening.

Ook Roger Vaessen en David Veenendaal reden in de voorste gelederen. John Troisfontaine was min of meer de aanstichter van een ontsnapping die na ruim half koers drieëntwintig renners op het voorplan bracht. Jammer was het voor Roger Smeets, plaatselijk favoriet, dat hij te maken kreeg met een leeglopende tube. Een lange achtervolging had niet het gewenste resultaat.

Rustig bleef het niet. Weer was een Limburger initiatiefnemer voor een ontsnapping: Hans van de Munckhof uit Horst. Dertig kilometer voor het einde sprong hij weg om enkele ronden later gezelschap te krijgen van Steven de Jong, Harold Dat en George Mcleay. Genoemd viertal moest 15 kilometer verder nog gezelschap dulden van Rik Reinerink en David Veenendaal. Daarentegen kon Van de Munckhof het tempo van zijn medevluchters niet meer volgen. Hij werd in de finale nog achterhaald en voorbij gereden door een groepje achtervolgers. In de sprint tussen de koplopers toonde de tenslotte Steven de Jong zich de snelste.

Voorafgaande aan het criterium vond op de Maasberg een klimtijdrit plaats over ruim anderhalve kilometer. Roger Vaessen uit Meers/Stein was hierin één tel sneller dan Flavio Pasquino uit Geleen en drie seconden ten opzichte van Frank Ackermans uit Beek.

Reservefiets

ELSLOO – Voor Robert van den Donk uit Buchten was zaterdag in het avondcriterium van Elsloo voor A-amateurs bijna de rol van toeschouwer weggelegd. Vlak voor de start merkte hij, dat er iets niet in orde was met zijn fiets. Wat was het geval? Framebreuk.

Een van zijn trouwste aanhangers reed in ijltempo naar Buchten om een ander rijwiel op te halen. Van den Donk startte op de reservefiets van Marcel Nuy uit Heksenberg. Na een paar ronden kon Van den Donk 'overstappen' op het inmiddels gearriveerde andere karretje. Hij zou uiteindelijk op de zevende plaats beslag leggen. Nuy werd zestiende in de door de Noordhollander Steven de Jong gewonnen koers.

Brabantse neemt liefst vijf minuten voorsprong

Van Moorsel op eenzame hoogte in Pyreneeën

BAGNERES-DE-BIGORRE – Leontien van Moorsel beheerst de Tour Cycliste Féminin, zoals Miguel Indurain bij de mannen de Ronde van Frankrijk naar zijn hand zette. Alleen wint de Boekelse ook in bergen. Twee etappes door de Pyreneeën en de concurrentie van de wereldkampioene kan zich nog slechts richten op het duel om de tweede plaats in het eindklassement. Overigens wordt de huidige Tour Cycliste Féminin, die nog een week duurt, in de eerste helft van september gevolgd door de eigenlijke Tour Féminin van de Europese Gemeenschap. Hiervan berust de organisatie bij dezelfde groep die ook de Tour de France van stapel laat lopen. In laatstgenoemde Vrouwentour is Vlissingen startplaats en zijn ook nog etappe-aankomsten in Tilburg en Valkenburg.

Leontien van Moorsel nam in het weekeinde met etappezege drie en vier grote afstand van de rest van het peloton. De Belgische Heidi van de Vijver staat in de rangschikking tweede op vijf minuten en twintig seconden. Zowel zaterdag als zondag bereikte Van Moorsel in haar eentje als winnares de streep. Haar overwinning in de eerste bergrit naar Luz-Ardiden leverde haar weer de een dag eerder afgegeven gele trui op.

Na het wegvallen van Jeannie Longo is er niemand in het vrouwenpeloton die de inhalige Brabantse kan bijbenen. Zeker niet in de bergen, waar ze in het weekeinde een compleet slagveld aanrichtte.

Zondag probeerden de Belgische Van de Vijver, de Franse Clignet en de Italiaanse verrassing Luperini de belangrijkste troef van bondscoach Van Diepen op de Tourmalet te volgen. Dat lukte alleen in de beginfase van de beklimming. Ruim onder de top liet de Nederlandse haar volgers achter. Eén tempoversnelling was daarvoor voldoende.

In de afdaling reed Van de Vijver nog naar Van Moorsel toe. Elsbeth Vink kreeg aansluiting bij Clignet en Luperini. Dit drietal kwam niet meer bij de koplopers. Op de laatste col, een van derde categorie, liet Van Moorsel de Belgische opnieuw achter. Definitief. In Bagneres-de-Bigorre bedroeg het verschil ruim een minuut. Vink eindigde als derde en klom in het algemeen klassement naar de vijfde plaats.

William Brentjens houdt hoofdprijs in Montfort

Van onze correspondent
TOINE RAMAEKERS

MONTFORT - Hurby, het springpaard van William Brentjens, moet ongetwijfeld het stro van zijn eigen stal hebben geroken tijdens de barrage van de klasse zwaar 2 in het concours hippique, dat gisteren in Montfort werd gehouden. Met Hurby mocht William Brentjens als laatste van de vijf geplaatste combinaties van start gaan, zodat hij de verrichtingen van zijn collegas vanaf het inspringterrein kon gadeslaan. Alleen Jo Vlaar bleef foutloos, dus moest Brentjens, die in Montfort zijn wedstrijdstal heeft, de nul vasthouden en tevens sneller zijn dan de eerdergenoemde concurrent.

In zijn haast om weer snel in zijn eigen stal te komen, op een steenworp afstand van het wedstrijdterrein gelegen, raakte Hurby erg veel balken maar alles bleef keurig op zijn plaats liggen. En de tijd was ook snel genoeg. Nadat hij met zijn baas de hoofdprijs had afgehaald, stond Hurby snel weer op stal naast Quicksilver, waarmee Brentjens eerste was geworden in de klasse licht.

Bij de individuele dressuur was het opnieuw Jan Rensen die met de eerste prijs naar Oirsbeek terugkeerde. „Het is natuurlijk fantastisch om steeds opnieuw te winnen, maar de mensen moeten niet vergeten dat ik er ontzettend veel voor moet doen om het huidige niveau vast te houden. Het gaat elukkig allemaal goed. Naast mijn baan moet ik Durban toch vijf dagen per week serieus trainen. Daar gaat best wat tijd in zitten. Ik geniet dan wel dubbel van het de huidige suksessen", zei hij.

Melliger kampioen ● Bril beste Nederlander

Slagerszoon klopt beste springruiters

Van onze sportredactie

GIJON – Willi Melliger, de slagerszoon die in Gijon tot sterkste springruiter van Europa werd gekroond, heeft tweemaal in zijn leven iets verbazingwekkends gedaan. Eerst verliet hij de varkenshammen van zijn vader om zich te bekwamen in de handel van verfijnd paardevlees. En gisteren klopte de kleine Melliger (40) alle 'zware jongens', zonder blikken, blozen of juichen. „Ik ben een beetje saai," bekende de grossier uit Zwitserland, van wie het verhaal gaat dat hij zelfs zijn vrouw al eens verkocht.

Het was niet riskant om in het stadion Las Mestas geld op Willi Melliger te zetten. De self-made man uit Neuendorf mag dan niet in het zadel geboren zijn, hij is safe als de Bank van Engeland, kent geen zenuwen en werkt hard voor zijn brood. „Het was nu of nooit voor mij. En wij kan bergen verzetten," luidde de levenswijsheid van Melliger bij zijn tiende grote kampioenschap, de bizarste titelstrijd sinds tijden. Het scorebord stond verscholen achter een verlaten tribune, kleine hindernissen bleken reuzendoders en het volk had alleen belangstelling voor weddenschappen, waardoor een fout dan weer met gejuich, dan weer met gejoel werd begroet.

De wedkantoren, goed voor een omzet van een half miljoen gulden, waren overigens zo'n succes, dat de Nederlands Hippische Sportbond het systeem wil adopteren bij het wereldkampioenschap in Den Haag. Volgens bondscoach Horn kan dan ook weer worden ingezet op de Nederlanders, die nu tevreden moesten zijn met een zesde plaats van Roelof Bril. Jos Lansink schoof met de onervaren Easy Jumper net de top-tien binnen, Piet Raymakers moest opgeven.

Zij waren nauwelijks aangeslagen, debutant Bril wel. „Ik leef honderd procent voor de sport, heb er beweust een baan bij een handelsstal voor opgegeven. En dan is het zuur zo ver achter iemand te eindigen die we van het handelen zijn beroep heeft gemaakt. Ik vind het zelf altijd onbegrijpelijk dat mensen zich met twee dingen kunnen bezig houden. Ik doe liever een ding goed."

De ster van Bril is snel gerezen dit jaar. Voor een betrekkelijke nieuwkomer in het circuit toonde hij opmerkelijk weinig respect voor de opgaves die aan een topruiter voor de den gesteld. Koel en zelfverzekerd voerde de 28-jarige inwoner uit Brummen de taak om de equipe te dragen uit. „Van Roelof is het al langer bekend dat hij een heel goede ruiter is, het is mooi dat hij nu de kans heeft gekregen zich te bewijzen," aldus Horn. „Waar op het eind de anderen fouten gingen maken, bleef hij overeind. Dat getuigt van klasse."

Bril zelf had stilletjes op meer gerekend. Hij vond dat zijn paard de kwaliteit had om voor drie nul-ritten te zorgen, maar Let's Go wilde pas in zijn slotronde over alle balken springen. „Okay, ik had op meer gehoopt", zei Bril. „Maar ik kan mezelf weinig verwijten. Soms doet een paard gewoon niet helemaal wat zijn ruiter wil."

Paardesport blijft olympisch

GIJON – Paardesport zal ook na 1996 Atlanta nog olympisch zijn. Juan Antonio Samaranch sprak in Gijon bij de Europese kampioenschappen voor zijn beurt. De Olympische Spelen nieuwe stijl worden pas tijdens het olympisch congres van volgend jaar in Parijs officieel. „Paardesport heeft een groot en goed verleden," zei de Spaanse voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité.

sport kort

● PAARDESPORT – De Derby is zondag op Duindigt geëindigd in een complete afgang voor de favorieten. Happening, voor eigenaar en trainer Henk Mulder gereden door Hugo Langeweg, volgde in de laatste kilometer de oprukkende Herbie W op de hoef en sloeg in de laatste rechte lijn toe.

● WIELRENNEN – Olympisch sprintkampioen Jens Fiedler stapt per 1 september over naar de profs. De 23-jarige Berlijner is met profkampioen Michael Hübner favoriet voor de sprinttitel bij het komende WK op de baan in Hamar.

● PAARDESPORT – Rini Rutjens heeft in Beekbergen de Nederlandse titel tweespannen overgenomen van Carlo Vermeulen.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) D930

Proficiat!

Hoera
Opa Jan
wordt 65 jaar.
Ingrid, Nic, Linda en Birgit.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Personeel aangeboden

Schildersbedrijf

kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Buitenwerk met 4 jaar schriftelijke garantie en eventueel 10-jarig onderhoudskontrakt. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgave.
Schildersbedrijf Van Eyck.
Telef. 045-320550.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Koopwoning Vastgoed '92 b.v. Telefoon 040-128897.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-128897.

Personeel vraag

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Gevraagd: lieve nette OPPAS voor ons zoontje, ½ jaar, lfst. omg. Voerendaal voor 2½ dag per week. Br.o.nr. B-04402, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ga je graag met mensen om? Sticht. Gez. Lichaam zoekt nog een HULPKRACHT, 17-25 jr. Telef. soll. 045-352044.

Wij zoeken voor onze bistro in Maasbracht een spontane KEUKENHULP m/v, leeftijd 18 t/m 25 jaar en parttime medewerker(ster), voor de bediening tijdens de weekenden. Inl. 04746-2817.

Gevraagd DJ voor Gay-Bar. Lfst. met ervaring. Inl. 045-727370 tsn. 18-19 uur.

OPROEPKRACHTEN (m) voor flessen-spoelbedrijf. Soll. telefonisch tussen 18.00-19.00 uur op werkdagen, tel. 045-754038.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland ervaren BETON-TIMMERLIEDEN. Telefoon 045-214500 / na 13.00 uur 04499-4479 of 04499-4351.

Gezocht: enthousiaste SOLOGITARIST m/v, om op niet-commerciële basis muziek te maken in groepsverband. Informatie: Ronald ☎ 045-708772.

BEZORGERS gevraagd min. lft. 15 jaar voor Simpelveld, Zeswegen, Ganzeweide en omgeving. ☎ 045-257974.

Kamers

KAMERS te huur, met volpension, enkel voor alleenst. heren. Tel. 045-214804.

Campers

Te k. Camper Fiat DUCATO 2.5 Diesel, 5-bak, '89, in perf. staat, lengte 6 mtr., met taxatie-rapport. St. Barbarastr. 10, Palemig-Heerlen. Tel. 045-721268.

Te k. Camper MERCEDES 406 Diesel, '77, puntgaaf en nwe. ruilmotor, kompl. ingericht, vakantieklaar, ƒ 16.500,-. Tel. 045-721268.

OG te huur

Gevraagd!

Wij selecteren gratis een goede huurder voor U.
Kantoor Maastricht
☎ 043-216509
Kantoor Sittard
☎ 045-375045
LOKAAL BEHEER O.Z.

Te huur gemeub. appartement, omg. KERKRADE, voor 1-2-pers., ƒ 750,- all-in p.mnd. Br.o.nr. B-04433, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bouwmat./machines

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

ZOMERAANBIEDING op=op v.a. Div. licht besch. nieuwe binnendeuren v.a. ƒ 40,- t/m ƒ 100,-. Buitendeuren plm. ƒ 100,- t/m ƒ 200,-. Div. soort. dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 40,- per rol. Rollen van 4 à 5 mm dik, 7,5 t/m 10 m lang met of zonder leislag ƒ 50,- t/m ƒ 65,- per rol. Top kwaliteit laminaat parket ƒ 40,-; B keus ƒ 25,- per m2.Isolatie 4 cm ƒ 3,- per m2. Grote afname extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Telef. 045-727742.

Bedrijfsruimte

HEERLEN kantoorruimte te huur: Grasbroekerweg 3, 180 m2 kantoorruimte en 60 m2 bijruimte. Tel. inl. 046-743275.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. jonge LEGKIPPEN, tevens mestkuikens regelmatig leverbaar. Vaesrade 43, Nuth. Tel. 045-241284.

Te k. gevr. SLACHTVARKENS, zeugen, stieren en koeien. Jan Heunen, Kerkweg 83, Puth. Tel. 04493-1843 of 06.52-980488.

Reparaties

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. 045-460471.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Toenbreker WASAUTOMATEN: Reparatie-onderdelen-nieuwe en gereviseerde apparatuur. Miele specialist. Europaweg Nrd. 191, Landgraaf. Telefoon 045-325819.

TV DEFECT, binnen 3 uur klaar. Tel. 04750-16975. Geen voorrijkosten. Knip uit, bewaar mij.

Auto's

Occasions

Panda 34 '86; Panda 750 CL '88; Panda 1.0 CL '89; Panda 1.0 Italia '90; Panda 1.0 Sergio Tacchini IE '90; Panda 1.1 AUTOMAAT '91; Panda 1.0 L IE '92; Panda 1.0 Skyline IE '92; Panda 1.0 Maggiore IE '93 9 km; Uno 45 Fire '86; Uno 1.5 SX IE '88; Uno 1.0 S LPG 5-drs. '90; Uno 1.4 S IE 5-drs. '90; Uno 1.5 SX IE '90; Uno 1.0 S IE '91; Uno 1.4 Elegant IE '91; Uno 1.1 S IE '92; Ritmo 1.5 CL IE '87; Tipo 1.4 DGT IE '89/'90; Tipo 1.4 AGT S '92; Tipo 1.4 S 5-drs. IE '93; Tipo 1.4 S 3-drs. IE '93; Tempra 1.6 SW IE '91; Tempra 1.6 Skyline IE '92; Croma 2.0 S IE Business '93.

Bedrijfswagens

Fiorini 1.3 B '90; Ducato 2.5 D '91.

Cinquecento "Suite" nu in onze showroom

Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld

Fiat Schobben Brunssum

Tegelstraat 3. Tel. 045-250675.-

Automobielbedrijf sinds 1956
mazda HENSGENS mazda

60 OCCASIONS
IK WIL ZEKERHEID

Kruisweide 3, Nieuwstadt. Tel. 04498-53055.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Te koop Alfa ROMEO gebruikte onderd. van 33, Sud, Sprint, Alfetta, Giulietta, Spider, Junior. Tel. 046-519704.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Opel Vectra Sedan 1.6i '92; Honda Civic 1.5i GL '90; Ford Siërra Sedan 1.6 '90; Toyota Carina 1.6 GL '89; Opel Omega 2.0i GL '91; Mercedes 190 D '88; Mercedes 190 D '85; Ford Escort 1.4 5-drs. '89; Seat Fura '86; VW Golf '82; Ford Fiësta 1.3 S '81; Mazda 323 autom. '79; Taunus 2.0 L '81; BMW 320i '87; Suzuki Alto autom. '84; Suzuki Alto '84; Suzuki Alto '82; Suzuki Alto '81; Suzuki Swift autom. '90; VW Jetta D '82; Daihatsu Feroza Resintop '90; Ford Escort '81. Autobedr. REUBSAET, Groenseykerstr. 17, Geleen. Telef.: 046-757777. Uw adres APK-keuring. Alle autoreparaties. Tev. doe 't zelf Carwash! Zondags open.

Te koop Ford ESCORT 1.3 L Bravo, bwj. '82, apart mooi, ƒ 2.650,-. Tel. 045-216470.

Autobedrijf Bert ARETZ & Zn., St. Barbarastr. 10, Palemig-Heerlen, tel. 045-721268, biedt aan onder voll. BOVAG-garantie : BMW 318i Touring '90 div. optie's ƒ 32.500,-; Opel Kadett '90 1.4i 5-bak ƒ 15.500,-; Opel Corsa '90 Swing sportv. enz. ƒ 14.900,-; Peugeot 205 '89 1400 5-bak ƒ 12.900,-; Kadett 1300 S Station '88 zeer mooi ƒ 13.500,-; Kadett 1300 4-drs. zilvermetall. '87 als nw. ƒ 11.750,-; Ford Siërra 2.3 D 5-bak '86 ƒ 3.950,-; VW Polo Coupé i. z.g.st. ƒ 8.500,-; Escort 1300 '85 zeer mooi ƒ 6.700,-; Escort 1300 '79-'83 3 st. va. ƒ 1.500,-; Citroën Visa 1.4 5-bak ƒ 2.950,-; VW Golf Cabrio '84 ƒ 13.950,-; Peugeot 205 4-drs. '85 ƒ 6.500,-. Tev. off. APK-keuringsstation.

Passat Combi 1.8i '93 veel extra's; Golf 1.4i '93 3-drs.; Passat Combi 1.8i '92; Omega Combi 2.0i '92; Vectra 1.8i '91; Kadett 3-drs.1.4i '91; Astra 1.4i 5-drs. '92; Astra 5-drs. 1.6i '92; BMW 318i '91. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Te k. gevr. AUTO'S en bedr. auto's, ook met schade of reparatie. Steskensstr. 39, Stein. ☎ 046-332160.

Ford ESCORT 1.6 Laser, bwj. '85, 5-bak, zeer mooi, ƒ 4.750,-. ☎ 045-454087.

Te koop Opel KADETT 1.3 Berlina, bwj. '80, APK 7-'94, pr.n.o.t.k. 045-740854.

AUTO'S u belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs!! 045-427671.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

Te koop zeer mooie ESCORT 16 GLS, 1 jr. APK, i.z. g.st., bwj. '81, ƒ 1.950,-. Telefoon: 045-412593.

Te koop MAZDA 626 2.0i GLX Coupé, '91, met onderhoudsboekje, inr. mog. Op de Knip 63, Kerkrade.

Opel Senator 2.5E aut. '84; Vectra 1.6i GL 5-drs. HB '91; Vectra 1.8S '89; Ascona 1.6S '85, '84, '82; Kadett '79 t/m '89 div. uitv.; Corsa 1.0S '85; Golf 1.3CL '89; Ford Escort, '86 2x; Fiat Regata 85S '85; Panda 34 '83; Nissan Sunny 1.6 aut. '87; Toyota Starlet 1.0S, '85. APK, garantie, inruil en financ. Autobedrijf Rob v. EMMERIK, hoek Baanstr./Voltastr. Schaesberg/Landgraaf. ☎ 045-317593. Tot ziens in onze showroom.

Garage Coenen & Zn. Subaru-specialist. Subaru Justy '85/'87/'88; Suzuki Swift '87; Fiat Panda '86; Mazda 323 '86; Toyota Corolla t. '93; Renault Camper Bergland '83; VW Passat Variant diesel '88; VW Polo '87/'91; VW Golf LPG '90; VW Golf GTi 16V '87. AUTOMATEN: Subaru Justy '88/'89; Nissan Micra '89; Peugeot 205 '87; Suzuki Swift '89; Suzuki Alto '87; Talbot Horizon '84; Toyota Carina '89; Volvo 340 '84; Peugeot 505 GTD '86. Prinsenbaan 65, Koningsbosch. Telef. 04743-1574 b. g.g. 1854.

VW POLO 1300 Special, '84, km.st. 87.000, APK '94, ƒ 4.600,-. Tel. 045-219990.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

Te k. gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs. 045-416239 open tot 21.00 u.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

In/om de tuin

Aktie!!
Zitmaaiers
12 pk, electr. gestart
NETTO ƒ 3.375,- excl. BTW
FRISSEN/Tuin en Park B.V.
Valkenburg a/d Geul
Telefoon 04406-40338
(Aktie geldig t/m 10-08-'93 OP = OP)

TUINHUISJES, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

(Brom)fietsen

Te koop ZUNDAPP, bwj. plm. '85. Pr.n.o.t.k. Telefoon: 045-224101.

BATAVUS Runner fietsen, tijdelijk ƒ 799,-, op is op. Olthof, Marisstr. 14, Geleen-Zuid. Tel. en fax 046-749237, vraag gratis de Batavus-kleurencatalogus.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info tel. 045-712955.

Nooit meer verven! DAK-GOOTBEKLEDINGEN. Rama Lux B.V. Telefoon: 046-524989.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

Vakantie

Er op uit ??
Huur 'n auto
ƒ 46,- !!
p. dag, incl. BTW en 100 km
Auto Rent Bastiaans
Spoorsingel 50, Heerlen.
☎ 045-724141.

Watersport

MAKREELVISSEN M.S. Mijntje en Mijntje jr., dagelijks afvaart, buitenhaven Stellendam. ☎ 01879-3359.

Motoren

Te k. YAMAHA FZX 750 bwj. '92, nog 7 mnd. orig.gar., div. extra's, hagelnw. conditie, pr. ƒ 13.000,-. 046-743626.

Zonnebank/-hemel

GOERGEN Zonnehemels, de grootste zonne-vak-speciaalzaak in de regio, gegarandeerd de laagste prijs en de beste service. Rijksweg Noord 97, Sittard, 046-583002 (oude pand Smeco t. o. ziekenhuis).

Aanhangwagens

DASSEN aanhangwagens Kerkrade. ☎ 045-455088.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Wij kopen alle mogelijke en onmogelijke SEXBOEKJES. ☎ 09-32.87.786810

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. ☎ 045-741708.

Te k. met lichte waterschade div. TAPIJTEN (Pakistan-Buchara). Nu ƒ 275,- per m2. Telef. 045-727742.

Te koop 6 EETHOEKSTOELEN met hoge rug, chroom met (losse) grijze bekleding, ƒ 200,-. Tel. 045-425646.

Onze INRUILMEUBELEN rechtstreeks aan particulier. Kasten, bankstellen, eethoeken, slaapkamers enz. Bel 045-252670 voor een bezoek aan ons magazijn. Woninginrichting Stevens, Brunssummerstraat 23, Schinveld.

Braderieën/Markten

SNUFFELMARKT Geleen, deze week! Chesterfield 2-zitter rundl. ƒ 695,-; Queen Anne eethoek notenh. ƒ 395,-; Hepplewith eethoek 'n juweel ƒ 895,-; grote keuze schitt. bankstellen, ook in barok stijl; slp. kamers; prachtige kasten in div. stijlen. Kijkt U vrijblijvend even in onze enorme hal met werkelijk heel veel mooie dingen (en sport-goedkoop) Oude Maastrichterweg 27, Geleen. Deze weg loopt parallel met Rijksweg Noord. Let op! videotheek de Kijkdoos, daarachter is de hal.

Diversen

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout voor nwe gebitprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

Te koop SCHOOLBANKEN met stoelen, 100 st., i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-442858.

Te koop nieuwe AARDAPPELEN (klei), ƒ 0,50 per kg. Veendrick, ingang kasteel Amstenrade.

Caravans

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. 04408-1251.

Huw./Kennism.

Gesch. j.man, 43 jr. 1.81, vast werk, z.k.m. nette J.VROUW. Tel. 046-742933.

Pers.Kont./Klubs

Exclusieve club zoekt MEISJES, intern mogelijk, garantie. Telefoon: 045-241592 of 045-24240.

06-lijnen

Grieks & Dating 100 cpm
06-320.325.06

Sexy Lolita's 100 cpm
06-320.320.08

Ruw gepijnigd! 100 cpm
06-320.330.70

Lesbi's doen alles! 100 cpm
06-320.320.07

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland.
06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

Homo direkt apart
Direkt apart met een hete gay bij jou in de buurt.
Bel Gay Prive Limburg
06-320.322.75 (75 cpm)

Genoeg ondeugende meisjes. Ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
Hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel 06-9603 (100 cpm).

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt.
Bel 06-9661 (100c/m)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn
06-320.330.77 (75cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend
06-320.330.43 (100cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
sexkontakt
06-320.330.60 (100cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan
06-320.330.88 (75 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt
06-320.330.42 (75cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil
06-320.330.91 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge Meiden Kontakt voor snel sexcontact (100cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

Vrije vrouwtjes
geven hun telnr. (100 cpm)
06-9680.

Mag ik
zonder badpak
ook zwemmen? vroeg het meisje (18 jr.)
Oh, niet zo diep!
06-340.300.15 - 50 cphm.

De jongen zag mevrouw naakt door de kamer lopen. "Kom binnen KNUL, niet zo verlegen, trek je kleren uit dan zal ik je leren wat sex is!" 50 cpm.
06-96.70.

Hallo, wij zijn Tanja en Eva, 2 jonge meiden uit Heerlen. Wij hebben pas onze eigen
06-lijn
en vertellen jou LIVE over de allereerste keer dat wij aan sex deden
06-340.350.75 - 50 cphm.

Donkere tiener
18jr. in voor alle standjes
06-320.323.43 100c.p/m

In sexy lingerie komt ze voor je zitten en trekt haar slipje opzij. Doe alles met me of wil je eerst op z'n
Frans
06-320.328.06 100 cpm

Nymfomanen
06 - 9707
Voor snelle livesex, 100 cpm.

Rijpe vrouwen
zkn. sexcontact, 50 cphm.
06-350.300.88

Naakt meisje
v. 18 jr. zakt langzaam door haar knieën, ze zit bovenop hem. Is dit nu een standje.
06-340.340.21 (1 gpm.).

Perverse sex m. jonge vrouwen
06-340.340.90 (1 gpm)

Ja, ik wil graag slagen, moet ik dan m'n
Broekje
uittrekken? Maar meneer wat doet U nu?
06-340.340.30 (1 gpm).

Nee, ik wil niet naakt touwtjespringen zei
de turnster
want dan hupsen m'n ... zo op en neer. 06-340.340.20 (1 gpm).

Homo-Direkt
apart, met een lekkere hete knul. Bel Gay voor Twee.
06-9887 - 75 cpm.

24 uur p/d LIVE-SEX op de aparte lijn. De heetste meisjes voor jou alleen!!
06-320.370.55
100 cpm.

Plezier voor 2
direkt apart
Meisjes vertellen u alles, zelfs hun adres en of tel.
Bel 06-9860 - ƒ 1,- p/m

Ze deed open voor de jonge. Onder haar badjas was ze naakt. Kom hier lekkere knul, pak ze maar 'ns lekker beet. (1 gpm.)
06-340.350.60

Lisa 20 jaar
Ik zoek een man voor sex... Wil jij bij me thuiskomen??
06-320.324.94 (100 cpm).

Griekse Sex
Lisa draait z. om 100 cpm
06-320.325.55

Direkt apart
met een meisje of jongen voor 'n heet sexgesprek.
06-320.330.81 (75cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 (75cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm)

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen?
06-320.325.04 (100 cpm)

SM kontakt
bij jou in de buurt!
06-320.325.80 (100 cpm)

Prive-kontakt
je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn, 06-9570 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

Direkt een meisje. Druk nul voor meer meisjes. (75 c/m)
06-320.322.05

Altijd succes! Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de Afspreeklijn. (75 cpm)
06-320.320.33

Nieuw: 35 plus dating. Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt. (100 cpm)
06-9616

Gratis sexkontakt. Meer dan 400 ondeugende hete meiden. (100cpm)
06-320.330.45

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon, (100 cpm)

Direkt gratis Sexkontakt
Sex-kontakt
06-320*320*32 (100cpm)

Hete meisjes willen echt snel Sexkontakt. (100 cpm) Nu met telnr.
06-320*330*66

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt. 06-9709 (100 cpm)

NU direkt een afspraakje met een leuk meisje. (100cpm)
06-320*322*33

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320*330*90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live!
06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Lekker babbelen met een meisje in een box. Bel:
06-9590 75cpm

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt!
06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

Flirtbox voor 2
Direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9590 (75 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt!
06-320.322.11 (75 cpm)

Thuiskontakt, meisjes bij jou in de regio. (75 cpm)
06-320.326.33

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje
06-320.321.44 (100 cpm)

Nieuw! Plezier voor Twee, direkt babbelen met een meisje. (75 cpm)
06-9503.

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van je dromen. (100 cpm)
06-320.330.97

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en jonge vrouwtjes.
06-320.330.46 (75 cpm)

Gay voor twee
direkt een jongen aan de telefoon. 06-9614 (50 cpm)

Zeker weten dat er ook op jou een meisje wacht! (100 cpm)
06-320.330.67

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Direkt Apart
met diverse leuke meiden.
06-320.322.88 (75 cpm).

Blonde Natasja
Broek uit en bukken!!
06-320*324*11 (75 cpm)

Beestachtig....grof!! 1 g.p.m. Goed.....grof
06-320.327.20.

Omdraaien
Opgewonden ziet Tina in de spiegel hoe 2 mannen... Grieks.
06-320.323.85 100 cpm.

Een blond tennismeisje ontkleed door 2
plotse knullen
06-350.250.05
100 cpm

Haar man op reis.
Lia's genot
Aparte standjes met een jonge knul. 06-320.329.24
100 cpm.

Leuke jonge meisjes geven
ontsp. massage
045-353489
(ook door twee tegelijk)!!

Buro Venus
bem. 100% betr. privéadr. md. fotoboek! 04750-28353

Lady "S"
De meesteres voor SM en Isabelle (18 jaar).
Telefoon: 043-626609

Escort All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts. Assistente welkom.

Nieuw escort
met nwe. meisjes, 12.00-03.00 uur, all-in service, discreet, snel. 045-413887

De massage
van Angelique blijf nog steeds
uniek!!
045-311135

Brigitte
Met vriendinnen (Grieks)
12.00-23.00 u. 045-254598.

Anita, Privé & Escort
☎ 045-352543

Huize Elle
Nu nieuwe meisjes aanwezig! Relaxen op hoog niveau, ook Grieks, soft SM en Frans-zonder mogelijk. Komt u eens vrijblijvend langs. Kapoenstraat 29. Tel. 043-218884, Maastricht. Weekends gesloten.

E.Z.N. Escort!
☎ 045-273099.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156.

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

ƒ 50,- all-in
Geen handmass. Frans zonder. Film & drankje gratis! Ook weekend. 045-423608.

Kontakten/Klubs

Club Rustica Spekholzerheide
v.d. Weijerstr. 9, Kerkrade. Tel. 045-412762.
Handmassage ƒ 50,-; Franse massage ƒ 75,-
Open ma t/m vrij 11-24 uur.

*** OPGELET *** OPGELET ***
Jubileum
Privé Yvonne
viert haar 10-jarig bestaan op 4 augustus aanstaande

Let dan op de sensationele jubileumadvertentie!

Na altijd al iets extra's geboden te hebben, gaat dit alles overtreffen. Tot dan! 045-425100. Nieuwe meisjes aanw.

Doet dit voor het eerst Tanja
een wonder mooie jonge vrouw, 23 lentes, slank, wulps, met mooie CC cups, nodigt een of twee heren uit haar een bezoek te brengen en die net als haar van langdurig vrijen zonder taboes houdt. Zwarte jarretels onthullen mijn lange, sexy benen, nylon kousen, hoge lak laarzen, geen slip, geen BH, als voorspel om elkaar eerst te verkennen. Harde porno, innige tongzoenen, Franse massage, houding 69, puur natuur vrijen om daarna intiem in elkaars armen in elkaar te smelten en diverse keren van het hoogtepunt te genieten, ook beeldschone roodharige, slanke nudiste nympho aanwezig voor liefhebbers van echte lesbische show, twee jonge vrouwen die kronkelend van genot alles en dan ook alles met elkaar doen. Oranjestraat 30, Hoensbroek nabij Heerlen, parallel van stationstr. 3e straat naar beneden. Maandag t/m zondag van 12.00-02.00 uur.

*** Jetaim ***
Gezellig en intieme sfeer. Tevens escort. Dringend meisjes gevraagd. Stationsstr. 116, Hoensbroek. Telefoon 045-224385.

SM huis Anita
nieuwe dames aanwezig.
045-462720.

Buro Mieke
Discr. bem. 046-748768.

Heerlen Privé
045 - 714 707 v.a. 11.00 uur.

Privé
Diana
met nieuw, Helga!!
V.a. 12.30 u. 046-514590.

Dames,
wil je ook van je laten horen? Bel dan 010-4950161. Dan ben je te beluisteren op onze adressenlijn: 06-9674.

Julia Privé
Ilona DD cup, Grieks, SM en adressen. Tel. 045-225333.

SM TESSA
Tel. 04498-59513

Buro Sittard
Tel. 046-523203

Club Cupido
Putstraat 85a, Sittard.
Tel. 046-583801.

Diana Escort
☎ 045-320323 v.a. 10.00 uur.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling M217/30 -93

Uitvoering wet personenvervoer

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend dat zij bij hun besluit van 27 juli 1993 voor onbepaalde tijd vergunning hebben verleend tot het verrichten van taxi-vervoer, binnen en vanuit het vervoergebied Limburg, aan:
- de heer H.A.M. Mennen, Rozenlaan 12, 6163 CS Geleen met ten hoogste zes taxi's (wijziging in de tenaamstelling van de vergunninghouder en vermindering met vier taxi's);
- Taxicentrale Crals Maastricht B.V., Malbergsingel 6, 6218 AV Maastricht met ten hoogste zesendertig taxi's (uitbreiding met twee taxi's);
- de heer P.M.M. Sevriens en mevrouw M.W. Sevriens-Boessen, Kerkstraat 81, 6104 AB Koningsbosch (V.O.F. Sevriens) met ten hoogste zeven taxi's (uitbreiding met twee taxi's).

Deze beschikkingen liggen vanaf heden, gedurende dertig dagen, voor iedere belanghebbende ter inzage in de Bibliotheek in het Provinciehuis, Limburglaan 10 te Maastricht. Tegen deze beschikking staat voor degene, die daardoor rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen beroep open binnen een termijn van dertig dagen na de openbaarmaking. Alvorens echter beroep wordt ingesteld dient men, op grond van het bepaalde in artikel 32a van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie, een bezwaarschrift in te dienen bij Gedeputeerde Staten van Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Indien het belang van degene die een bezwaarschrift danwel een beroepschrift heeft ingediend een onverwijlde voorziening vereist, kan deze, in afwachting van de beslissing in hoofdzaak bij een met redenen omkleed verzoekschrift aan de Voorzitter van het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 AE 's-Gravenhage, een voorlopige voorziening vragen. (artikel 65 Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie).

GELD NODIG?

JORISSEN FINANCIERINGEN

PERSOONLIJKE LENINGEN

Bedrag in handen	Terug te betalen in	Mnd. bedrag volgens min.	Effect. rente op jaarbasis	Mnd. bedrag vlg. wet. cpl.	Effect. rente op jaarbasis
15.000,-	72 mnd.	293,44	12.8%	300,32	13.7%
25.000,-	72 mnd.	484,40	12.6%	490,00	12.8%
30.000,-	72 mnd.	581,11	12.5%	581,09	12.5%
50.000,-	72 mnd.	959,51	11.9%	968,48	12.3%

DOORLOPEND KREDIET 1.5 % AFLOSSING

Krediet limiet	U betaalt per mnd	Rente vlg. min. tar. per mnd	effect. rente op jaarbasis	Theor. looptijd	Effect. rente op jaarbasis max. tar.	Theor. looptijd
20.000,-	300,-	1.019%	12.9%	113 mnd.	14.5%	126
25.000,-	375,-	0.975%	12.3%	109 mnd.	14.5%	126
30.000,-	450,-	0.975%	12.3%	109 mnd.	14.5%	126
50.000,-	750,-	0.945%	11.9%	109 mnd.	14.1%	122

DOORLOPEND KREDIET 2 % AFLOSSING

Krediet limiet	U betaalt per mnd	Rente vlg. min. tar. per mnd	effect. rente op jaarbasis	Theor. looptijd	Effect. rente op jaarbasis max. tar.	Theor. looptijd
15.000,-	300,-	1.002%	12.7%	71 mnd.	14.9%	76
25.000,-	500,-	0.972%	12.3%	69 mnd.	14.5%	75
40.000,-	800,-	0.972%	12.3%	69 mnd.	14.1%	75
60.000,-	1200,-	0.964%	12.2%	69 mnd.	14.1%	75

OOK VOOR 1e EN 2e HYPOTHEKEN ZEER GUNSTIGE VOORWAARDEN

- Elk bedrag tot 200.000,- en andere looptijd mogelijk.
- Overlijdensrisico meestal gedekt.
- Indien gewenst vrijstelling van aflossing bij ziekte, ongeval, invaliditeit (mits dit verzekerd wordt).
- Geen informatie bij werkgever; toetsing bij BKR-Tiel.
- Geen bijkomende kosten.
- Gevolmachtigd intermediair; lid Ned. Ver. Financieringsadviseurs

TEL. 045-721781 -727957
SCHELSBERG 54, HEERLEN

Spanjaard toont geen medelijden met uitgeputte Gustafsson

Costa eindelijk weer succesvol

HILVERSUM – Ook 'Robocop' blijkt menselijke trekjes te hebben. Nadat Magnus Gustafsson, die door zijn tenniscollega's soms wordt vergeleken met de bekende filmfiguur, in de finale van de open Nederlandse kampioenschappen de eerste twee sets aan Carlos Costa had moeten afstaan, leek hij er genoeg van te hebben. Zijn vermoeide benen wilden hem niet meer dragen en als een stervende zwaan zeeg de lange Zweed op het gravel van het Melkhuisje. Met tegenzin stond hij op, om vervolgens toe te zien hoe zijn Spaanse tegenstander moeiteloos de hoofdprijs opeiste: 6-1, 6-2, 6-3.

De zeer eenzijdige eindstrijd, die nog geen anderhalf uur duurde, vormde zodoende een passend slot van een treurige week. De 36-ste aflevering van de Dutch Open zal vooral als de natste de geschiedenis ingaan. Door overvloedige regenval was op twee dagen (dinsdag en vrijdag) geen tennis mogelijk en moest de organisatie het noodprogramma uit de kast halen. Hetgeen inhield dat zaterdag zowel de kwart- als de halve finales werden afgewerkt.

In tegenstelling tot Paul Haarhuis (de Nederlandse troef verloor van Richard Fromberg) overleefde Gustafsson die twee partijen net. Een dag later was de 26-jarige Zweed, vorige week winnaar van het graveltoernooi in Stuttgart, echter te moe om zijn racket fatsoenlijk vast te houden.

„Ik was lichamelijk en mentaal niet meer in staat me op te laden. Sinds de Daviscup-ontmoeting met Nederland heb ik bijna dagelijks een wedstrijd gespeeld. Dat heeft me opgebroken," liet Gustafsson via een medewerkster van de spelersvakbond ATP weten. Hij was na de partij meteen naar het hotel vertrokken om zijn koffers te pakken in de hoop een vroege vlucht te halen naar zijn halteplaats, Praag. „Dan kan ik morgen tenminste heel de dag op bed liggen."

Boodschap

Carlos Costa had natuurlijk geen boodschap aan de lichamelijke ongemakken van zijn opponent. De één jaar jongere Spanjaard toonde geen greintje medelijden en veroverde met soms briljant spel zijn eerste toernooititel sinds april vorig jaar. Costa zegevierde toen in zijn woonplaats Barcelona en manifesteerde zich vervolgens met een nieuwe hoofdprijs - in Estoril - en nog eens twee finaleplaatsen (Madrid, Rome) als een echte gravelspecialist.

Door zijn successen steeg hij naar de tiende plaats op de wereldranglijst. Reden waarom hij vorig jaar op het Melkhuisje als de grote favoriet werd gezien. Maar toen verloor hij al in de eerste ronde van de Fransman Cedric Pioline.

„Twaalf maanden geleden kwam ik erg vermoeid in Hilversum aan. Ditmaal was ik veel fitter en meer relaxed. In de eerste ronde kende ik nog wel wat problemen met Jaime Oncins, maar daarna ben ik alleen maar beter gaan spelen," vertelde Costa, voor wie de triomf op het Melkhuisje een hele opluchting was.

Nadat hij even tot de elitegroep van het mondiale tennis had behoord, raakte de Catalaan een beetje de weg kwijt. De afgelopen maanden was hij niet in staat de vorig jaar veroverde punten te verdedigen en zakte hij naar de 42-ste plaats van de ATP-ranking.

„Enkele wedstrijden verloor ik op het nippertje, zoals de partij tegen Krajicek op Roland Garros (10-8 in de vijfde set, red.). Sommige spelers raken daardoor gefrustreerd, maar mij stimuleerde het juist om te blijven werken voor een beter resultaat. Hier is het eindelijk gelukt," aldus Costa, die voor de zekerheid onlangs wel een andere coach aanschafte. Javier Duarte nam zes weken terug de plaats in van Joel Figueras.

„Ik zie een coach vooral als een reispartner. Aan mijn spel valt niets meer te veranderen. Het enige dat mijn coach moet doen, is zorgen dat ik met een lekker gevoel de baan op ga."

● *Carlos Costa is zichtbaar blij met zijn overwinning op de Zweed Gustafsson in de finale van het Melkhuisje.* Foto: ANP

Kaartjes in uitverkoop

SHEFFIELD – De Europese kampioenschappen zwemmen in Sheffield beginnen steeds meer te lijken op World Games. In een poging te redden wat er te redden valt en de komende week tenminste nog een beetje publiek binnen de poorten te krijgen, hebben de organisatoren besloten de kaartjes in de uitverkoop te doen en dat luid rond te bazuinen.

Waterpoloteam verwerkt dreun

SHEFFIELD – Het Nederlands waterpoloteam zal met gemengde gevoelens terugdenken aan het openingsweekeinde van de Europese titelstrijd. Dat was grillig en teleurstellend (10-17 tegen Spanje), maar ook degelijk en hoopgevend (14-9 tegen Slowakije). De selectie van de Kroatische brombeer, psycholoog en waterpolodeskundige Ivo Trumbic bleek in ieder geval een keiharde dreun als een volleerd bokser te kunnen verwerken. Het doel tenminste zesde te worden is niet al na twee dagen voorbijgeschoten.

In het onevenwichtige duel tegen Spanje, met een zwak begin, een fantastisch herstel (Rosner) en een bedroevend slot (van 8-8 naar 10-17), bleek Oranje niet bestand tegen druk, maar ook niet tegen tegenvallers, zoals de uitschakeling van aanvoerder Hans Nieuwenburg na een kwartier wegens drie persoonlijke fouten. Van secuur en nuchter verdedigen was opeens geen sprake meer. Mede dank zij de Nederlandse chaos mocht wereldster Manuel Estiarte liefst vijf strafworpen benutten.

Liefst tweeënhalf uur duurde vervolgens de nabeschouwing. De verplichte video-avond met de beelden van de minpunten hielp beter dan verwacht. Tegen de Slowaken, natuurlijk lang niet van Spaans niveau en ook nog zonder de vedette Polacik die ruzie kreeg en opstapte, waren de baten uit ondermeer de man-meer-situaties van ongekende omvang. Nederland kreeg dertien maal de gelegenheid voordeel te halen uit een overtal en scoorde liefst elf keer. Dat is een percentage waar heel lang alleen van werd gedroomd.

sport kort

● TEAKWONDO – Sonja de Graaf-Crapels (Schimmert) en Frans Husmans (Hoensbroek) van Hwarang Merkelbeek slaagden bij de teakwondodanexamens voor een vierde dan.

Schiedam te sterk voor All Stars

HEERLEN – De honkballers van Stelrad All Stars hebben in de thuiswedstrijd tegen Schiedam een 4-7 nederlaag geleden. De Heerlenaren kunnen door deze nederlaag de titel definitief vergeten. „We zijn teruggevallen naar het tweede plan. Het kampioenschap zit er niet meer in, temeer daar we met veel blessures kampen."

Goede start Koevermans

SINZIG – Mark Koevermans is de Duitse tenniscompetitie met een dubbele overwinning begonnen. Voor zijn club Grün-Weiss Mannheim speelde hij het tweede enkelspel tegen Dirk Hortian en won met 6-2 en 6-4. Ook in het dubbelspel droeg hij zijn puntje bij aan de winst van 9-0 bij Sinzig.

Nico Hamers wint in Ruhrdorf

RUHRDORF – Atleet Nico Hamers heeft een stratenloop in het Duitse Ruhrdorf op zijn naam geschreven. Hamers voltooide de 10 km in 29.48 minuten. Achteraf was er nogal wat kritiek op de organisatie, omdat immers een Nederlander er met de hoofdprijs vandoor was gegaan.

Both en Van Beek op vijfde stek

SHEFFIELD – Marjolijn Both en Frouke van Beek zijn tijdens de Europese zwemkampioenschappen in Sheffield als vijfde geëindigd. Het Nederlandse kunstzwemduet slaagde er gisteren in de finale niet in de Italiaansen Giovanna Burlando en Paola Celli te passeren. De titel ging naar Anna Kozlova en Olga Sedakova uit Rusland, dat eerder de landenwedstrijd beheerste. De tweede en derde plaats waren voor de duetten uit Frankrijk en Groot-Brittannië.

Kunstzwemsters komen niet verder

SHEFFIELD – Nederland is tijdens de Europese zwemkampioenschappen in Sheffield bij landenwedstrijd kunstzwemmen als vijfde geëindigd. De Europese titel ging naar Rusland, voor Frankrijk en Italië. Voor het begin van de zaterdagmiddag gehouden finale, bezette het Nederlandse achttal ook al de vijfde plaats.

Zwemequipe betrokken bij busongeluk

SHEFFIELD – Kira Bulten heeft als enige nadelige gevolgen overgehouden aan de crash waarbij de Nederlandse zwemequipe vrijdag betrokken was. Op weg van trainingslocatie Edinburgh naar Sheffield kwam de bus van de Nederlanders in aanvaring met een vrachtwagen met ophanger. Buiten schoolslagspecialiste Kira Bulten kwam iedereen met de schrik vrij. Bulten hield aan het ongeluk een stijve nek over, die de komende dagen intensief zal worden behandeld.

Dutch Open nog één keer op het Melkhuisje

HILVERSUM – Bijna een half jaar is hij erin geslaagd het antwoord te vermijden, maar gisteren kwam het er tijdens de afsluitende persconferentie van de open Nederlandse tenniskampioenschappen dan eindelijk uit. „In 1994 vindt hier op het Melkhuisje voor het laatst de Dutch Open plaats," zei toernooidirecteur Piet van Eijsden letterlijk. Na 37 edities wordt dan afscheid genomen van het - naar de maatstaven van de spelersvakbond ATP gemeten - veel te krappe Hilversumse tenniscomplex.

De verhalen over een verhuizing van het oudste internationale toernooi in Nederland doen al veel langer de ronde. Nadat het plan om te verkassen naar het nabijgelegen Nieuw Lyceum in de prullenbak was verdwenen, heeft de eigenaar van de huidige lokatie, HLTC Het Melkhuisje, alle hoop gevestigd op een drastische verbouwing. Een (kleine) uitbreiding van de faciliteiten voor met name de spelers moet de ATP vermurwen, zodat de vakbond zijn eisen wat afzwakt. Van Eijsden ziet dat echter niet gebeuren en heeft de verhuiswagen daarom al besteld.

„De ATP wil dat de trainingsbanen bij het park liggen. Dat is op het Melkhuisje onmogelijk," verklaarde de toernooibaas, die de komende negen jaar de rechten van het evenement heeft geleasd en zodoende financieel verantwoordelijk is.

Van Eijsden wilde niet ingaan op vragen over de toekomstige behuizing. Het lijkt er echter steeds meer op dat de nieuwe lokatie in Amsterdam ligt. Aan de rand van het Amsterdamse Bos wordt namelijk een nieuw tennispark gebouwd. In 1995 kan dat klaar zijn.

tennisallerlei

● Tom Nijssen en Cyril Suk hebben het succes van vorige week niet kunnen prolongeren. In de halve finale van de Levob Dutch Open op het Melkuisje in Hilversum verloren Nijssen en Suk van de Nederlandse combinatie Paul Haarhuis/Jacco Eltingh. Door de recente prestaties staan Nijssen en Suk weer in de top acht van de dubbelcombinaties en hebben ze kansen op plaatsing voor de Masters.

● Marc Werry slaagde er tijdens de ABN/AMRO Open Zittesje in zowel de finale van het A als van het B-1 te bereiken. In de B-1 finale was hij te sterk voor Abelen: 6-2, 6-0. De eindstrijd in het A-toernooi verloor Merry met 6-4, 7-5 van de Belg Bierkens. Lili Mostard en Manon Beltgens plaatsten zich als enige twee dames van de kwalificatie voor het hoofdtoernooi. Zij kwamen zowel in de finale van het A als B-1 toernooi tegen elkaar uit. In drie sets (6-3, 1-6, 6-2) ging de zege in het B-1 naar Mostard, die ook in de A-finale te sterk was voor Beltgens: 6-4, 6-4. Het herendubbel werd gewonnen door Jeroen de Jong en Daniel Jongen. Zij versloegen Bas Horsmans en David Hofman met 6-3, 6-4. Manon Beltgens slaagde er ook niet in haar derde finale in winst om te zetten. In het gemengd dubbel verloor ze met Arthur Mol met 5-7, 6-2, 6-0 van Chantal Leenen en Maurice Friebel.

● Maurice van de Donk heeft het Casino-toernooi gewonnen. De Venlonaar slaagde er in om de twee ex-A spelers Peter van Dommelen en Frans van Grimbergen te verslaan. Bij de dames ging de overwinning naar Petra Gal die de Venlosche Janine Ottenheim klopte: 6-2, 6-1.

● Sjeng Schalken slaagde er niet in de finale van de Open Leidse Kampioenschappen te bereiken. In de halve finale werd hij uitgeschakeld door Eric Brummer: 6-1, 6-3.

● In het Centre Point toernooi in Almere bereikte Ellen Brutsaert de halve finale van het damesenkel. Daarin verloor ze van de latere winnares Marlies Reinders: 6-1, 6-3.

sport in cijfers

WIELRENNEN

Ronde van Burgos, profs. Eerste etappe, ploegentijdrit: 1. ONCE 14,4 km 15.44, 2. Festina 0.18, 3. Subaru 0.19, 4. Banesto 0.20, 5. Amaya 0.21, 6. Motorola 0.23, 7. Clas 0.27, 8. Lotto 0.29, 9. Mecair 0.30, 10. WordPerfect 0.33, 16. Histor 0.56. **Tweede etappe, Burgos-Alto de Lunada:** 1. Cubino, 2. Van de Laer 0.15, 3. Stephens, 4. Dufaux, 5. Triana 0.22, 69. Kokkelkoren 5.20, 74. De Koning, 83. Van Orsouw, 115. Verhoeven 15.38, 119. Dekker 17.12, 120. Van Poppel. **Algemeen klassement:** 1. Stephens 4.41.59, 2. Dufaux, 3. Cubino 0.06, 4. Martinez 0.10, 5. Van de Laer 0.29, 83. De Koning 5.38, 92. Van Orsouw 5.59, 95. Kokkelkoren 6.44, 114. Verhoeven 16.19, 116. Van Poppel 17.15, 118. Dekker 17.30.

Pescara, Trofeo Matteotti, profs: 1. Elli 200 km 5.16.43, 2. Cenghialta 0.33, 3. Giovanetti z.t, 4. Roscioli 1.34, 5. Tchmile 1.49.

Ronde van Portugal, profs. Eerste etappe, Loule-Tavira: 1. Koerts 137,2 km 3.21.21, 2. Pinto, 3. Strazzer, 4. Castignola, 5. Machado. **Algemeen klassement:** 1. Koerts 3.21.11, 2. Pinto 0.04, 3. Stanchev 0.05, 4. Strazzer 0.06, 5. Coelho 0.08.

Profcriteriums. Steenwijk: 1. Jelle Nijdam 100 km 2.15.10, 2. De Vries, 3. Cornelisse, 4. Jakobs, 5. Strouken, 6. Den Bakker, 7. Van Aert, 8. Hopmans, 9. De Vos, 10. Hendriks. **Muur van Geraardsbergen:** 1. Bruyneel 56 km in 1.30.00, 2. Museeuw, 3. Riis, 4. Peeters, 5. Baguet. **Dilsen:** 1. Capiot 88 km in 2.07.00, 2. Emonds, 3. Peeters, 4. Szostek, 5. Riis. **Sint Truiden:** 1. Bomans 91 km in 2.03.00, 2. Vandenbossche, 3. Redant, 4. Remels, 5. Roelandt. **Emmen:** 1. Maassen 100 km in 2.18.57, 2. Jakobs 0.15, 3. Veenstra, 4. Pieters, 5. Ekimov, 6. Dick Dekker, 7. De Vries, 8. Talen, 9. Hendriks, 10. Jaskula.

Tour Feminin. Zesde etappe, Jurancon-Luz-Ardiden: 1. Van Moorsel 88 km 2.51.53, 2. Luperini 1.08, 3. Purvis 2.37, 4. Van de Vijver 2.40, 5. Clignet 3.04, 15. Dijkstra 4.32, 16. Vink, 34. De Laat 7.14, 39. Hillenga 8.12, 40. De Bruijn 8.19, 50. Kelderhuis 11.04, 51. Knol 11.58, 59. Kroes 15.53, 60. Smoorenburg 16.00, 63. Van Geffen 18.30. **Zevende etappe, Barèges-Bagnères-de-Bigorre:** 1. Van Moorsel 75 km 2.08.14, 2. Van de Vijver 1.50, 3. Vink 3.03, 4. Clignet 3.11, 5. Luperini, 12. Dijkstra 6.18, 15. Schop, 30. De Laat 11.14, 34. Hillinga 12.07, 44. Knol 16.09, 48. De Bruijn, 49. Kroes, 50. Kelderhuis, 62. Van Geffen 30.10, 63. Smoorenburg 30.11. **Algemeen klassement:** 1. Van Moorsel 19.29.48, 2. Van de Vijver 5.20, 3. Luperini z.t., 4. Clignet 6.23, 5. Vink 8.18, 6. Purvis 9.40, 10. Dijkstra 10.34, 17. Schop 12.33, 33. De Laat 20.06, 36. Hillinga 21.15, 48. De Bruijn 27.24, 49. Knol 28.27, 51. Kelderhuis 29.19, 54. Kroes 34.08, 60. Smoorenburg 51.57, 64. Van Geffen 1.24.12.

Ronde van Elsloo. A-amateurs: 1. Steven de Jong 100 km in 2.23.40, 2. D. van Veenendaal, 3. R. Reinerink, 4. G. McLeay, 5. H. Dat, 6. Roger Vaessen op 50 sec, 7. R. v.d. Donk 1.00, 8. F. van Merwijk 1.31, 9. M. Engbersen, 10. L. Boelhouwers, 11. P. van Schalen, 12. Raymond Vaessen, 13. M. de la Haye, 14. H. v.d. Munckhof 2.02, 15. R. Willemsen 2.16, 16. M. Nuy, 17. B. Thoolen, 18. A. van Mulken, 19. M. Kuipers 3.05, 20. B. Gorgosky. Leidersprijs: Flavio Pasquino. **Klimtijdrit op Maasberg, A-amateurs:** 1. Roger Vaessen 1600 meter in 2 minuten en 30 sec, 2. F. Pasquino op 1 sec, 3. F. Ackermans 0.03, 4. R. Vranken 0.05, 5. B. Gorgosky, 6. R. Smeets, 7. A. Marijnissen, 8. R. Reinerink 0.08, 9. D. van Veenendaal, 10. S. de Jong, 11. B. Thoolen, 12. M. Nuy 0.09, 13. R. Poels 0.11, 14. R. Hendrikx, 15. J. Slaats 0.12, 16. R. Peusmans 0.13, 17. J. Krist 0.14, 18. F. Winkens, 19. N. Creutzer 0.16, 20. S. Janssen 0.18. **B-amateurs en veteranen:** 1. E. Nieuwenhuis 60 km in 1.31.02, 2. J. Steenstra, 3. A. v.d. Heyden, 4. M. Dohmen op 30 sec, 5. P. Schmitz, 6. P. Dam, 7. B. v.d. Heuvel, 8. P. Stijnen, 9. R. de Veth, 10. A. Moonen 1.10, 11. M. Colijn, 12. John Sijen, 13. G. Nelissen, 14. H. van Lijsdonk, 15. A. Zauner, 16. M. van Galen, 17. J. Peeters, 18. Jos Sijen, 19. P. Hunterlerslag, 20. H. Beulkens. Leidersprijs: E. Nieuwenhuis.

Valkenburg. Wereldkampioenschap ICF Amateurs: 1. Joël Cuypers 88 km in 2.29.35, 2. Van Buynder; 3. De Pie; 4. Pemen; 5. Vieren; 6. Stoep; 7. Rocchi; 8. Hilkens; 9. Cox; 10. Hölls; 11. Tafniez; 12. Van Bakel; 13. Keelman; 14. V.d. Hoeven; 15. De Jonghe; 16. Schmidt; 17. Vandervelde; 18. Hoonsman; 19. Van de Wille; 20. Scholte, 25. Jorissen. **Veteranen:** 1. David Nie 40 km in 1.15.00; 2. Hybrechts; 3. Heeren; 4. Landschot; 5. Van Seggelen; 6. Wislut; 7. Boeren; 8. Watson; 9. Marchiori; 10. Watson; 13. Westenberg; 14. Van Putten; 15. Vos; 18. Konings; 19. Van Boxtel. **Senioren:** 1. Jean-Claude Fabbri 48 km in 1.29.26; 2. Oelbrandt; 3. Van Renterghem; 4. Lugowski; 5. Hindriks; 6. Mollet; 7. Ligneer; 8. Hopman; 9. Pieters; 10. Scheerlinck; 11. Ubachs; 12. Faasen; 13. Raike; 14. Farrant; 15. Van Oers; 16. De Vries; 17. Goossens; 18. Towers; 19. Van Mierlo; 20. Van Kessel.

ZWEMMEN

Sheffield/Leeds, EK: Waterpolo: Mannen: Groep A: Griekenland-Hongarije 5-9, Duitsland-Italië 8-9, Slowakije-Groot-Brittannië 13-7, Spanje-Griekenland 12-10, Roemenië-Rusland 12-12, Italië-Kroatië 13-7. Groep B: Spanje-Nederland 17-10. Oekraïne-Roemenië 9-10, Roemenië-Rusland 12-12, Kroatië-Rusland 11-7, Italië- Kroatië 13-7, Spanje-Griekenland 12-10, Nederland-Slowakije 14-9.

Kunstzwemmen: Sheffield. EK teams: 1. Rusland, 2. Frankrijk, 3. Italië, 5. Nederland. Duetten: 1. Kozlova/Sedakova, 2. Aeschbacher/Leveque, 3. Shacklock/Vakil, 5. Both en Van Beek.

AUTOSPORT

Zandvoort, Marlboro Masters of Formula 3: 1. Verstappen/Opel 35 ronden 36.16,649, 2. Coloni/Fiat 02,559, 3. Krumm/Opel 02,862, 15. Kox/Opel 49,426, 20. Coronel/Fiat 1.03,647.

Francorchamps. EC Renault Clio: Vijfde race: 1. Brack 10 ronden 30.13,79, 2. Pirro, 3. Verschuur, 6. Van Vliet, 7. Kalff. **Stand:** 1. Pirro 87, 2. Brack 80, 3. Van Vliet 60, 6. Verschuur 38. 24-Uursrace: 1. Fittipaldi/Jarier/Alzen-Porsche 14.53.45,93, 2. Grohs/Dalmas/Bartels-Porsche, 3. Konrad/Steinbrecher/Wirdheim-Porsche.

TENNIS

Hilversum, Levob Dutch Open, mannen, 500.000 gulden: Kwartfinales: Costa-Tsjerkasov 6-4 7-5, Javier Sanchez-Muster 6-4 5-7 6-3, Fromberg-Haarhuis 7-6 (7-5) 6-3, Gustafsson-Clavet 3-6 6-1 7-5. Halve finales: Costa-Javier Sanchez 7-6 (7-5) 6-1, Gustafsson-Fromberg 6-2 3-6 6-4. Finale: Costa-Gustafsson 6-1 6-2 6-3. Dubbelspel, kwart finale: Oosting/Riglewski-Göllner/Ondruska 6-3 7-6 (7-4), Davids/Pimek-Clavet/Costa Costa trekt zich terug. Halve finale: Eltingh/Haarhuis-Nijssen/Suk 6-4 5-7 6-4, Davids/Pimek-Oosting/Riglewski 7-6 3-6 7-6. Finale: Eltingh/Haarhuis-Davids/Pimek 4-6 6-2 7-5.

Montreal, mannen, 3,2 miljoen gulden: Halve finales: Pernfors-Korda 7-6 7-5, Martin-Reneberg 6-3 6-4. Finale: Pernfors-Martin 2-6 6-2 7-5.

Stratton Mountain, vrouwen, 750.000 gulden: Halve finales: Martinez-Maleeva-Fragniere 6-1 6-2, Garrison-Jackson-Reinstadler 2-6 7-5 6-4. Finale: Martinez-Garrison 6-3 6-2.

GOLF

Göteborg, Scandinavian Masters, 1,8 miljoen gulden: Eindstand: 1. Baker 278 slagen, 2. Forsbrand 278, 3. Faldo 280, 4. Feherty, Davies 282, 6. Ames 283, 7. Karlsson, Montgomerie 284, 9. Rocca, Nobilo Marchbank, Richardson, Way 285.

Memphis, St Judd Classic, 1,8 miljoen gulden: Stand na derde ronde: 1. Zoeller en Price 200 slagen, 3. Morgan, Funk, Fehr 202, 9. Daly 205.

PAARDESPORT

Gijon. EK springruiters. Eindstand: 1. Melliger/Quinta C, 2. Robert/Miss San Patrignano, 3. Michael Whitaker/Midnight Madness, 4. Lauber/Lugana, 5. Simon/Apricot, 6. Bril/Let's Go, 7. McNaught-Mändli/Pirol, 8. John Whitaker/Gammon, 9. Thomas Fuchs/Dylano, 10. Lansink/ Easy Jumper.

Laatste onderdeel voor EK: 1. Blaton/Carefull, 2. Michael Whitaker/Midnight Madness, Robert/Miss San Patrignano, Lauber/Lugana, 5. Melliger/Quinta C, Bril/Let's Go, 7. Lansink/Easy Jumper, Simon/Apricot, Dominici/ Match Ball, Thomas Fuchs/Dylano, McNaught-Mändli/Pirol.

Internationale bijrubriek: 1. Markus Fuchs/Rosee des Pres, 2. Bost/Quatoubet du Rouet, 3. McNaugth-Mändli/Forester en Godignon/Prince d'Incoville, 5. Melliger/Athlet, 6. Sloothaak/ San Patrignano Dorina.

Internationale bijrubriek: 1. Robert/Nonix, 2. Sloothaak/San Patrignano Corrado, 3. Blaton/Windsor, 4. McNaught-Mändli/Revanche, 5. De Wit/Laina, 6. Govoni/Renatus, 11. Van de Pol/Juriquilla.

Beekbergen, internationale menwedstrijden. Tweespannen: 1. Van Tergouw, 2. Rutjens, 3. Vermeulen. Eindstand NK: 1. Rutjens 53, 2. Van Tergouw 52, 3. Vermeulen 51. Vierspannen: 1. Chardon, 2. Standaert, 3. De Lastra.

Montfort. Dressuur. Zwaar 2: 1. J. Rensen met Durban, 2. T. Salmans met Amiro, 3. M. Beckers met Arrogante. Zwaar 1: 1. e.a. R. Schulkens met Katsbeks Flinstone en N. v. Mourik met Faron, 3. H. Jacobs met Ziediola. Midden 2: 1. K. Wetzels met Agaat, 2. E. Salden met Ulivia, 3. L. Bodelier met Zigan B. Midden 1: 1. L. Peters met Darnier, 2. W. Lucassen met Floriano, 3. J. v. Houthem met Bonheur. Licht 2: 1. L. Peters met Decor, 2. B. Spauwen met Kashmir, 3. C. Houtmortels met Gabber B. Licht 1 ring 6: 1. M. Korsten met Hoornblende, 2. K. Dreessen met Eurodrum, 3. L. Nijskens met Mirtousch. Ring 7: 1. N. Peelen met Flaandres, 2. A. Lambrichts met Katbeks Haydn, 3. M. Beuving met Durina. Ring 8: 1. J. Spee met Ulvera, 2. C. relouw met Cesar, 3. N. Slabbekoorn met Doruut. Beginners ring 9: 1. B. Nijenhuis met Idool, 2. R. Peeters met Furien, 3. P. Gijsbers met Kismet. Ring 10: 1. M. Freiksdorf met Harmony, 2. M. v. Montfort met Easy Boy, 3. P. Forschelen met Pancho. Ring 11; 1. E. v. Beek met Zypra, 2. G. Jessen met Grace, 3. P. Hambuckers met Giant. Ring 12: 1. P. Latten met Fleur L, 2. E. Lenaerts met Cash, 3. E. Retera met Gucci. **Springen:** Zwaar 2: 1. W. Brentjens met Hurby, 2. J. Vlaar met Brogan, 3. L. Thijssen met Domino. Zwaar 1: 1. R. Knoops met Carola, 2. A. Neessen met Fendigo G, 3. L. Thijssen met Florack. Midden: 1. E. Tacken met Equitana, 2. P. Gradussen met Arad, 3. J. Steeghs met Glenfiddick. Licht groep 1: 1. W. Brentjens met Quicksilver, 2. R. Goessen met Fair View, 3. R. Frenken met Baroncelli. Groep 2: 1. M. Scholten met Ginger, 2. D. Molin met Katsbeks Humbold, 3. G. Arts met Hurby. Groep 3: 1. J. Hellebrekers met Fornide, 2. M. Maessen met Goblet, 3. F. Granderath met Olala. Beginners groep 1: 1. H. v. d. Venne met Haryloe, 2. M. Kessels met Roseline, 3. H. Driessen met Hannou. Groep 2: 1. W. v. Horne met Fargo, 2. A. Pauli met Normandy, 3. E. v. Daelen met Grenoble.

HONKBAL

Heerlen. Overgangsklasse: Gophers-Rowdies 1-13, Stelrad All Stars-Schiedam 4-7, DVS-Orioles 2-20, Cardinals-Red Caps 6-1.

SOFTBAL

Heerlen. Overgangsklasse: Knuppelaars-Feyenoord 0-6, 0-8.

MOTORSPORT

Donington Park, Grote Prijs van Engeland: **125 cc:** 1. Raudies/Honda, 2. Sakata/Honda, 3. Waldmann/Aprilia. 21. Spaan/Honda, 25. Molenaar/Honda 44.26,032. **Stand WK:** 1. Raudies 202, 2. Sakata 185, 3. Tsujimura 118, 21. Spaan 16, 33. Molenaar 1. **250 cc:** 1. Ruggia/Aprilia, 2. Capirossi/Honda 3. Reggiani/Aprilia, 9. Patrick van de Goorbergh/Aprilia, 11. Zeelenberg/Aprilia, 22. Jurgen van de Goorberg/Aprilia 43.35,020. **Stand WK:** 1. Harada/Yamaha 151 punten, 2. Capirossi 126, 3. Biaggi 106, 14. Zeelenberg 37, 18. Patrick van de Goorberg 18, 30. Jurgen van de Goorberg 1. **500 cc:** 1. Cadalora/Yamaha, 2. Rainey/Yamaha, 3. MacKenzie/Yamaha, 24. Doorakkers Yamaha. **Stand WK:** 1. Schwantz/Suzuki 192, 2. Rainey 189, 3. Beattie 126, 35. Doorakkers 2. **Zijspannen:** 1. Biland/Waltisperg-LCR Krauser, 2. Brindley/Hutchinson-LCR Krauser, 3. Klaffenböck/Parzer-LCR ADM, 8. Van Kempen/De Haas-LCR ADM. Janssen/Van Kessel uitgevallen. **Stand WK:** 1. Biland/Waltisperg 120, 2. Brindley/Hutchinson 72, 3. Klaffenböck/Parzer 70, 14. Van Kempen/De Haas 17, 24. Janssen/Van Kessel 1.

Nürburgring, Superbike: Eerste race: 1. Weibel/Ducati, 2. Hofmann/ Kawasaki, 3. Gschwender/Kawasaki. Tweede race: 1. Weibel, 2. Hofmann, 3. Gschwender, 6. De Vries.

DAMMEN

Nijmegen. Open NK, tiende en laatste ronde: Katz-Levina 1-1, G. Delmotte-Krajenbrink 0-2, Prosman-Van der Pal 2-0, G. van Aalten-Hermelink 2-0, F. de Koning-Harmsma 1-1, Eggers-Zdovoriak 0-2, Palmer-Van Buiten 2-0, Heerema-Drost 1-1, Voskamp-Kos 0-2. **Eindstand:** 1. Krajenbrink 16, 2. Katz, Van Aalten en Prosman 15, 5. Harmsma, Zdovoriak, De Koning, Levina en Kos 14.

VOLLEYBAL

Sao Paolo. World League. Finale: Brazilië-Rusland 3-0 (15-2 15-13 15-9). 3e plaats: Italië-Cuba 3-0 (15-12 15-11 15-12).

SCHAKEN

Biel. Interzone toernooi, 13e en laatste ronde: Salov-Gelfand 1/2-1/2, Kramnik-Kalifman 1/2-1/2, Kamsky-Van der Sterren 1/2-1/2, Adams-Yudasin 1/2-1/2, Lautier-Gurewitsch 1-0, Anand-Jepisjin 1/2-1/2, Ivantsjoek-Piket 1-0, Portisch-Polgar 1/2-1/2. **Eindstand:** 1. Gelfand 9, 2. Van der Sterren, Salov, Kramnik, Kalifman, Kamsky, Adams, Yudasin en Lautier 8 1/2.

ATLETIEK

Köln. Grand Prix: Mannen 100 m (+0,2 m/s): 1. Cason 10,11, 2. Drummond 10,13, 3. Adeniken 10,17. 200 m (-0,1 m/s): 1. Christie 20,39, 2. Olujeni 20,42, 3. Kurnicki 20,64. 400 m: 1. Kitur 44,54, 2. Bada 44,77, 3. Reynolds 44,86. 800 m: 1. Barbosa 1.45,30, 2. Tanui 1.45,36, 3. Haida 1.45,30. 1500 m: 1. Bile 3.34,13, 2. Suleiman 3.34,16, 3. O'Sullivan 3.34,69. 3000 m: 1. Bitok 7.34,98 (bwp), 2. Kiptanui 7.35,79, 3. Spivey 7.37,04. 110 m horden: 1. Pierce 13,24, 2. Dees 13,34, 3. Crear 13,36. 400 m horden: 1. Young 47,75, 2. Matete 48.28, 3. Adkins 48,39. 4x100 m: 1. Cuba 38,87, 2. Verenigde Staten 38,98, 3. Duitsland 39,09, 4. Nederland 39,71. Ver: 1. Powell 8,39 m, 2. Eregbu 8,14, 3. Walder 7,91. Polshoog: 1. Gataullin 5,88 m, 2. Jegorov 5,73, 3. Bright 5,73. Discuswerpen: 1. Washington 66,86 m, 2. Riedel 66,56, 3. De Bruin 65,74. Vrouwen 100 m: 1. Torrance 11,04, 2. Cuthbert 11,16, 3. Paschke 11,26. 800 m: 1. Masterkova 1.58,53, 2. Sacramento 2.00,74, 3. Clark 2.00,86. 3000 m: 1. Peters 8.43,67, 2. Pippig 8.44,50, 3. Keszeg 8.48,59. 100 m horden: 1. Freeman 12,86, 2. Lopez 12,88, 3. Tolbert 12,88. 400 m horden: 1. Ponomarjova 54,45, 2. Batten 54,54, 3. Buford 55,07, 4x100 m: 1. Duitsland 42,92, 2. Verenigde Staten 42,93. Hoog: 1. Quintero 1,97 m, 2. Astafei 1,94, 3. Costa 1,94. Speer: 1. Sjikolenko 66,36 m, 2. Hattestad 66,24, 3. Renk 64,44.

Kerkrade, baanwedstrijden Achilles-Top in het Rodastadion: Mannen: 100 m: 1. J. Renquin 11.33; 2. R.Merten 11.45; 3. R. Stevens en T. Voskens 11.55; 400 m: 1. A. Adam 50.37; 2. M. Zeiss 51.04; 3. G. Spronk 52.56;1500 m: 1. A. Kirch 3.58.47; 2. A. Trocha 4.01.63; 3. O. Klug 4.01.65; 3000 m: 1. A. Huijben 8.37.18; 2. T. Wehrung 8.38.14; 3. H. Kamphuis 8.45.31; 10.000 m: 1. E. Janssen 31.28.0;2. R. Last 32.28.1; 3. J. Mols 33.09.1; 110 m horden (+0.8):1. H. Eschler 16.48; 2. B. Deliege 16.70; 3. R. Magis 17.50; kogel: 1. F. Lange 14.00; 2. A. Rolfink 13.60; 3.F. Rausin 13.22; discus: 1. W. de Graaff 39.70; 2. H. Zitsen-38.40; 3. J. Spronk 38.12; speer: 1. S. Klinkenberg 54.16; 2. B.Blaszcyk 53.32; 3. H. Visser 47.82; hamer: 1. H. Weber 39.94; 2. J. Spronk 39.06; 3. R. van Gansewinkel 33.76. Vrouwen: 100 m (+0.4): 1. W. Stevens 12.98; 2. S. Boye 13.09; 3. M. vd Weide 13.19; 400 m: 1. E. van Mourik 58.53; 2.B. Bauling 59.87; 3. M. Uiterwijk 62.65; 1500 m: 1. J. Rixen 4.39.01; 2. A. Puett 5.02.40; 3. A. Wallach 5.03.00;10.000 m: 1. T. Zentis 39.22; 2. B. Hauser 40.11.2; 3. H. Vos41.20.8; kogel: 1. M. vd Weide 12.75; 2. A. Callemeijn 7.64;discus: 1. A. Callemeijn 20.50; 2. C. Kroon 19.04; 3. W. Stevens 18.88; speer: 1. J. Merx 31.46; 2. A. Callemeijn 25.80. Jongens-A: 400 m: 1. B. Dufour 51.69; 2. P. Block 52.55;110 m horden (+0.9): 1. H. Loogen 16.00; discus: 1. H. Loogen 42.34; speer: 1. H. Loogen 53.96. Meisjes-A: 100 m (+0.5): 1. E. van Mourik 12.75; 2. T. Piepers13.61; 3. A. Mai Hong 13.70; 100 m horden (+0.5): 1. E. van-Mourik 16.6; kogel: 1. H. de Graaff 11.42; 2. H. Meyer 10.26;discus: 1. H. de Graaff 35.32; 2. C. Lauer 30.80; speer: 1. H.Meyer 31.58. Jongens-B: 100 m (+1.7): 1. L. Elands 11.99; 2. J. Munten 13.07;400 m: 1. J. Colson 58.33; 2. L. Elands 58.59; 3. A. Colson67.21; 3000 m: 1. R. Hendrix 9.40.58; 2. B. Pierik 9.55.88; 3.B. Driessen 10.05.07; 110 m horden (+0.8): 1. G. Mueller 16.62;kogel: 1. R. Eussen 10.96; 2. J. van Gorp 10.40; discus: 1. R.Eussen 34.54; 2. J. van Gorp 32.78; speer: 1. J. van Gorp 42.24;2. R. Eussen 38.44. Meisjes-B: 100 m (+0.9): 1. J. van Gorp 13.35; 1500 m: 1. M.Driessen 5.03.57; 2. S. Castro 5.13.40; 100 m horden (+0.5):1. J. van Gorp 15.38; 2. M. van Es 15.80; kogel: 1. K. de Graaff12.04; 2. J. van Gorp 12.01; discus: 1. M. Dortants 36.10; 2. K.de Graaff 35.12; speer: 1. N. Santin 28.86; 2. K. de Graaff 27.12.

MVV sterk in zware oefenduels tegen Aberdeen en Cercle Brugge

Roelofsen verovert De Geusselt

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – Met zijn onorthodoxe voetbalstijl heeft Richard Roelofsen in zijn eerste optreden in De Geusselt de harten van de MVV-supporters veroverd. De lange aanvaller nam de gelegenheid tegen Aberdeen (1-1) te baat om zich nadrukkelijk van zijn beste kant te laten zien. Hij werkte keihard en scoorde het openingsdoelpunt. Roelofsen trok daarmee de lijn door die tegen Cercle Brugge zaterdagavond (1-1) al zichtbaar was. Zij het dat toen Raymond Libregts voor het doelpunt zorgde.

De drang om zich waar te maken eiste tegen het einde van de strijd zijn tol. Voor de jeugdige ex-Vitesse-speler is het in de toekomst zaak de krachten wat beter te verdelen, om meer rendement uit het MVV-spel te kunnen halen. Dat namelijk is zijn eerste opdracht in de aanstaande competitie. Laat onverlet dat hij tegen Aberdeen een goede beurt maakte. Zoals zijn ploeggenoten ook. Het veldspel zag er verzorgd uit. Zeker verdedigend kan de ploeg van Sef Vergoossen zo aan het competitiekarwei beginnen.

Tegen de sterke en goed gegroepeerd voetballende Schotten had de thuisploeg het beste van het spel. Met het snel laten circuleren van de bal en het op gezette tijd hanteren van de buitenspelval had Aberdeen het moeilijk. Het sterkste onderdeel van de Schotse linies, verdediging, neutraliseerde echter de MVV-aanval. Vandaar ook dat het aantal doelrijpe kansen over en weer schaars bleven. Waar Aberdeen in het verloop twee keer de lat raakte, bleven mogelijkheden voor de thuisploeg beperkt tot schoten van Roberto Lanckohr en Maurice Hofman. De juiste zuiverheid lag echter nog niet in die pogingen.

Richard Roelofsen brak de ban halverwege de tweede helft. Precies zoals Sef Vergoossen dat met het oog op komend seizoen in gedachte moet hebben. Voorzet Hans Visser, kopbal Roelofsen: 1-0. Met het antwoord van Aberdeen zal Vergoossen minder in zijn schik zijn geweest. Theo ten Caat trok zich vanaf achttien meter niets aan van het MVV-muurtje en van de grijpgrage handen van Jan van Grinsven: 1-1. Los van het resultaat de tweede goede wedstrijd in twee dagen.

In België had MVV daags ervoor tegen het fiks versterkte Cercle Brugge ook al het beste van het spel gehad. De ploeg kon naar hartelust aanvallen tegen de defensief ingestelde Belgen. De kansen bleven, de treffer van Libregts daargelaten, onbenut. Cercle had in de persoon van Josiph Weber, de Belgische topscorer, een speler die slechts een kansje nodig heeft. Dat bewees hij zaterdagavond ook tegen MVV.

● *Twan Scheepers gaat in de clinch met de Aberdeen-verdediger Irvine.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Knieblessure Eric Maes

MAASTRICHT – MVV-middenvelder Eric Maes is tijdens een ongelukkige actie afgelopen zaterdag in de oefenwedstrijd Cercle Brugge-MVV geblesseerd geraakt aan zijn knie. Nader onderzoek bracht een beschadigde meniscus aan het licht. Het zal zeker tien dagen duren voordat Maes weer de trainingen kan hervatten.

Poelman en Maas in WK-elftal

HEERLEN – De Nederlandse afvaardiging voor de WK atletiek heeft er op het laatste moment nog twee namen bijgekregen: Jacqueline Poelman (100 meter) en Frans Maas (verspringen). Beiden completeren het elftal dat van 13 tot en met 22 augustus in Stuttgart om de medailles vecht.

De WK-ploeg bestaat uit: Anne van Schuppen, Bert van Vlaanderen, John Vermeulen (allen marathon), Marko Koers (800 meter), Elly van Hulst (3000 meter), Jacqueline Goormachtigh (kogel en discus), Jacqueline Poelman (100 meter), Ine Langenhuizen (100 horden), Frans Maas (verspringen), Erik de Bruin (discus) en Corrie de Bruin (kogel).

Goud Korving en De Bruin

SAN SEBASTIAN – Corrie de Bruin heeft in San Sebastian met een worp van 55.30 meter de Europese jeugdtitel discuswerpen gewonnen. De Bruin haalde vrijdag al het brons met de kogel. Robin Korving veroverde goud op de 110 horden in een Nederlands record: 13.[illegible] seconden.

Cheque van twee miljoen gulden voor volleybalploeg

Brazilië oppermachtig in turbulente eindronde

SAO PAULO – Het volleybalteam van Brazilië heeft voor eigen publiek met overmacht de World League gewonnen. In de finale van het prestigieuze televisie-evenement zegevierde de Olympisch kampioen binnen tachtig minuten met 3-0 over Europees titelhouder Rusland: 15-2 15-13 15-9. Eerder hadden de Brazilianen titelverdediger Italië in de halve finale royaal verslagen. De thuisploeg verdiende met de succesvolle missie een totaalbedrag van twee miljoen gulden.

Italië, dat de eerste drie edities van de World League had gewonnen, eindigde in Sao Paulo als derde. In de troostfinale werd het uitgebluste Cuba met 3-0 aan de kant geschoven: 15-12 15-11 15-12.

„De Brazilianen zijn sinds de Olympische Spelen opgestegen en daarna niet meer geland", toonde oud-bondscoach Arie Selinger na afloop van de eenzijdige finale zijn grote bewondering voor het huidige spelniveau van de Zuidamerikanen. De volleybalprofessor heeft een welriedteam samengesteld, dat als eerstvolgende tegenstander fungeert van het ongenaakbare Brazilië.

Voor de Russische coach Victor Radin kwam het grote krachtsverschil in de eindstrijd als een pijnlijke verrassing. „We waren eigenlijk alleen maar in de verdediging actief. Onze eigen wapens konden we vrijwel niet gebruiken."

Radin was een dag eerder met Rusland het middelpunt van een onsmakelijke rel tijdens de halve finale tegen Cuba. Een blunder bij de wedstrijdleiding, waartoe ook de Nederlander Piet de Bruin behoorde, leidde tot grote chaos binnen en buiten de lijnen. In alle opwinding dreigde Radin zijn team zelfs terug te trekken. Zijn spelers wisten de woedende coach nog net op tijd op andere gedachten te brengen.

Aanleiding tot de consternatie was een foute wissel aan Cubaanse zijde in de tweede set bij een stand van 13-13. Rusland kreeg een punt toegewezen, hoewel de ploeg reglementair slechts recht had op de opslag. Ondanks heftige protesten van Cuba werd de strijd bij 14-13 voortgezet. Rusland, dat de eerste set met 15-10 had gepakt, won de tweede set met 16-14 en dwong later in de derde set matchpoint af.

Op dat moment greep het bestuur van de wereldbond in. Na bestudering van de televisiebeelden in de ereloge werd Cuba alsnog in het gelijk gesteld. De jury bepaalde, dat het duel bij 13-13 in de tweede set moest worden hervat. De Cubanen blij, de Russen boos. De Oosteuropeanen toonden evenwel een ijzeren wilskracht. Via 16-14 12-15 en 15-10 werd de turbulente strijd na bijna drie uur alsnog in het voordeel van de Europese kampioen beslist.

Proloog Bloemenmarathon valt in het water

Paul Wiggens in gele trui

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

VALKENBURG – De Australiër Paul Wiggens is de eerste gele truidrager geworden in de internationale Bloemenmarathon waarvan de ouverture in de Limburgse heuvels werd gehouden. Dit ofschoon hij in het afsluitend criterium, dat in Valkenburg plaatsvond, zijn meerdere moest erkennen in de Belg George van Damme. Tijdens de klimtijdrit op de Bemelerberg en de 1700 meter beklimming van de Sibbergrubbe had hij zoveel voorsprong opgebouwd dat hij nu de leiding in het algemeen klassement heeft genomen.

De Bloemenmarathon, een Ronde voor rolstoelatleten, werd zaterdag geopend met een proloog op het Maastrichtse Vrijthof. Winnaar hiervan werd uiteindelijk de Amerikaan Jan Mattern die zij aan zij met de Belg George van Damme over de streep kwam. Omdat enkele series tijdens stortbuien werden verreden, besloot de jury achteraf om de prologuitslagen niet in het algemeen klassement te verdisconteren. Het criterium in Valkenburg van de A-rijders werd gewonnen door Van Damme. Al snel na de start ontstond een kopgroep van vier man die in de eerste drie ronden eendrachtig samenwerkten.

De Zuid-Afrikaan Krige Schabort, en favoriet voor de eindzege, wist zich hier nadien nog bij de kop te voegen. Zijn snelheid was dermate hoog dat hij op het moment van aansluiting een bocht miste en pardoes in het publiek vloog. Met nog één ronde te gaan begonnen de beide Australische teamgenoten in de kopgroep, Paul Nunnari en Paul Wiggens om beurten te demareren. Van Damme zag het gevaar en demareerde hierop zelf waarbij de anderen het antwoord schuldig bleven.

In de B-categorie ging de winst naar de beresterke Australische Louise Sauvage die al haar mannelijke collega's te snel af was. De beide Limburgse deelnemers Bert La L... (Heerlen) en Peter van Akkerveken (Weert) moesten in het geweld op gegeven en eindigde in de middenmoot.

Vandaag voer de Bloemenmarathon de wheelers van Valkenburg via onder andere de Cauberg en de Fromberg, naar Heerlen waar om 16.0[illegible] uur in Het Loon een afsluitend criterium plaats heeft.

A-categorie: 1. Paul Wiggens (Australië) [illegible] min.31; 2. Paul van Winkel (België) op [illegible] sec.; 3. Paul Nunnari (Australië) op 30 sec.; 4. George van Damme (Belgi) op 54 sec.; [illegible] Iwan van Breemen op 1 min. 9.
B-categorie: 1. Bogdan Krol (Polen) 26.4[illegible]; 2. Theo Geeve (Nederland) op 5 sec.; [illegible] Louise Sauvage (Australië) op 13 sec.; [illegible] Miroslav Brichta (Tsjecho Slowakije) op [illegible] min. 14; 5. Rose Hill (Engeland) op [illegible] min.20.
Bergtrui A-categorie: 1. Paul Wiggen 30.
Bergtrui B-categorie: 1. Louise Sauvage [illegible]

de koude oorlog

DOOR FRANS DREISSEN

HECHTEL/KEULEN – Twee weken voor de wereldkampioenschappen atletiek is aan het internationale front de koude oorlog uitgebroken. Atleten mijden elkaar (Christie-Cason), sparen zich (Mike Powell), zeggen af vanwege kleine onbenullige blessures (Colin Jackson) of laten gewoon niet het achterste van hun tong zien (Erik de Bruin). Rust dus in het grote peloton. Stilte voor de WK-storm. Al ging dat niet op voor een enkele Oranje-klant, die in een allerlaatste poging nog eens wanhopig op jacht ging naar de WK-eis.

Zowel in het knusse Belgische Hechel als in de Grand Prix van Keulen werden geen limieten meer gekraakt. Toch gaf de atletiekunie (KNAU) nog twee atleten de voordeel van de twijfel: sprintbelofte Jacqueline Poelman en verspringer Frans Maas. Beiden completeren het WK-elftal, dat volgende week woensdag afreist naar het Zuidduitse Stuttgart.

De 19-jarige Jacqueline Poelman heeft zich aangediend als de troonopvolgster van Nelli Cooman. 'Snelle Nelli' heeft lood in haar benen, kon dit seizoen ondanks haar terugkeer bij atletiekgoeroe Henk Kraayenhof absoluut niet meer imponeren en onderging uiteindelijk een knie-operatie. Poelman heeft de toekomst. De Cios-studente uit het Groningse Leek verbluffte vorig jaar tijdens de WK voor junioren al met een zilveren plak en mocht ervaring verzamelen tijdens de Spelen van Barcelona (estafette) en de WK-indoor in Toronto.

„Eigenlijk had ik nergens meer op gerekend. Natuurlijk, je blijft hopen. Maar na die 11.50 vrijdag in Luxemburg had ik Stuttgart al een beetje uit mijn hoofd gezet." Strijdlustig kondigde ze meteen aan het vertrouwen dat de KNAU in haar heeft niet te zullen beschamen. „Ik probeer in Stuttgart onder die 11.40 te lopen om daarmee te laten zien dat ze me niet voor niets hebben afgevaardigd", riep Poelman.

Frans Maas sprong vorige week voor het eerst sinds 1988 (persoonlijk record van 8.27 meter) weer eens boven zichzelf uit. In het Italiaanse ski-oord Sestriere werd hij dankzij een voordelige rugwind van ruim 4 m/s naar afstanden van onder andere 8.00, 8.05 en 8.16 meter geblazen. „Van die wind willen we geen punt maken", sprak technisch directeur Bert Paauw bevrijdende woorden.

Pogingen van Ton Baltus (800 meter), Stella Jongmans (800 meter), Emiel Mellaard (ver), Henk Gommer en Marcel Versteeg (beiden 5000 meter) en de 4x100 meter estafette-ploeg leden hopeloos schipbreuk. Niemand wist meer extra krachten te mobiliseren.

Hetzelfde gold voor de internationale top. Verstoppertje spelen, bluffen, pokeren. Menig atleet weigerde pal voor de WK zijn ware gezicht te laten zien. Alleen de Marokkaan Khalid Skah was nog tot een grootse daad te inspireren. Zij het op een zeer incourante afstand: de twee mijl, waarop hij zich het wereldrecord toeeigende (8.12.17).

Ook in Keulen waren de uitzonderlijke prestaties schaars. Van goed gehalte was eigenlijk alleen de 47.75 van hordenspecialist Kevin Young. Voor verspringer Mike Powell (8.39 meter), sprinter Andre Cason (10.11 seconden) en in de laatste instantie naar de 200 meter uitgeweken Linford Christie (20.39) was Keulen niet meer dan een verplicht nummer. Christie wilde nog even genieten van zijn zege vrijdag op Carl Lewis op de 100 meter, die hem behalve prestige ook een vette cheque van 300.000 gulden opleverde.

De zwarte aanvoerder van de Britse atletiekploeg had geen trek in een confrontatie met de spierbundel Andre Cason. De olympische kampioen, verafgood door de Britten, koos voor de minder sterk bezette en betaalde (80.000 gulden) 200 meter. „Ik kan me op dit moment geen nederlaag permitteren." Sportief en financieel gezien niet. Want na de WK wachten vette contracten.

Revanches tussen Christie en de extroverte Lewis. Vandaar dat ridder Christie mogelijk afziet van veel cash (175.000 gulden) in de Grand Prix van Zürich, waarin Lewis opnieuw zijn tegenstander zou zijn. „Ik beslis dinsdag."

Christie, de vrees van de Amerikanen. Agressie is ruwe brandstof voor de 33-jarige sprinter die enkele afschuwelijke ervaringen met het Brits racisme heeft gehad. Hij was voor de Spelen van Barcelona ook al afgeschreven door de pers. Te oud. Te veel roest op de benen, zo kon men lezen. De revanche was zoet. De dag van de 100 meter finale werd de dag van Christie, de dag van vreugde en wraak. Het tekende de uitbundigheid, de volharding en de eeuwige strijd van Linford Christie.

„Ik ga zeker door tot de Europese kampioenschappen van volgend jaar. Ik wil aan de top zijn als ik stop. En eerlijk gezegd, voorlopig ken ik nog niemand die mij kan verslaan," klonk het gisteren als een regelrechte uitdaging.

De 20.000 toeschouwers namen het voor kennisgeving aan. Wat de atleten te bieden hadden viel voorlopig immers bitter tegen. Het discuswerpen was qua kijkspel nog het meest boeiend. De Amerikaan Anthony Washington was uiteindelijk met 66.86 meter de spelbreker in de bikkelharde tweekamp tussen de Duitser Lars Riedel (2e met 66.56) en Erik de Bruin (3e met 65.74).

„Duitsers verslaan, met slechts één centimeter verschil. Dat lijkt mij het einde", had De Bruin nog laten weten. De krachtpatser, die in Hechtel nog duidelijk had getriomfeerd met een uithaal van 64.70 meter, kwam echter van een koude kermis thuis. In het gevechtstenue van de Ierse nationale atletiekploeg slingerde de discus weliswaar in zijn vierde poging naar 65.74 meter, maar moest vervolgens Riedel (vijfde beurt 66.56) en in de laatste ronde Washington (66.86 meter) aan zich voorbij laten gaan.

„Afstanden zeggen op dit moment weinig", blikte De Bruin laconiek achterom. „Het gooien geeft me slechts vertrouwen." Hij 'irriteerde' zich alleen aan de organisatie die tot driemaal toe vlak voor een uithaal van De Bruin keiharde muziek door de arena liet schallen. „Ik stoorde me er even aan, maar dacht vervolgens: ik zal jullie wel krijgen. Het mocht niet zo zijn. Voor de rest was dit een ontspannen wedstrijd." En die mening deelde de rest van het deelnemersveld.

● *Linford Christie, de Britse hoop in bange atletiekdagen. Hij week in Keulen uit naar de 200 meter, omdat hij nog even wilde genieten van zijn magistrale zege op Carl Lewis.* Foto: EPA